

LUK - - Nda'nda Nouveau Testament

Lukesì

ἩΚΧὶ Μὰρῳὰκ Λυκεσὶ νὰ ἠῳὰ'ὰ λᾶ

Lukesì

Luk

Ἡκχὶ μὰρῳὰκ

Lukesì

Na' ḡwà'ὰ λᾶ

Ntᾶ'zè ḡwà'nyè nè kxi mὰρῳὰκ Yesò Kxisto yè i Lukesì na' ḡà'ὰ λᾶ

Pu ndᾶ a ncyà'zè nè shyak ḡwà'nyè kwi mὰρῳὰκ Lukesì nèkᾶ yè i ndᾶ wᾶ nè ncu ntip zwè nwè yè i na' ntᾶzè nè zo Yesò ntap zhi na' mbi ndèp shinca'a λᾶ. Ἐ zwè nwè mbᾶ mᾶ ghè tᾶ pᾶ phishi mᾶ ncyè Yesò ḡḡ:« Ghaā zo à, Cyèpᾶ a.»

Kxi mὰρῳὰκ Mentyo pu Makusì ḡwē nè ḡwᾶ'ᾶ zᾶk ntapzè nè zhi Lukasì. Ἐ zhwè yè i ghè ḡwà'nyè zhup mᾶ ghòp mᾶ tà' zhwè nè nce zᾶk λᾶ. Nda'a, pì shi nè ḡwā nè nce zᾶk ntip ḡwà'nyè kxi Lukesì, kᾶ yᾶ nce ḡka'a nῳᾶ mᾶ ndàk zhi ndwii mᾶ ḡwà'ὰ. Pì shi njᾶ ye ntip ḡwà'nyè Lukesì nè ntsip yᾶ yè i Yesò nji mbyè zhwᾶ'ᾶ Makte pu Màlyè λᾶ (10: 38 - 42), mbwᾶ' zhwè yè i tà' yᾶ Samali na' ghè λᾶ (10: 29 - 37), ncwᾶk tà' tyè mᾶ ḡwè e na' mbhu yè i xwè e (15: 11 - 32), tᾶ ghè nce.

Zhwè pu ghè mbyè zhè nè Lukesì ε mbe ḡḡ, mbyᾶ'yop ḡwà'nyè e ghòp nῳᾶ nè mbà' Yesò na' njà'ὰ pᾶntᾶ λᾶ pu pᾶ shwishwi Nwè yè i Yesò na' ghè mbyè nè nda'zè ḡḡ Shi ḡkwᾶ' pᾶntᾶ mbe mᾶ ncopdzᾶk pᾶ ghup njᾶ ḡgyᾶ' λᾶ. Nè zhi tswè Lukèsì. Yesò mbe:« Mì yè i ghè zo λᾶ.»

Wᾶ yè i na' kizè ḡki mὰρῳὰκ lukesì?

Mᾶ kwà' Lukesì mᾶ na' ḡkizè ḡki mὰρῳὰκ Yesò khisto njᾶ pᾶ ḡḡ'ndzi 62 - 65. Mbe mi yè i zhè ncwᾶk λᾶ mᾶ mbyenii nju' zwènwᾶ kwa' mὰρῳὰκ ntᾶ ne ntᾶ'zè mbyè ḡwà'ὰ zhwè yè i ntᾶze λᾶ me λᾶ mᾶ nè ka'a zhi. Zhi ka' pì ε yè i yunde mbᾶ, mbe mᾶ ḡgā tswēzè wo.

Zhi na' ḡki λᾶ mᾶ wᾶ? Nwè kᾶ zhi na' ḡki?

Ŋwa'nyə Lukasi na' mbi lo nə ntswə Tehofil. Ntə nda'a lukasi mə ghòp a mbi pɔ phishi ε wak yè i ghup ka' pi ε pɔ yuda lo. mba'alɔ, pɔ kə phishi ghup ntip ŋwək a wak lo ghè mbyə yu' kə nyə ntap ŋgɔ Yesò khisto mbe gha'a zo zhup, mbyə ghup phi i mbe mbək ntip zup a. Ye ncyəzè mə nə zhi ŋwa'nyə, ghup yu' ŋgɔ Shi ghè mbwək ntswə mbe kwək zək pɔ̀̀nti nə'tswə lə wak a.

Ə kə pu ghò ntip ŋwà'nyə kxi məpwək Lukesi i?

Lukesi ŋwà'à lo zhwə yè i ntəta' yè i ntip ghòp Yesò ghè zo zə lo. Yimbô ghòp mbe ŋgɔ Shi na' ncā Yesò Kxisto ŋgə zhi ncə' mbe zo pɔ ghup nɛg mbhu lo, ndà'ŋgə ghup phi. Lukesi ŋcyə mə nə ŋwà'nyə zi mbyə la'zè ŋgɔ Yesò kxintɔ' nə zhi tswə pɔ yè i pū ndo ŋkwɔ' tswə pup lo. Pɔ mbɔ mbē: pɔ ghè Nwə nɛwəpwɔ', pɔzhwi, pwɔ'kxi, pɔ ghaā mbək, pɔ ghaā wo, pɔ ghup njɔ ŋgyɔ' lo, ghè pɔ ŋgwi nəkw Shi na' njibə Yesò nə vi he ŋgi' mbii mbyə nɔ sak ndzək swə a wak. Ə zhwə yī ghè ntip yɔ kxi mbəpwɔ' pu ndəŋgi' ncyə Yesò ŋgɔ Cyəpɔ.

Mba' Lukèsì nɔ nē ŋkà'à ŋwà'nyè zi lo

Yɔ mbâ' Lukèsì nɔ ŋkà'à ŋwà'nyə zi lo mbe:

- Lukasi mə sək zhwə yè i ghè tə zhi ŋki yɔ ŋwa'nə lo (1.1 - 4)
- Mba' Yesò na' nɔ ndushi ntɔ ŋku shə lo (1.5 - 4.13)
- Yesò mə ŋgop ghòp Shi ŋgalilya (4.14 - 9.50)
- Yesò mə ŋgop ghòp Shi Yeghusalèm (9.51 - 19.28)
- Zwənwo Yesò na' ntəp ndyə ni lo pəpzə ntswəswək Yeghusalèm zhi kfī mbe ndu nə vi ni lo (19.29 - 24.53).

1

Ntɔ'zè ŋwà'nyə Lukèsì

¹ Tə Tyofil, mbyɔ'yop pɔ̀̀nti lə fyɔ'ɔ mbyəŋwà'à ntsĩntsi nwə yè i ntɔzə cəcii pɔ lə, ² ghup na' ghè mbâ' pɔ yī ghup na' njɔ mbe nju' mbâ' pɔ zɔ zhwə na' ntɔzə fə nə ntɔ'zè mə lə, lə ghòp mə pɔ lə. Pɔ mbô na' ndzi zhup nɛɔ' pə nɛù ŋkxi Shi. ³ Mbè mɔ ye, mɔ mbe njɔ mbì pwək, ntsip zɔ mɔ ntà' ntip nwɔ ləwak tə nè fə mbâ' ye ε nè ntɔ'zè lə, tə mə nɛzə məpwək ŋwa'a mbi ghù, mə tə è Tyofil, ⁴ tə kə ghù nɔ njə ŋgɔ zhwə yè i pu na' ndɛnyə ɔ lo mbe kwək nəni'.

Tà' aṅghè mē ncu ṅgō pu shi zə Yòhanè ṅgàghà he ṅkxùnshè

⁵ Nə zhi ntap Eghodè yè i na' mbi fî sa ṅgwà' Yude lə, ṅwà'ḍ nòkghò pwo' ndyè Shi pi ze'e pu mē cyè e ṅgō Sàkàlyè, zhə zòk ṅkxənyè tündyə Abia, zhwii pi tà' məkè Aghə, yè i na' mbi tendyè ṅwà'ḍ nòkghò pwo' ndyè Shi ni zhi tap Mosè lə. Pu na' cyè zhwii mbô ṅgō Alisàpe. ⁶ Ghup pəpyə na' mbi ndəkndək mbii Shi, mē zhii nə ndzək kò pu ncyə' Cyəpò lə wak mbâ' zhi ndzəzə lə tə zhwə lə ntsə ni. ⁷ Nda' ṅgō sop ṅwə kə na' mbi mē pup pò nəkō Alisàpe na' mbi mi tap si ^a ghup pi mē ṅgu'ndzi zup ya'à yè i mbii.

⁸ Ye na' mbi tà' lye', Sèkèlye pi ndyè Shi mē fà' zhi fà' mbii Shi mē ṅka'à fà' ṅwā nə tap zhi zòk ṅkxənyè tündyə. ⁹ Mba' kò pə nò'ḍ pwo' ndyè Shi na' mē ndzətsə lə, ye na' mbi mē tək ya'à ncyə' e mbyè cùu mbwə' Cyəpò ntwo zyè mbii. ¹⁰ Ndzək ṅgwək a wak na' cē a mē ntip cə'zè Shi ndzi nə ntap pu ntwo zyè lə. ¹¹ Ntà' aṅghè Cyəpò lə zə təp mbii Sàkàlyè ntsip zə yè i zhi na' mē ṅge ntwo zyè lə, mē zhi ntsitə nə pà lèp mbii zə' pu ntwo zyè ni lə. L'autel de sacrifice|lb00255c.tif|col|Luc 1.11|Louise Bass|Mvə' Shi|1.11 ¹² Sàkàlyè lə zə njo e mbâ'a mbwō tə ṅgwə' tək mbyè zhwakzə. ¹³ Ndà'ṅgō aṅghè ghòp mbī ṅgō:« Sàkàlyè, mbâ' mbwə sopzhwə, nəkō ghù cwe mbi Shi tə zhi yu' mbu. Zhwi u Alisàpe shi zə ntà' ndək ṅwə mbaghà mbu, kə ghù cē zə zi ṅgō Yuanà. ¹⁴ ṅwə mbô shi he ncyà'zə ghè ṅwà'zə tip ntip zu, kə mbyə'yop pònti pə nə nju' məpwək pak pu zə e lə ¹⁵ nəkō zhi shi mbi e tak myè mī mbii Cyəpò. Zhi kə shi nyu nyù' pə, kə zhi lə nə nyu sopzhwə yè i shi ghə kə zhi pəp lə. Zhwô Ndôlè shi ndoō zhi ntək fə pə vəp me. ¹⁶ Zhi shi ndò pwo a İzghàyel pə nə mēzhè Cyəpò, yè ii Shi zhup lə; ¹⁷ Zhi shi zhi mbii Shi pu a me ghè ṅgik ntəpshi Eli, mbyè nə ndò ntip pò ntyə nə mbe nə pwo pup, mbe ghə kə pò ghup ntitswè lə pè cyaknwè pa' pò ndo'ndo' lə. Zhi shi nezə tswə pònti mbyə nə ndò Cyəpò» . ¹⁸ Sàkàlyè ghòp mē aṅghè ṅgə:« Tə mō cəē ghè a mē mbâ'lye tə zhə ṅgō zhwə yə ghù mē ghòp lə mbi è nənì? Mō mbi mē mō ya'à mvə'è, mbè ye məzhwi pi mē ṅgu'ndzi zi ya'à yè i mbī.» ¹⁹ aṅghè mbâ'à mbī ṅgō:« Mō mē ṅgaphye, mō ntsi e mbī Shi mē fà' mbi i. Zhi mē ntəp a ṅgō mō hō' ncuu yò ṅkxì Məpwək mbi ghù. ²⁰ Wù shi ntap nkəmō', kə ghù lə pə ghòp nwo tə nə ṅgwaa nə lyè'ndzi' yè i nwo mbô shi ntôzə lə, nəkō ghù kà phi ghòp zə, ye ne mē shi pəpəzə nə zhup ntap.» ²¹ Ye na' mbi mbâ'a pònti pi ndzi mē mbip i tə yè i mē ncyè ghup. Ghup mē ndzisə mē ntswè pup ṅgō: «Kò mē ncù ndyè ghe e ?». ²² Zhi na' cə tə təp ndyə Shi mbâ'a, la' zhi mbe ṅkuk mbyə ghòp sòpzhwə mē mī; ghup zə nju' ṅgō zhi yə zhwə ndyə, tə ntap nkəmō' mē ndo ndè mē mbhu mi nə ghòp nwo mē pup kə

^a1.7 La' zhì mbe fi mbyə zə mbə

mbè ghòp sopzhwè.

²³ Zhi na' cə tə miizə zhi lyé'ndzi' fà', mbe nə zi la'. ²⁴ Yi na' ηgəpəzə, Alisàpe yì na' mbi zhwi Sàkàlyè lə zè ηke zīp, tə mbe ndə ηwi ntə nə ndipi pə ndyè, mə ghòp mə ntip ntswè e ηgō: ²⁵ « Yə mbwə' zhwə Cyèpò a ghè mə m̀ lyé' zhi kxəpəzə a lə mbè: Zhi ntsyè ntswəfə ntswə m̀ cəcii pònti.»

Tà' anghè mə ncù ηgə pu shi zə Yesò Kxisto

²⁶ Ye na' cə tə mə ηwi' ntoo mbâ' Alisàpe ke zīp lə, Shi təp anghè e ηgəpyè nə tak ntsiswə' nə tak se ηgwò' ntip ηgalileyà. Zi tswəswə' mbô na' mbi ε Nazàghet, ²⁷ ηgə zhi yè i ndə'zə tà' ηwə ηgwə mə zhi kà wə' zhə mbaghà, ndà'ηgə mə Yosyèp, zhi kxənyè tundyə fī Ndevid pi mə ηkàk e. Zi ηgwə mbô lə mə Mèlyè. ²⁸ anghè na' ncù ndyè ηwə ηgwə mbô ghòp mbii ηgō:« Mə cà'zə o Mèlyè, ghù yè i Shi ghə mbwòk tswə ni ù lə, pə' a Cyèpò mə mbi». ²⁹ Ghòp mbô na' zhwa'zə Melyè cə'c sà, tə zhi pe mə ndzisè zhə mə ntswe e ηgō:« Tə yimbô cà'zə pa'à mə mbèzə a ηgə kə?». ³⁰ Anghè pe ghòp mbi i ηgō:« Mèlyè, mbâ' mbwə sòpzhwə, nəkəlô Shi ghè mbwòkntswə ni ghù. ³¹ Tə yè yù a! Ghù shi ηke zīp tə zi nè nzə tà' ηwə mbaghà, kə ncəzə zi ηgō Yesò. ³² Zhi ndzi pi ηgənti kə pu ncyè e ηgō ηwə Shi yè i mə tètə tsə lə, kə Cyèpò Shi pe nə nje e nə kwə' fī Ndèvid, yè i zhi mə tənjàp ì lə. ³³ Zhi mə shi mə sa' ntundyə Yàkəb, kə nwəfī zi lə nə ηghə ndzwè ye.» ³⁴ Mèlyè pe ghòp mə anghè ηgō:« Tə ye mbâ'a mə shi zi ntôzə a mə ηgə kə, nəkō m̀ kè zhə mbaghà?» ³⁵ Anghè pa'à mbi i ηgō:« Zhwònyè Ndôlò shi nə'cə nə ghù, kə ηgi' Shi yè i ntèè tsə kààmənəp lə lə cəcək zi nə kapa ghu. Hə zhwə yè i shi ηgè kə ηwə yè i ghù shi zə lə pi Ndôlò kə pu mbe mə ncyè e ηgō ηwə Shi lə. ³⁶ Yə yu lə! Alisàpe, kxənyè zhyè, mbè zhi è nə mfə' tak ηwə mbaghà mə zhi ya'à vyè, tə zhi pu na' cyè ηgō məzhwi mbi si lə, pə wə ηke zīp ηwi' ntoo, ³⁷ nəkō sopzhwə yè i mbi mə ye cyè Shi lə kə mə shi mbə.» ³⁸ mba'alə Mèlyè ghòp ηgō:« M̀ mə ηkwō Cyèpò, kə ndzək zhwə a wak yù ghòp nə m̀ a pèpəzə.» Anghè zə nyə e ηge.

Mèlyè yè i lə'zə Alisàpe

³⁹ Pə ntip zimbô lyé'ndzi, Mèlyè zə fə shi ndu, nōzə ηge mə ntsəswə' ntip yè i sà ηgwò' yè i mbi ndəp ηkwòηgwi pu mə cyè ηgō Yude lə. ⁴⁰ Zhi na' ncù ndyè Sàkàlyè, mbe Ca'zə Alisàpe. ⁴¹ Zhi zə nju' Cà'zə Mèlyè ηwə yì vap e ηkapəzə, Zhwô Ndôlò zə mbe ndoo zhi. ⁴² Alisàpe ghòp mə Mèlyè mə ntwoηgō' ηgō:« Shi nə'cə mbwèenyè ni ghù cyə ndzə' pòzhwi lə wak, tə mbè nə'cə mbwèenyə mbe pə nə ηwə yè i vèp o lə! ⁴³ Ye ntôzə mə mpa'lye tə

mè Cyèpò a hò' zhwà'w we? ⁴⁴ Mò ghòp pa'a nəkō, cà'zè o zè nà ncù ntip ntō' me ηwə me ηge vāp a cya'zə. ⁴⁵ Mbwò'zye mbi mēzhwi yè i phi kə yə lə, nəkō mbè zhyê ghòp lə pu ghòp mbii nà zi Cyèpò lə shi pèpzə!»

Zhùpnshà Mèlyè

⁴⁶ Pa'a lə Mèlyè ghòp ηgō:

« Mò he ηkù'ù mē Cyèpò pu a ndzòk zo ze lə wak,

⁴⁷ Ntip ze loo mē ncyā'zè

Ndù fə nə Shi, ye ηgàghà zo!

⁴⁸ Nəkō zhi kxəpzə a, sùmbù ηgàghà fà' zi.

Ī, tə tək fə nde tə nə ηwaa nə mbē zhyê cwè ndzi lə, mìnti nò'tswè shi pə cye ε ηgō
mbwò'zye,

⁴⁹ Nəkō Shi, yə zhi mē mbi ghè ηgi lə, ghè zhwè ηgwə mē mō.

Zi zi mē ndōl,

⁵⁰ Copndzək mbi ε me pò yè i ghup mbwə zi zi lə, nə ndzə' ncwəndzi lə wak.

⁵¹ Zhi na' hō' a pu ηgi mbhu mi lə wak;

Mbyə nə sək ndzə' pò yè i ghup na' ghə kwa'zə kwə'w ni ntip ntip zup lə,

⁵² Zhi na' ηa'a pə sak ηgwò' nə kwòk zup,

ηkwə'ò pò yè i ghup fi'ì ni zhup he shi lə càa ntsə.

⁵³ Zhi na' he xù' mē ηgàghà njikù'u,

Mba'a ηgàghà ηkè njìp kè zhwə mbhu pup.

⁵⁴ Zhi na' hò' ηkxùuzə Īsghayel, ηgàghà fà' zi

Zhi kà lee copndzək mi,

⁵⁵ Nə zhi tswè Abhām pu a zhi ηkxənyè tündyə nə ndzə' tap a wak, mbā' zhi na'
mbhəə mbi pò te pə lə».

⁵⁶ Mèlyè cəə pu Alisàpe ηgwan'ə ηwi te mbe mbe zhwè e.

Alisàpe zə Yohana ηgàghà he kxushə

⁵⁷ Ntap yì Alisàpe na' mē shi zə lə na' ηwàa, tə zhi zə ta' ηwə mbaghà. ⁵⁸ Pò zhi ηgàghà mbək ndyə ghə pə zhi ηkxənyè tündyə na' yu' mbā' Cyèpò copndzək mi te' lə, ghup pu a pup pupzə cya'zə nə zhi tswə. ⁵⁹ Yi na' nə ghə lye' xop mbā' Alisàpe zə lə, ghup hò' nə si ηwə, mē shi cye zi zi ηgō Sàkàlyè pa' te lə. ⁶⁰ Ndà'ηgō mè ηwə ghòp mbi pup ηgō:« Īgak, pu shi cye e mē ηgō Yohana.» ⁶¹ Ghup ghòp mbii ηgō:« Yee! Sopmi kə nə yù ηkxənyè

ntùndyè pu mæ cyè e mbâ'a mbô» .⁶² Ghup ntòk mbyè lo mbhu mup nò ndzisè Sèkèlyè, tɛ ɲwɔ, mbâ' zhi mæ cɔk ɲgɔ pu me cyè ɲwɔ lo. ⁶³ Zhi ghòp pu he tafàle ɲwà'à ni ɲgɔ:« Zi zi mbe Yohana». Ye pe cyè ndzòk pònti lo wak. ⁶⁴ Pə kwà' nə ntap mbô, Sàkàlyè zè mbe ntòk mbyè ghòp: zhi zè ntòk mbyè he ghapzè mbi Shi lo. ⁶⁵ mba'alo, pò zhi ɲgàghà mbək ndyè a wak pɔw, tɛ mbe pə cə ndəp ɲkwòɲgwi sà ɲgwɔ' Yude a wak, mæ ghòp nɔw a mæ ni. ⁶⁶ Ndzo' pò a wak yè i ghup na' nju' yɔ nɔw lo na' cə shi mæ ɲkxəpzə mbe mæ ndzisè ntip ntswè zhup ɲgɔ:« Yò mətòk ɲwɔ cə təp a kɔ?» Ye pi kwàk nəni ɲgɔ mbhu Cyèpò na' mbi nii.

Zhùpnshè Sàkàlyè

⁶⁷ Zhwê Ndôlò na' ndoo Sàkàlyè, tɛ mæzhwè ɲwɔ, zhi tɔk mbyè ghòp mbâ' tak ɲgòp ghòp Shi lo ɲgɔ:

⁶⁸ « Ghapzè mæ Cyèpò, Shi pò Ìsghàyel, nəkɔ zhi hɔ' ɲkxùuzə ghup tə mbe nə ntsyè ghup ntip ɲgyɔ',

⁶⁹ Mbe he tak mbhù ntənta' mæ pò nə ntùndyè fɛ Ndevid, ɲgàghà fà' zi, kə zhi zo wò.

⁷⁰ Ə zhwə yè i Shi na' ntəp pə ndôlɔ yè i ghup ɲgòp ghòp zi lo tɛ ɲgù' ɲgɔ ghup yè i ncù mbi pò Ìsghàyel lo:

⁷¹ Zhi na' mbhè mæ pò ɲgɔ zhi shi tsyè wɔ shwə pò ɲgàghà kəmbò zo

Kə pe kxù wɔ bhɔ ndzòk pò a wak yè i ghup ncə' ncwəpwò' ni pò lo.

⁷² Zhi shi la'zè zhi copndzək nə tɛ pò mbe nə ɲkxəpzə kò ndôlɔ yè i ghup pu a pup na' ndò lo.

⁷³ Mbi mbâ'a mæ Shi na' Kxyɔ'ò Kəkək nə kò zhi na' ndò pu a Abhàm, tɛ yò,

⁷⁴ Mbyè tsyè wò nɔ ɲgi' kəmbò pò,

Mbe nə he mæzhè mæ pò mbyè nɔ fà' mbii kə pɔw,

⁷⁵ Mbe mbi ndôlɔ, mæ zhi ndəkndək mbii zhi ndzo' lie'ndzi' ɛ wak.»

⁷⁶ Sàkàlyè pe ɲgop ɲgɔ:

«ɲkwa' ghù, məntòk ɲwɔ, pònti shi cyè o ɲgɔ ɲgòp ghòp Shi fɛ ɲgwə. Wù shi ntap mbii Cyèpò mbyè nɛzè pə mæzhè zi.»

⁷⁷ Ə mbe nə ghè kə pò pi zhə ɲgɔ zhi mæ hɔ' a mbyè leezè nwə kəpwò' mup Mbe zo ghup.

⁷⁸ Shi yò pəpì mbi mi loo mæ mbwòk ntip :

Zhi shi ghè kə tà' ɲkək cyèk nə pèpì mæ fə tɛ ntsəə, kə ye mæ xəzè mæ sak nəp.

⁷⁹ Mbyè ncyè' ɲkək zi mbi pò yè i ghup ntip ɲjip mbe mæ cə pu vi ntù kxə pup lo.

Mbyè nɔ nda'zə wɔ mɛzhè xùuzə.

⁸⁰ Mə nə zhə tswə ɲwɔ lɔ, zhi na' mə li kxə mbe zhwɔ̄ zi mə kxə. Zhi na' cəə mə ɲgwi zə' sopzhwə kəə sak ni lə mbɔ tə kəp nə lyɛ'ndzi' zhi na' ndə'zə nii cəcii pɔ̄ Īsghəyɛl lɔ.

2

Mèlyè zə Yesò

(Mət 1.18 - 25)

¹ Nə yɔ lyɛ' lɔ, pu ncyè kə Oɲgwiste fɔ̄ pɔ̄ Ghomà, yə ii mə ndzisə ɲgɔ̄ pu shya' ndzɔ' pɔ̄dnti lə wak à yì ghup ntip zhi ɲgwɔ' lɔ. ² Yɔ nwo à, ntɔ'zə me nə mbii ncip na' mbi ntap Kilinusə na' mbi mi yì sàk sa ɲgwɔ' Sylia lɔ. ³ Mbê wɔ̄lò mə ɲge ɲwa'à zhi zì nə tsiswɔk yì pɔ̄ ntè pə na' ntəp ni lɔ. ⁴ Mbè pə Yosèp na' ndù tsiswɔk Nazàgho yə i mbi ntip sa ɲgwɔ' ɲgàlilya lɔ, ɲkwɔ' ntip sa ɲgwɔ' Yuda , tsiswɔk pu na' zə fɔ̄ Ndèvid ni lɔ, pu mə shyè ɲgɔ̄ Mbetehem. Nə kɔ̄lò, zhi na' mbi ɛ ɲwɔ la' ntip ntundyə Ndevid. ⁵ Zhi na' nə yì pu shia' e ndɔ Mèlye zhi mizhui yə i na' mə ɲkàk lɔ, mbi pi mə zìp. ⁶ Mbyə ghup na' mbi ghè mba'à lò ntap yə i Mèlye shi zə lɔ mə ɲkù'. ⁷ Zhi zə zhi mbii ɲwɔ, ntswəfi i yì mbaghà. Mbak zɔk kə na' mbe mbi ndyè pɔ ɲghi lə mbɔ, zhi mbhuzə e ntip kàp ndzə nòkghò tɔk kàk cək pɔ̄ nòp. A la naissance Jésus est couché dans une crèche|CN01617c.tif|col|Luc 2.7|David C. Cook|Yesò ntip ɲkak ncə' nòp|2.7

⁸ Ce pɔ̄ pip ndzwə na' fə mbi mə ntip yə i mbô sa ntsɔk ɲgwì mə ndzi mbək pi nòp zup mbyə lɔ'ghup. ⁹ Nə yɔ tsu' lò, tà' aɲghè Cyəpɔ̄ ntəp mbək pup, Cyəpɔ̄ shyɛ' ɲkàk mi nə ndzibə ghup. Ghup puɔ ntə' tɛ' ¹⁰ Mba'à lɔ Aɲghè ghòp mbi pup ɲgɔ̄: «Pi mbâ' mbuɔ, mɔ̄ mə ndò a ɲkxi məpwɔk hɔ' mə pì, ye mə zhi he cya'zə mbi ndzɔ' pɔ̄ à wak. ¹¹ ɲkxi məpwɔk mbô mbi ɛ ɲgɔ̄, yə lyɛ'ndzi lò, pu zə ɲgàghà zò zhyə tɔk ntsəswɔ' Ndèvid, zhi mbe Kxisto, mə Cyəpɔ̄. ¹² Yɔ zì yə i shi ghè pì zhə e lɔ mbe: Pi shi yɔ tà' ɲwɔ xùū mə pu lɔ kàpdze ndzipzè e nòkghò zhi tɔk ɲkàk cək pɔ̄ nòp.» ¹³ Nə yò pòk aɲghè kààmənəp, ntàpzə nə yɔ aɲghè lɔ, ghup nə ɲgàpɔ̄ Shi mə ghòp ɲgɔ̄:

¹⁴ « Ghapzə mbi Shi ntèe ntsə kààmənəp,

Mbe mə ndəp shi ca'a, xùuzə mbi pɔ̄dnti yə i ye ntswə nə pup lɔ!»

¹⁵ Ntsip pɔ̄ aɲghè na' ndù mbək pup mbe kààmənəp lɔ, pɔ̄ ghàa pip ndzwə ghòp cəcii pup ɲgɔ̄: « Papì ye kwàk tswəswɔ' Betelehèm: yə i cək ɲgɔ̄ pɛpì yɔ zhwə yə i ɲwà ghə lɔ, zhwə yə i Cyəpɔ̄ ghè pɔ̄ zhə lɔ. » ¹⁶ Ghup zhi mənɔdi ɲwàa nɲɔ Mèlyè pi Yosèp ghə ɲwɔ xùū mə pu nòkghò zhi tɔk ɲkàk cək pɔ̄ nòp. ¹⁷ Tsip ghup na' nɲɔ ɲwɔ mbâ'a lɔ, sɔk zhwə

yè i anghè na' ghòp mbi pup nii lo. ¹⁸ Nwɔ na' ncyə ndzɔk pònti lo wak yè i ghup na' mə nju' zhwə yè i pɔ ghàapipndzwə na' mə ghòp lo ncə' sà. ¹⁹ Mè nə Mèlyè lo, zhi na' ndò'ò zə ghòp ntip tip zi, mə shyà'zə nwɔ ni tè' tè'. ²⁰ mba'alɔ, pò ghàa pip ndzwə pe njip. Ghup mə njùp mbe mə ngapzə Shi ni ndzɔk zhwə yè i ghup na' nju' mbe njɔ lo, nəkɔ ndzɔk zhwə yè i anghè na' ghòp mbi pup lo na' ntôzə mə mbâ' zhi na' ghòp lo.

Pu Yesò la'zə

²¹ Ye na' ghè lyɛ' xop mbâ' pu zə ηwɔ lo, tap pu shi si' i lo pi mi ηkù'; pu ncə' zɔ zi ηgɔ Yesò mbâ' anghè na' ghòp mbi me kə zhi yok fək e lo.

²² Ghup na' si' ηwɔ tə ntap mbyə sòōzə tip mbi ndólɔ mbe ηkù' mbâ' ye na' mbi nə kò Mosè lo, Mèlyè pu Yosyèp lə ηwɔ mbà'à nɔ ηge Yeghusalèm mbyə la'zə e mbi Cyèpò.

²³ Nəkɔ pu ηwà'à ntip kò Cyèpò Shi ηgɔ: « Ndzɔk tswəfi mbaghà lo wak shi mə pi ε zhwə njə ^b Cyèpò. » ²⁴ Mèlyè pu Yosyèp lə mə nji Yeghusalèm mbe mbyə nòkghò pɔw' mbi Shi pu zò zhwə lə: « Kəkùp məzhè zə pyə mbaghà pu mizhwi, nta mbâ'a ye pi sə' fətap zə pyə» mbak kò Cyèpò mə ndzisə lo.

²⁵ Yɔ ntap lo, tà' mbaghà na' mbi Yeghusalèm zɔ zi pi Simeyon. Zhi na' mbi ε mi ndəkndək, mə mbwò Shi, mbe mə mbip ε mi yè i zhi hɔ' xuuzə ntip pò Ìzghayel lo. Zhwōnyè ndólɔ na' mbi nii. ²⁶ Zhi na' njê ghòp mbii ηgɔ mbâ' zhi lo pfi kə pi mi yɔ Kxistò yè i Cyèpò shi ncàa lə. ²⁷ Zhwōnyè Shi na' fə'zə Simeyòη nɔ ηge ndyè Shi, tsip Mèlyè pi Yosyèp na' ndɔ ηwɔ ηge ndyè Shi mbâ' ncyɔ' na' mə ndzisə nii lo, ²⁸ zhi ηku ηwò tək mbhu mi, nə ghapzə Shi mə ghòp ηgɔ:

²⁹ « Mè nə ndè lo, ô mə Cyèpò, ghù ghè shwə yu na' ghòp lo:

Wu ηkù' mbyə nyə kə mək, ηga'à fà' zu, pfi nde ntip xùuzə.

³⁰ Nəkɔ mə lə kwàk ni mɛ njɔ zo zu,

³¹ Yi yù nezə mbi ndzɔk ηgwɔ' a wak lo,

³² Ə kwà' mbyə nə ghə kə ndzò' pò wak yè i ghup kə Yuda lə mbɔ, zhə Shi.

Zhi shi mbi lo xù' mbi pwo Ìzghayel, yè i ghup mə pɔw pi lə. »

Ghòp Simeyòη mbi Mèlyè

³³ Nwɔ na' shyè Mèlyè pu Yosyèp nə zhwə yè i Simeyòk na' mə ghòp nə ηwɔ lo.

³⁴ Simeyòη na' nə'ə mbwèenyè nə pup mbe ghòp mbi Mèlyè, mè Yesò ηgɔ: « Yù' məpɔk! Yò ηwɔ lə shi kxə kə mbe ηkwɔ'ɔ kə fi'i mbyò'yop pònti Ìzghayel lo hɛ shi. Zhi shi mbi ε

^b2.23 Mə pu a lə'ò mə Cyèpò

ntà' zì yè i shi càa lo ndà'ngō pònti kə shi phi i mbə, ³⁵ ye shi ghè mbâ' a kə pu zhə zhwə yè i pònti ŋkwa'zè ntip tip nzup lo. Ə kwək ghù mē ŋwə, ghù shi ŋkwe ŋgyək mə mbak ncù phi ya'a tək ntip nzù lo.»

Ènè, məzhwi ŋgòp ghòp Shi mə ghòp nwo mbi pònti nə Yesò

³⁶ Mbe ŋwə'wə məzhwi ŋgòp ghòp Shi na' mbi ghə, zì zì pi Ènè, ŋgwə Fanwè, nə ŋkxənyə tundyə Azē. Ŋgù' ndzi zì na' nji mbii tè' tè'. Zhi na' nə nakndyə nji ŋwə ŋgwo cùu ntip nakndyə ghə ŋgù' sòpmbiyə ndzwə e pfi, ³⁷ zhi ncə' pfə mizhwi; ncə ndəp shi ca'a tē ŋkəp ŋgu' ncùp - kwə ŋap - xop. Zhi kə na' nɔ yè ntəp zì ndyə Shi ze' e mbô, mə fà' mbi Shi tsù' pi monci: zhi na' ncə mə ntip nji ŋgə cà'zè Shi. ³⁸ Ènè na' ŋwā zhi cək nə yè i mbō tap mbe ndzè ntək zhi ε mbyè hε ghapzè mbi Shi. Zhi na' mbe mə ghòp nwo nə ŋwə mbi pònti ghup na' mə mbip ŋgō Shi ntsyē Yeghusalēm ntip ŋgyək lo.

Yesò shi ŋkù' a Nasaghèt

³⁹ Ntap Yosyèp pu Mèlye na' miizə ndzək zhwə à wak nə kò Cyèpò lo, ghup pe njip Ŋgalilya, ntip zhùp tswəswə' yè i mə Nasaghèt lo; ⁴⁰ Mə nə yə ŋwə lo, zhi na' lì ŋkù' mə nta'zè. Zhənwə na' ndōo zhi, Shi mbe nə'è mbwèenyə nii.

Yesò cəcii pò zhə kò

⁴¹ Mèlyè pu Yosyèp na' nji Yeghusalēm nə linè Paskà pò Yuda ndzək ŋgù' à wak. ⁴² Tsip Yesò na' ghè ŋgù' ncùp - pyə mə ghap lo, ghup lo e nɔ ŋkwək Yeghusalēm mbâ' pònti na' fə njè ghè nə linè lo. ⁴³ Tswə linè na' mii lo, ghup mə mbe ŋwə ncə' mə njip ndà'ngō Yeghusalēm kə pò te zhə. ⁴⁴ Ghup na' zhi nɔ tà' lyé'ndzi, mə ŋkwa'zè zhup ŋgō ŋwə mbe pi zup sù zhì. Ghup na' cək e cəcii pònti zhup tundyə pu pì sù pup. ⁴⁵ Ghup na' kə yè e mbe cək e tə mbe mbe tē Yeghusalēm. ⁴⁶ Ghup na' ncə' e nə ndzi lyé' te kəkə tə ncə njɔ e mə ndyè Shi Yeghusalēm, mbi ncə shi cəcii pò zhə ncyò' mə nju' zhwə yè i ghup mə ghòp lə mbe mə ndzizè ghup nce zwə. ⁴⁷ Nwə na' mə ncyè mbe wólò yè i na' mə njù' ghòp zì lo nə ndzək zhənwə yè i zhi ghè lo mbe ghə zhi nə mbà'à ghòp. ⁴⁸ Tswə yè i ghup na' njə'e lə nwə ncyè ghùp, me ghòp mbii ŋgō: « Məwò, nwə kə ghù ghè mbi pò mba'a? Pu a to a ncə' o ntò mbwə! » ⁴⁹ Ŋwə pə'zè mə pup ŋgō: « Nwəkə pì mə ncə' à? Pì kà zhə ŋgō ye mə cək ŋgə mək cəə a ndyə Tè ē? » ⁵⁰ Ndà'ngō ghup lo yu' zhwə yè i zhi mə ghòp mbi pup lo.

⁵¹ Yesò pu a pup na' mbe Nasaghèt. Zhi mə nju'nyè ghup. Me mə ndò'wə ndzək zhwə yè i na' ntōzè lo mə ntip ntswə e. ⁵² Mə nə Yesò lo, zhi mə ŋkù', zhənwə zì mə kxə, me zì mə

mbwə' Shi pu a pònti.

3

Fà' Yuhane ngàghà hè kxūnshè

(Mət 3.1 - 12; Māk 1.1 - 8; Yoh 1.19 - 28)

¹ Ncwə^c yè i Tibê fī pɔ Ghomà na' ghè ngù' ncùp - ntò mə ghap mbâ' zhi fī lɔ; Pìlatò mə sak sà ngwə' Zhude, Eghodè pi fī Galilya, Filipe yè ii fee lɔ pi tswə Itwighe pu Thashonitide, Lizanyas mə sak Abilèn. ² Han pu Kayè ife na' mbi pò ntendyè nò'ò pwo ndyè Shi, Yòhanè ɲwə Sèkèlyè ncə mə ngwi nzòk sòpzhwə kə sak ni lə mbə, ɲju' ghòp Shi. ³ Zhi mbe zhii nə sàngwə' yè i ɲkyòk nshè zhùndèn lɔ, ncwi'zə mbi ghup ngɔ: « Pi pakzè me zhyè ɲkxūnshè kə Shi ləzə nwə kəpwòk myə. », ⁴ Ye na' ntòzə mbak pu ɲwà'à ntip ɲwà'nyè ngòpghòpshi Esayà lɔ ngɔ:

Tà' njè ngwi zək zhwə kə sa' ni lə mbə mə ntwo ngɔk ngɔ:

Pi nɛzə mēzhè Cyèpò,

Ghè ə mēzhè zi tsii ndəkndək!

⁵ Pu shi loo ndzək zə' a wak yè i mēzhè kə pwə' ni lɔ,

Ə pu fi' i pə ɲkwə' mbee pu pə kəkxyək lə wak he shi;

Pò mēzhè yè i zimbè lə shi tsii ndəkndək ,

Ə pɔ mēzhè ɲkwə' nòkghè ni lə kə ye nək shi.

⁶ Ə ndzək pònti lə wak yə zo yè i fə mbi Shi lə.

⁷ Yuhane ngàghà hè ɲkxunshè na' mə ghòp mbii ngwòk yè i ghup na' mə hɔ' mbyè ɲkxunshè lə ngɔ: «Njwii swə nyu, wə yè i zhye'zə vyə mbyè ɲkxi ya'antwè Shi yè i mə hɔ' lə? ⁸ Pi la'zə ni mbhù fà' myə ngɔ pì ɲkxibə me zhyè, pì mbâ' mə ghòp mə ntip tip zyə ngɔ : "Abhàm mə ntènjip yə". Pi yə pə lə'ò yə shè, Shi ɲkūnyè mbyə lə e nɔ hè pwo ɲke mbi Abhàm. ⁹ Mə nə ndè lə, ɲjop yè pi ntu ntsə mə cək à nda' mbyè kxək. Ndzə' ntsə à wak yè i kə ncak ntop ntsə nti à, pu shi ɲkyə' ntwo mo.»

¹⁰ ɲgwòk ɲgwòk mə ndzisə Yòhanè ngɔ: «Pò shi ghè yə a mə mba'lye?». ¹¹ Zhi pəzə mə pup ngɔ: «Minti yə yì ghè ndzə zi pyè lə hè ɲwə'ò mbi fee yè i kə ghə sòpzhwə lə, ə mīnti yè i ghè zhwə mbyə ɲkwe lə ghè mə mbà'a.» ¹² Mbe pè pò ɲkxù ndi'ntswè hɔ' ɲkxunshè ɲwàa mə ndzisə Yuhane, ghàa hè ɲkxunshè ngɔ: « Ghàa ncùuzə, pò shi ghè yə

a mē mba'lye?»¹³ Zhi pa'à mbi pup ngō:« Pi mba' ndzisè sòpzhwə ntōzə ndzək pu ghòp mbi pì lə.»¹⁴ Pò suzhì hō' nə zhup ncip ndzizè e ngō:« Tè pò yə shi ghè a mē mba'lye?» Zhi pa'à mbi pup ngō:« Pi pop mbyə shii mīnti nkù zhwè e pòpò, nē mē ndō'zè mē nda' zhyə nkè mēηwi.»

Ghàa zo mē hò'

(Māt 3.11 - 12; Māk 1.7 - 8)

¹⁵ Mba' pònti na' mē mbip Kxistò tè' lə, ghup mē ndzisè ntip ntswə zhup ngō: «Kè Yòhanè mē mbi Kxistò mbə mbô?»¹⁶ Yòhanè pa'à mbi pup a wak ngō: «Mə nē mē lə, mē ndò a nshè hē nkxunshè mbi pì, nda'ngō, mīnti njip mē mē hō' mbi ntək ncyè a, mē kà nkù'nyè mbyə ncyè' nkxè ntap mi; zhi shi lə a Zhwònyè Ndōlò pu mo nə he nkxunshè mbi pì; ¹⁷ Zhi pi mbā' ntək ndzək ca'a yè i ncip zhi zhwè nə fyò sak mbhu i ni zək pu fyò sak ni lə. Zhi cə tə mī ndō'ə sak mi kwək nkàandyə. Ndà'ngō mē ni vəə sak lə, zhi shi ntwo ntip mo yè i kə mbhu sop lye' e mbə.»¹⁸ Ə mē mbā'a tə Yòhanè ngàghà hē nkxunshè na' mē ghòp mē pònti ngō ghup nkànti mbi ntip zhup, ntōzə mē ni nkxi Məpwək yè i na' mē ncù mbi pup lə.

Mba' Yòhanè ngàghà hē nkxunshè shi ncù nca' lə

¹⁹ Yòhanè ngàghà hē nkxunshè na' nkaà Eghodè fò Galilya ghòp mbii ngō:« Wù kà ghè mbyè ncwə' Eghodya yè i zhwi fee lə ntip nandyə», mbe nkāa zhi nə nce nwo kəpwək à wak yè i na' ghè lə. ²⁰ Mba' ye kà nkù' lə, Eghodè mbe nə nkxù'u ngyək ngùp Yòhanè ma' ndyə ca'.

nkxùnshè Yesò

(Māt 3.13 - 17; Māk 1.9 - 11)

²¹ Ncwè yè i ngwə'à wak na' nkxù shə lə, Yesò hō' mbyè nkxù zhi, ncù mē cà'zè Shi, kàamənèp gha'. ²² Mbà'à lə Zhwənyè Ndōlò fi' nə i mba' mbək sə' fətap lə. Tà' njè fi' mē kàamənèp ngop ngō:« Wù mbe nkwa à, mē zə o lye'.»Le baptême de Jésus|WA03810b.tif|col|Luc 3.22|Graham Wade|nkxunshè Yesò|3.22

Kxènyè tundyè Yesò

(Māt 1.1 - 17)

²³ Yesò na' nə ntō'zè zhi fà' mbi ghè ngwà'à ngu' nām - nte, zhi na' mbi e ngwə Yosyèp, mbā' pònti na' mē nkwa'zə lə, Yosyèp pi ngwə Heli, ²⁴ Heli pi ngwə Matat, Matat pi ngwə

Levi, Levi pi ηω Melkì, Melkì pi ηω Yanayè i, Yanayè i pi ηω Yosyèp, ²⁵ Yosyèp pi ηω Mata'tyasi, Mata'tyasi pi ηω Amosi, Amosi pi ηω Nahùm, Nahùm pi ηω Èsli, Èsli pi ηω Nanḡayì, ²⁶ Nanḡayì pi ηω Maat,

Maat pi ηω Matatiyasi, Matatiyasi pi ηω Semèn, Semèn pi ηω Yosèk, Yosek pi ηω Yondà, ²⁷ Yondà pi ηω Yònàn, Yònàn pi ηω Ghezà, Ghezà pi ηω Zoghobàbel, Zoghobàbel pi ηω Salasyè, Salasyè pi ηω Nēmi, ²⁸ Nēmi pi ηω Mèlkì, Mèlkì pi ηω Adì, Adì pi ηω Kōsàm, Kōsàm pi ηω Èmandàm, Èmandàm pi ηω Èē, ²⁹ Èē pi ηω Yesò, Yesò pi ηω Elihazē, Elihazē pi ηω Zhoghìm, Zhoghìm pi ηω Matat, Matat pi ηω Levì, ³⁰ Levì pi ηω Simeyòḡ, Simeyòḡ pi ηω Yuda, Yuda pi ηω Yosyèp, Yosyèp pi ηω Yonàm, Yonàm pi ηω Eliyakìm, ³¹ Eliyakìm pi ηω Meleya, Meleya pi ηω Menà, Menà pi ηω Matatà, Matatà pi ηω Natàn, Natàn pi ηω Ndevid, ³² Ndevid pi ηω Zhese, Zhese pi ηω Zhobèd, Zhobèd pi ηω Mboōz, Mboōz pi ηω Sèlè, Sèlè pi ηω Na'sòḡ, ³³ Na'sòḡ pi ηω Aminandàb, Aminandàb pi ηω Admìḡ, Admìḡ pi ηω A'nì, A'nì pi ηω Hēsòḡ, Hēsòḡ pi ηω Faghès, Faghès pi ηω Yuda ³⁴ Yuda pi ηω Yàkɔp, Yàkɔp pi ηω Īsàk, Īsàk pi ηω Abhàm, Abhàm pi ηω Tagha, Tagha pi ηω Naghō, ³⁵ Naghō pi ηω Seghùk, Seghùk pi ηω Ghaḡgò, Ghaḡgò pi ηω Falè', Falè' pi ηω Ebē, Ebē pi ηω Sàlà, ³⁶ Sàlà pi ηω Kàyè inàm, Kàyè inàm pi ηω Āfazàd , Āfazàd pi ηω Sèm, Sèm pi ηω Nwe, Nwe pi ηω Lamèk, ³⁷ Lamèk pi ηω Matusàlà, Matusàlà pi ηω Enòk, Enòk pi ηω Yàghet, Yaghèt pi ηω Malele, Malele pi ηω Kàyè inàm, ³⁸ Kàyè inàm pi ηω Enosi, Enosi pi ηω Set, Set pi ηω Adàm, Adàm pi ηω Shi.

4

Sata lèkzè Yesò

(Màt 4.1 - 11; Māk 1.12 - 13)

¹ Zhwònyè Ndólō na' ndoo Yəsò, mbâ' zhi mə ntèp nshè Zündènḡ lɔ, Zhwònyè mbô pe ndò e nɔ ḡge ncii ḡgwi zè' zhwə kə sa' nə i lə mbɔ. ² Zhi na' cə lyè'ndzi ḡamḡkwa zè' e, Satà lèkzè e. Zhi lè ḡkwe sòpzhwè nə zɔ lyè'ndzi a. Tsíp zɔ lyè'ndzi na' ncə tɛ ntō lā, ḡḡkù'u yak e. ³ Satà zè ḡhɔp mbi i ḡḡō: « Ye pi mɛ ḡhù mbè ḡwa Shi, ḡhù ḡhɔp mə ntù' lòḡhò yò ḡḡō ye pìk zhi pu'sak kə ḡhù ḡkwe. » ⁴ Yesò pèzə mbi i ḡḡō: « Pù ḡwà'à ntíp ḡwà'nyè Ndólō ḡḡō: " Mìntì kə zò a ndà' nə pu'sak mbɔ ". » ⁵ Sata mbè ndò e nɔ ḡge ntèè ntsə ḡḡwɔk ndɔ ndòk ncwè nə mbu' mḡbènɔ nda'zə e ndzòk ntswe ε wàk ndèp shi ca'a ⁶ ḡḡɔp mbi i ḡḡō: « Mò shi he zɔ ntswe ε pu a ḡkù'u mi mbi ḡhù nəkólɔ pu na' he ye mə

mò, mɔ mbè mə hè mbi miintì mò ñkwòk a. ⁷ Ghù nti ntèntu' mu shi mbii mò nɔ ñgapzə a, mò zɔ zwə à wak ncə' a yū. » ⁸ Yesò pìizə mbi i ñgɔ: Pù ñwà' à ntip Ñwa'nyè Ndólò ñgɔ: «Ghù shi mə ghapzə Cyèpò Shi ghù, kə pə nə mə fà' a mə nda' mbi i ndu i. » ⁹ Sata mbè ndò e nɔ ñge Yèghusalèm, ñje e ndəp ntswə pà' à ndyəshi Yèghusalèm ñgop mbi i ñgɔ: Ye pi ñgə ghù mbè Ñwɔ Shi ghù lyɔk mvi shi, ¹⁰ nəkòlò pu ñwà' à ntip Ñwa'nyè Ndólò ñgɔ: zhi shi ghòp mbi pə aṅghè pi ñgɔ ghup lɔ'ɔ ghù. ¹¹ Pu mbè ñwa'a ñgɔ: "Ghup shi ñkè o ntòk mbhù mup, nə mbwɔ ñgə ghù mbâ' ncàp ñkxè mu." ¹² Ndà'ñgə Yesò pìizə mbi i ñgɔ: « Ghòp Shi ñgòp ñgɔ: Ghù kə la' ləkzə Cyèpò, Shi ghù mbɔ. » ¹³ Mba' Sata na' ləkzə Yesò kəkɔ lɔ, ndu mbək e ñji tə mbe pip ñwɔ'ò mbwò' lyé'.

Ntɔ'zè fà' Yesò Galilya

(Mət 4.12 - 17; Māk 1.14 - 15)

¹⁴ Yesò na' mbe sà ñgwò' Galilya pu ntèntak Zhwónyè Ndólò, pu mə ghòp nwɔ nii nɔ yimbò sa ñgwò' lə wàk. ¹⁵ Zhi na' mə cùuzə ntip zhùp ndyè cà'zè Shi, ndzò' pòntì e wak mə ñgapzə e.

Pu kà lɔ Yesò məpwək Nazaghèt

(Mət 13.54 - 58; Māk 6.1 - 6)

¹⁶ Yesò hɔ' Nazaghèt nɔ zə' yè i zhi na' ñkù' ni lɔ, ncù ndyè zhùp cà'zè Shi, mbâ' ghup na' fə ghè lyé'ñjə pə Yuda lɔ, zhi ndùshi mbyə ncyè Ñwa'nyè Shi. ¹⁷ Pù hè ñwà'nyè ñgàghà ñgòp ghòp Shi Izaya mbii, zhi ncyè'zə ñjò zə' pu ñkizə nì ñgɔ:

¹⁸ *Zhwónyè Cyèpò nə mò*

Nəkò zhi pi ncwɔ' a

Ñgə mò ncù Ñkxi Mèpwò' mə ñgàghà mbək.

Zhi ntəp a ñgɔ mò ye ghòp mə pò ñgàghà nca' ñgɔ ghup ntəp nca'

Mbe ghòp mə pò fi' ni ñgɔ ghup shi yɔ ñjə

Mbyə nə ntsyè pò yə i pu mə he ñgyòk mə pup lɔ, mbhu ñgàghà kəmbò zup,

¹⁹ *Mbyə ncwi'zə ñgu'ndzi yə i Cyèpò shi ghə mbwɔ' ntip ni pòntì lɔ.*

²⁰ Yesò zibzə ñwà'nyè, mbâ'a mbi ñgàghà fà' ndyè cà'zè Shi, fi'i nii cə shi. Mbé wólò ndyè ncək mə ncyé' ni mi mə nii. ²¹ mba'alɔ, Yesò ntək mbyə ghòp mbi pup ñgɔ: «Nə lyé'ndzi yò, yò kàp ñwa'nyè Shi pəpzə mə pì yè i pì mə ñju' ghòp Shi lɔ.» ²² Ghop zi mə cùunyè ndzək pòntì lə wak, nwɔ na' mə cyè ghup nɔ ghòp məpwək yè i na' mə ntəp shwə e lə, tə ghup mə ndzisə mə ntswə pup ñgɔ: « Yò kə mbe ñwɔ Yosyèp mbô?»

²³ Mba'alɔ, Yesò ghòp mbi pup ηgɔ: « Mbyè pì lə tà kə ηgòp ghòp zhənwɔ zə mə mɔ ηgɔ: " ηgà tswèzə wo, yàghà yù tswəni kwàk ghù." Pì shi mbe ghòp mbi mɔ ηgɔ:"Pò yu' ndzək zhwə à wak yè i ntɔzə tswəswək Kapənawum lɔ, mbè ghè mə mbâ'a Nazaghèt shè yè i yù tswəswək pu zə o ni lɔ.» ²⁴ Yesò mbè kxù'u ghòp ηgɔ: « Ə kwàk nənì, mə sək vyə ηgɔ pu kə ndò sop ηgàà ηgòpghòpshi zhwè pup məpwək mbɔ.

²⁵ "Ə kwàk nənì, mɔ sək vyə ηgɔ,

Pò pwɔ pəzhwi na' mbi İzghayèl nə zhi nɛwè ηgàghàηgòpghòpshi Eli nɛə' sà,

Ntsip zɔ mbək kə na' ndūu nə ndzi ηgu' te mə ηwə ntoo lɔ

Tə kəya' ncù ntip ηgwɔ' a wàk.

²⁶ Mbe tɛ mbâ'a lɔ, Shi na' kə ntəp ηgàghà ηgòp ghòp Shi Eli mbi sopmi zhup,

Tə nda'ηgɔ ntəp e mə mbi tà' pfə mizhwi tswəswək Saghepta, ntip sa ηgwɔ' Sidəη.

²⁷ Pò ghàa ka'pap na' mbè mbi İzghayèl nə zhi cwè ηgàghà ηgòp ghòp Shi Elize;

Kə nda' Nāmà yè i Silya yè i pu na' njà'à lɔ pɔ.

Pu kə na' njà'à sopmi zup mbɔ".»

²⁸ Ghup yù mbâ'a, ntswè mbèe wɔlɔ yak tɛ' ndyè cà'zè Shi. ²⁹ mba'alɔ, ghup ndùshi ndo Yesò nɔ ntəp ntip yɔ tswəswək, ndò e nɔ ηge ndəp mbeə tswə ηkiip zə' pu ηkwi zhup tswəswək ni lɔ, mbyè nɛə zhi ma' ntip ηkiip. ³⁰ Ndà'ηgɔ, Yesò ntɔ cəcii pup ndò zhi məzhè.

Yesò mə ntsyè zhwɔnyè kəpwɔ' ntip ni mi Kapənawòm

(Mət 7.28 - 29; Māk 1.21 - 28)

³¹ Yesò na' fi' Kapənawòm yè i mbi tswəswək sa ηgwɔ' Galilya lɔ, mə cùuzə lyɛ' zhə pə Yuda. ³² Pònti mə cop tɛ' nə zhi nɔ cùuzə Yesò, nə kɔlɔ zhi na' mə ηgop kə pwɔ sopzhwè.

³³ Ntip yɔ ndyə cà'zè Shi è, tà' mbaghà na' mbi mə zhwɔnyè kəpwɔ' ntip nii, zhi ntək

mbyè ntək pu ntəntak ηgɔ: ³⁴ «Wɛɛ Yesò yè i Nazaghèt! Kò yè i ghù mə nɛə' mə pò? Wù hɔ' yù à mbyə sàk wɔ ki? Mɔ zhə mi yù zhi lɔ: Wù mbè mi Ndɔlɔ yè i Shi ntəp a^d.»

³⁵ mba'alɔ, Yesò nə ncyɔzə e ghòp mbii ηgɔ: « Lək shwə o, ntəp ntip nii » . Zhwɔ kəpwɔ'

tap mbaghà mbɔ shi cəcii pònti ntəp nii kə ghè sopzhwə nii. ³⁶ Ghup à wak na' mbwɔ

tɛ', tə mə ηgòp cəcii pup ηgɔ: «Ə kò zi ghòp mbè! Zhi mə ηgòp pu ηgi' kə pwɔ sopzhwə

mbi pò zhwɔnyè kəpwɔ' ghup ntəp ntip ni pònti.» ³⁷ Pu na' nɛə' mə ghòp nwɔ a nda' nə

Yesò ndzək zə' à wak ntip yè sa ηgwɔ' lɔ.

^d4.34 Kɔ yè i ghù ηkxu mə pò? Mət 8.29; Māk 5.7; Lc 8.28.

Yesò yàghà myènshè Simòn pu nce ghàa wo

(Màt 8.14 - 17; Māk 1.29 - 34)

³⁸ Yesò na' ndù ndyè cà'zè Shi ncù ndyè Simòn. Nə ɲwàa ghə, ncwiizə myənsɬə Simòn ɲii mə ntwo tɛ', pu lɛzɛzə e ɲgə zhi na' ɲkxùzə e ³⁹ Yesò pàa ɲii mbək ɲgàghà wo, ncyòzə wo yè i na' mbi ɲii lɔ, zhi yàghà, ɲgwòk ndùshi ntək mbyè fà' mə pup. ⁴⁰ Ncwè yɔ yè i nɛp na' mbhù mbwondzi lɔ, ndzək pònti yè i ghup na' ghè pò ɲgàghà wo ɲjɛnjè lɔ, ghup mə ndò ghup nə hò', Yesò mə ɲjè mbhu mi nə mbèe zhye ɲgàghà wo lɔ, zhi yàghà. ⁴¹ Pò zhwò kəpwòk mə nə ntəpzə nkwaək pòk ye ntip ni ghaā wo mə ntək ɲgɔ: « Wù mbè ɲwɔ Shi! » Ndà'ɲgɔ, Yesò ncyòzə ghup, zhi lò phi ɲgɔ ghup ghòp sop ɲwò'ɔ zhwè, nəkɔ ghup na' zhə ɲgɔ zhi mbè Kxistò.

Yesò ncù ɲkxi məpwək ntip Yude

(Māk 1.35 - 39; Màt 4.23)

⁴² Ndzi lə ncə tə ndò, Yesò ntəp ɲge ncii ɲgwi. ɲgwòk ɲgwòk mə ncə' e, ɲkəp ɲii mə ncə' mbyè nceezə e mə mbwɔ ɲgɔ zhi shi pɛ ye. ⁴³ Ndà'ɲgɔ, Yesò ghòp mbi pup ɲgɔ: « Ye mə ndzisè ɲgɔ mɔ ye ncù ɲkxi Məpwək Nwɔ Fò Shi mbe nə nce tswəsɔk, ɲjə ɲgɔ mbe fà' Shi ntəp a ni lò». ⁴⁴ Mba'alɔ, zhi ncù ɲkxi Məpwək ndyè cà'zè Shi ntip yè i mbò sa ɲgwò' Yude.

5

Yesò mə ncyɛ pə mbii pwəɲkxifà' pi

(Màt 4.18 - 22; Māk 1.16 - 20; Yoh 21.1 - 11)

¹ Ye na' mbi tà' lye'ndzi, Yesò pi mi ntsi mbək mə'ə Zhenezagheth. Mə pònti shi mbəkə ntə ɲjop mə ɲju' ghòp Shi. ² Yesò yɔ kənyu' zə pyə mbək mə'ə, mə pɔ ma' lup fi' ntək zhup kənyu' mə sòzə zhup ntəntop ntip shə. ³ ɲwò'ò kənyu' mbɔ na' mbi e zhi tà' ma' lup pu ncyɛ e ɲgɔ Simɔɲ, Yesò ɲkwò' ntò'ò ni, ghòp mbi i ɲgɔ: «Ndù ɲkyòk nshè na' ɲge mbii», Yesò cə shi ntək yɔ kənu' e ntɔ' mbyə mə cùuzə pònti. ⁴ Ntap zhi na' ɲjàk mbyə ghòp mbi pònti lɔ, ghòp mbi Simɔɲ ɲgɔ: «Ciizè ɲge zə' shə na' cùu ni è, ma' zhyè ntəntop nshè mbyə nə ɲgup mbèshə ». ⁵ Ndà'ɲgɔ Simɔɲ pa' à mbii ɲgɔ: « Ghàa ncùuzə pò yɔɲgyɔk mba fə tsù' a kə ghùp sòpzhwè, ndà'ɲgə mbak mbe kwà' ghù mə ghòp a mɔ shi ma' ntəntop nshè.» ⁶ Ghup ghòp mbà'a ma' ntəntop nshè ye ɲwe mbènsɬə cək sà tə zhup

ntèntòp ntw' mbyə xà. ⁷ Wùp lo mbhu mùp nɔ ncyə su pup yì ghup na' mbi ntip yè i ηwɔ'ò kènu' lo ηgɔ ghup zhìpzə ghup, ghup hɔ' pu a pup tsey mbenshè nə ndoo kènu zə pyə, tə ze mə ncə' mbyə nwɔ'zə a mə nshè. ⁸ Simɔŋ Pethò yò zhwə yè i Yesò ghè lo, nci ntèntu kxè mi shi mbii zhi, ghòp mbii ηgɔ: « Ndù mbək mə Cyəpɔ, zhə ηgɔ mɔ mbe mi kəpɔw'!» ⁹ Ncwè Simɔŋ pu nce pɔ ghup na' mbi shi lo lə yɔ mbà'a lɔ, ghup pɔw tɛ' tɛ' nə ndzɔ' mbenshè yè i mbii pup lo; ¹⁰ Zhàkə ghə Zhaŋ pwo Zebede yè i pu Simɔŋ na' mə fà' lo, mbe ghup mbe mbwɔ tɛ' tɛ'. Ndà'ηgɔ Yesò ghòp mbi Simɔŋ ηgɔ: « Mba' mbwɔ sòp ηwɔ'ɔ zhwə, ntə nɔ ntw' fə ndè, ə mbe pònti ntə ghù shi mə nci'zə lo.» ¹¹ Ghup lo kènu' nɔ mbe ηkyɔk nshè, nyə zwə zup a wak shi, ntap njiŋ Yesò

Yesò yàghà tak ηgàghà kakpap

(Mət 8.1 - 14; Māk 1.40 - 45)

¹² Mba' Yesò na' mbi ntw' nta tswəswɔk a, tà' mbaghà pi mə kà'pap yop nii. Zhi yɔ Yesò, nɔk nə kxè mi ndèeze e mə ghòp mbii ηgɔ: «Cyəpɔ, ghù ηkwɔk, mɔ ghù ηghè kə mɔ njàkghà!» ¹³ Yesò sàa mbhu mi njè nə i ghòp ηgɔ: «Mò ηkwɔk, yàghà.» Mə cwè mbɔ wo ntəp nii. ¹⁴ mba'alɔ, Yesò fèk ntək mi ghòp mbi i ηgɔ zhi mbà' ghòp mə sòp miiintì, ndà'ηgɔ ghòp mbi i mə ηgɔ: «Zhii mənŋgi' nji nda'zə ni ghù mbi pɔ nòkghè pɔw', mbe nə hè yù zhwə yɔ yì kò Mosè mə ndzisè lɔ: Ə ghup lo nɔ zhè ηgɔ wu yàghà.» ¹⁵ Pu na' mə ghòp nɔw nə Yesò tɛ' tɛ', mbyɔ'yop pònti mbe mə hɔ' mbyə yu' zhwə yè i zhi mə ghòp lo, kə zhi mbe njà'à wo nə pònti yè i ghup na' mə wo lo. ¹⁶ Ndà'ηgɔ Yesò ntəp cècii pònti ηge cii ηgwi mə cà'zə Shi.

Yesò yàghà ntà' m̀ mə ηwɔ'ɔ pà nii lə pfi

(Mət 9.1 - 8; Māk 2.1 - 12)

¹⁷ Ye pi tà' lyè'ndzi, Yesò mə ncùuzə ghòp Shi. Pò Faghizya ghè pò zhə ncyɔk yè i ghup na' mbi cècii pònti lo, mə fəzè la' la' ŋgalilya, Yude ghə tswəswɔ' Yegusalèm. Cyəpɔ Shi mə he ηgi' mbi Yesò zhi nə njà'à pònti. ¹⁸ Nə yɔ pònti ηwaa mə ghup ηa' ntək mbaghà mə ηwɔ'ɔ pà ni i pfi ndəp ηgəp. Ghup mə ncək mbyəlɔ e nɔ ncù ndyə nci i mbii Yesò. ¹⁹ Zə' lo pi mə pònti shii njəndyə, ghup ηkwɔ' mə ndəp ntwə pà'à, mbəkə zhwə yè i na' mə kambè pà'à lo, fi'ì ηgà'à wo pu zhì mata, nci i cècii mbii Yesò. Les gens descendent le paralytique sur sa civière au milieu de l'assemblée, devant Jésus. |Parlyse on Roof 01.jpg|col|Luc 5.19|Mbanji Bawe Ernest|Pu mə ncā miiintì mɔ ntà' pà nì kfi mɔ ndùpà'à ncā ndyə mbi i Yesò |5.19 ²⁰ Yesò yɔ zhùp phitswə, ηgòp ηgɔ: « Mə a lèzè nɔw

kàpwòk mu.» ²¹ Pò ncùuzə kò pi pò Faghizya ntə' mbyə mə kwa'zə ηgō: « Yò mi è mbe wò, ntə mə ncězə Shi ì? Wə yè i ghè mbyə lâzə nwo kàpwòk mi mbyə kə nda' Shi ndu i læ mbo?» ²² Ndà'ηgō, Yesò zhə zhùp kwa'zə ghòp mbi pup ηgō: Nwo kò yə pì kwa'zə ntip tswè zhyə! ²³ Kə yè i ntàk, mbyə ghòp ηgō: « Mò læzə nwo kàpwòk mu » nta mbâ'a ghòp ηgō: « Lù shi zhii »? ²⁴ Mbe nə ghè ə pì zhə kwa' məpwək ηgō ŋwə Mi ghè ntənta' ndəp shi cà'a mbyə nə ndəəzə pə nwo kəpwok myə, ghòp mbi yə ηgà'à wo a ηgō: « Yesò ghòp mbi ηgà'à wo ηgō: Mə mə ghòp mbu lùshi ndə yù mata ηge la' o. » ²⁵ ŋgà'à wo zè ndù shi mbii pù, ndə zhi mata yè i nà' nək ni è, li nə pe mbii la' mə ηgapndzə Shi. ²⁶ Ndzək pònti wak yè i ghup na' pi zə' e lə pwò, ghùp mə ghəpzə Shi. Pwò lə ghùp, ghup mə ghòp ηgō: « Pò yə nwo kə fə njə lyè ε! »

Yesò ncyə Levi

(Mət 9.9 - 13; Māk 2.13 - 17)

. ²⁷ Yesò nà' ndu mbà'à ntəp ' njə ntà mi pu mbe ndi'ntswè mbii lə, zì zì pi Levi, mi cə shi zə' pu mbe ndi'ntswè ni lə. Yesò ghòp mbi i ηgō: « Ntap njìp mò». ²⁸ Mba'alə, Levi lu nə' zwə zì è wak shi njê ndip Yesò.

²⁹ Nə ghəpzə Levi shyə Yesò mbi i la' nə ncyə'zə, pə kxu ndi'ntswè na' yop ntə' tē' pi pə ce pònti yè i ghup pu a pup nà mbi mə ndzi ncək è. ³⁰ Ndà'ηgō, pə Faghisyà ghè pò zhup zhə ncyə' mə ghəpzə mə ntüntək pup, mə ghòp mbi pwəηkxifà' Yesò ηgō: « Nwo ηkò pì mə ηkwe mbe nyù pu pə ηkxù ndi'ntswè ghə pə ghè nwo kàpwòk ò?» ³¹ Mba'alə, Yesò lə ghòp ηgòp mbi ghup ηgō: « Kə mbè pònti yè i ghup ntsə nti à mə ncə' mi yè i ntswezə wo a mbo, ndà'ηgō pə ηgà'à wo mə shi ncək e. ³² Kə na' h' a mbyə ncyə pò nənì mbo, ndà'ηgō mbyə ncyə pə ghè nwo kàpwòk kə ghup kxəmbə me zhùp.»

Mbyə cə njii

(Mət 9.14 -15; Māk 2.18 -20)

³³ Mba'alə, pə Faghisyà ghòp mbi Yesò ηgō: «Pwò'ηkxi fà' Yòhanè h' nə ηwò'ò cwè cə a mə ntip nca'zə Shi mbe mə cə njii, mbè pò pwəηkxifà' zə mə ghə a mə ntàk zhwə, ndà'ηgō, pwəηkxifà' zù me nə ηkwe læ mə ghup nyu». ³⁴ Yesò ghòp mbi pup ηgō: «Pì ηkùk mbyəkò mbi pè sū miinti zhi mə nakndyə lə ηgə ghup mbâ' ηkwe zhwə cwè yè i miinti yè i zhi mə nakndyə lə njè shi pu a pup lə? ³⁵ Ndà'ηgō lyə'ndzi mə h' yè i pu shi ntsyē miinti yè i mə nakndyə lə cəcii pup lə. Ə mbâ'a lə tə ghup shi cə njii nə zə lyə'ndzi à.»

Yi vyə pu yə i swə

(Mət 9.16 - 17; Māk 2.21 - 22)

³⁶ Yesò mbè sok ηwə'ò ncwək kə pàazə ntu mbi pup :«Mbyə sòp mi lə xà ndzə swə kə lə vyə kàpndzə nə ηkwə'zə. Miintì ghə mbâ'a mə zhi shi pip i ndzə swə, kə kàpndzə swə zhi njak lə lə pwə' nə vyə ndzə. ³⁷ Sopmi kə nə'ə nu' swə ntip vyə ntu' mbə. Miintì ghə mbâ'a mə nu' swə shi nci ntù' kə nu' ncwì, kə ntu' nə mbi mə ze nciizè lə wak. ³⁸ Ndà'ηgō yə i pwə' mbyə nə'ə nu' swə ntip ntu' swə. ³⁹ Sop miintì yə i nyù tàk nu' lə kə ndò'zə nu' swə mbə nəkólì zhi ghòp a mə ηgō: "Vyə ntu' məə ndə'ə nu' nti.»

6

ηwə Mì mə mbè fì lye'zhè

(Mət 12.1-8; Māk 2.23-28)

¹ Ye na' mbi tà' lye'zhè pè Yuda, Yesò pi pwəηkxifà' zi mə ncyèzhè ηgwi ηgèfi pu ncyè ηgō ble lə, pwəηkxifà' pi mə ncē pə ncwə' ηgèfi mə shwəzə pi mbhu mup sâpzə ηkwe. ² Nce pè Faghizyà yə i ghup na' mbi shi ε yə mbâ'a ηgop ηgō : « Nwò kə pì mə ηghə zhwə yə i kò kà' mə ndzisə ηgō pu ghə lye'zhè a? » ³ Yesò pìkzə mbi pup ηgō : Pì kà' shyak zyə tək ηwà'nyè Shi zhwə yə i fì Ndèvid na' ηghè lye'ndzi yə i njiku'u na' njak e pu zi pè lə? ⁴ Mbâ' zhi na' ncu Ndyêshi ndô ntā məke yə i pu he mbi Shi ε, ηkwe mbe he zhi pè pi mbe mbâ' ndək pè nòghòpwə' ndu pup mə ηkwe ye lə? ⁵ Mba'alə, Yesò ghòp mbi pup ηgō : « ηwə Mì mbi ε fì lye'zhè.»

Yesò yàghà tà' ntəmbaghà mə mbhu mi zhip

(Mət 12.9-14; Māk 3.1-6)

⁶ Ye mbè mbi ηwə'ò lye'zhè pè Yundà, Yesò ncu ndyə nca'zə pè Yundà, mə ncuuzè ghòp Shi. Tà' mbaghà pi ncəncì pòntì mə pà phu i yì ləp zhip. ⁷ Pè zhəkò ηghə pè Faghizyà mə ndəkzə Yesò kwà' məpwək, kə yə tə mbyè zhi yàghà yə mì ε lye'zhè a, ə nè ncyi nwo tswə e. ⁸ Ndà'ηgō Yesò zhə mup ηkwàkzə, ηgop mbi ntəmbaghà yì phu i zhip a ηgō : « Lùshi ntsitsə cəncì pòntì.» Mbaghà lùshi ntsitsə. ⁹ Yesò ghòp mbi pup ηgō : « Mò mə shi ndzisə vyə tà' zhwə. Yə pèpì kò mbhi ηgō pu ghə nwò məpwək lye'zhè yə pèpì kə nwo kəpwək ə, mbyəzò miintì yə lyè è kə mbyəñək e zhi pfi lə? » ¹⁰ Yesò lə nē mi nə nca' ghup à wak zə' e, ηgop mbi yə ntəmbaghà ηgō: « Sàà pfu u.» Zhi ghə mbâ' Yesò ghòp

mbi i lo, pfu i yàghà. ¹¹ Ntswə pə zhəkò pu pə Fàghizyà yak tètè', ghup mə ghòrpzə cəcii pup mbà' ghup shi nə ghə mə Yesò lo.

Yesò ncwə' pə zhi ghàantəp ncùp pyə mə ghap

(Mət 5.1; 10.1 - 4; Māk 3.13 - 19)

¹² Nə yə lyé'ndzi a, Yesò ye ndəp ηkwəŋgwi ndzi ntsu' nca'zə Shi. ¹³ Ndzi ncə ndə, zhi ncyə pwcəŋkxifà' zi ncwə' pə ncùp pyə mə ghap, ncə nsə zup ηgō pə ghàantəp. ¹⁴ Ye na' mbi Siməŋ zhi ncyə e ηgō Pethò ghə fēe Andhe, ncyə zhakə, Yòhanè, Filipè, Bātelemi, ¹⁵ ghə Mətyo, Tomasi, Zhakə ηwə Alfè, Siməŋ yə i ndyɔ' nə zhi tswə ηgwək lo, ¹⁶ ηghə Zhudə ηwə Zhàk, ηghə Yudà Īskàghyɔt yə i ncə lə mii mbi mə fi Yesò lo.

Yesò mə ηgòp ghòp Shi cəcii pə njopyop

(Mət 4.24 - 25; Māk 3.7 - 11)

¹⁷ Yesò fi' pi ghup ntsi nə zə' nòknòk. Mə pwcəŋkxifà' zi yop ghə pu à nce pònti ghup mə ntəpzə mə sāŋgwək Yudè ηghə Yèghuzalèm, ηghə pə tswəswək ntip sāŋgwə' Tyghə ηghə Sidòg yə i ηkyòk ləpyəŋshə lo, ¹⁸ mə ghup hò' mbyəyu' ghòp Shi yə i Yesò mə ncuuzə ló, ə mbe yàghà zhup ghwo. Pònti yə i zhwōnyə kəpwək na' mə ma'nyə ghup lo na' njàghà, ¹⁹ ndzək pə à wak mə ncək mbyəkwə Yesò, nəkòlò tà' ntəntak na' mə ntəp nə i mə njagha ghup à wak.

Pə mbwəkzye

(Mət 5.1 - 12)

²⁰ Mba'alə Yesò pə'ə nə mi ndəkzə pwcəŋkxifà' zi ghòp ηgō:

Mbwəkzye mbi pə pə ghàambək , nəkòlò Nwəfə Shi mbè mbi pə. ²¹ Mbwəkzye mbi pə yə i njìkù'u mə njak vyə ndé lo, pə shi zhwi.

Mbwəkzye mbi pə yə i pə mə ncwe ndé lo, zhə ηgō pə shi ghù.

²² Mbwəkzye mbi pə mbyə pònti mə mbô vyə , ηgak vyə, nceezə vyə, ncaa ghòp kəpwək mə pə, nə tswə ŋwə Mì lo.

²³ Pə ncyakzə nə yə lyé'ndzi à, ntswə zhyə lōo mə ncyàkzə, nəkòlò zhyə ncwə'fà' ηghə mbi ε mə kàamənəp. Mbe mə mba'a, tə pə nte è zup na' mə fà' nə pə ηgàəŋgòpghòpshi lə.

²⁴ Ndà'ηgō ndù tswə pə, pə ghàəŋke! Nəkòlò pə ya nci'i nshənə myə ndəp shica'a.

²⁵ Ndù tswə pə yə i pə zhwi ndé lo, njìkù'u shi njak vyə.

Ndù tswə pì yè i pì mə ɲghu ndê lo! Pì shi mə nwe mbe mə ncwe kwà' məpwoɔk.

²⁶ Ndù tswə pì mbi pì, ne tsip ndzɔk pònti ɛ wak mə ghòp mə pwok ni pì lo! Mbè mə mbà'à nto pɔ ntè ndzùp na' fà' nə pɔ ɲgapndyɔk shi ncəpwoɔk.

ɲkwɔ' ɲgàghà kəmbò zu

(Mət 5.38 - 48; 7.12a)

²⁷ Ndà'ɲgɔ mɔ mə ghòp mbi pì, pì yè i pì mə ɲju' ghòp zɛ lo: pì ɲkwɔ' pò ghàa kəmbò zyə, ghə məpwoɔk mbi pɔ ghup mə mbɔ vyə lo, ²⁸ nə'ə mbèenyə nə pònti yè i ghup mə ghòp ndù nə pì à, nca'zè Shi nə tswə pò ghup mə sak nàk nə pì lo.

²⁹ Mì zɛ phu ntɔk o, ghù la'zè yè i ɲwɔ'ɔ pa mbi i, mi ɲkxù ndzə fyɔ o, he syəntù ndzə ò mbi i. ³⁰ Mì luo zhwə mbu ghù he, mì ɲkxu zhwə o ghù mbak ɲkxə. ³¹ Zhwə yè i pì mə ncə' ɲgɔ pònti ghè mbi pì lo, pì ghè mə ntàk zhwə mbi pup.

³² Ye pì ɲgɔ pì ɲkwɔk lə pò yè i ghup ɲkwɔk vyə lo, mə pì ɲkwa'zè zhyə kwàk ɲgɔ mbyə pu nci nde myə nə i? Mbe pɔ ghè nwo kəpwoɔk ɲkwɔ' pò ghup ɲkwɔ' ghup a. ³³ Pì nə mə ghè məpwoɔk lə mbi pò yè i ghup ghə məpwoɔk mbi pì lo, mə pì ɲkwa'zè zhyə ɲkàk ɲgɔ mbyə pu nci nde myə ni? Mbe pɔ ghè nwo kəpwoɔk fà' a mə pɔ'o. ³⁴ Pì nə mə ncɔ'ɔ zyə zhwə lə mbi pò yè i zhə ɲgɔ ghup shi pa'à mbi pì lo, mə pì ɲkwa'zè zhyə ɲkàk ɲgɔ mbyə pu nci nde myə ni? Mbe pɔ ghè nwo kəpwoɔk ncɔ'ɔ zhup zhwə mbi fe pup zhə ɲgɔ ghup shi pa'à ndzɔk e mbi pup. ³⁵ Mbyə nɔ fi'i, pì ɲkwɔk ɲgàghà ɲkəmbɔ zyə, ghè məpwoɔk mbi pup, ncwɔ'ɔ zhwə zhyə mbi pup kə pip ɲgɔ ghup pà'a mbi pì. Shi yè i tɛ ntsə kààmənəp lo shi ncwɔ' fà' zyə, kə pì nə cɔk lo pwo pì nəkɔ zhi ghə mbwɔk tswə ni pònti ghup kə lèezè zhə a mbɔ, mbe ni pɔ kəpwoɔk.

Pì mbà' ncwɔ'zə sòpmì

(Mət 5.48; 7.1 - 12; 15.14; 10.24 - 25; 7.3 - 5)

³⁶ « Tɛ zhyə kààmənəp ghè mbwɔk ntwə tɛ'tɛ' nə ndzɔk pònti lə wak. Pì zhyə, pì ghè mbwɔk ntswə mbà' zhi lo. ³⁷ Pì mbà' ncwɔkzə sòpmì kə pu mbak ndzi ncwɔkzə vyə. Pì mbak ntap ncàk tswə mì kə pu mbàk ndzi ntap ncàk tswə pì, pì lee nwo kəpwoɔk pònti kə pu zi ndee myə nwo kəpwoɔk. ³⁸ Pì hè mbi pònti, Shi ndzi hè mbi pì. Ə tà' fyɔk nti mə pu swɔk ye loo tə ncwì pu mbe ncə'zə tə nə'ə pyə pì, nəkɔ ə fyɔk yè i pì nə fyɔk mbi pònti lo tə pu shi nə fyɔk mə pì lo. »

³⁹ Yesò mbe sɔk ghup ɲwɔ'ɔ cwɔk kə pàazè ntù me ɲgɔ: «Tà' fə' ni ghè nə la'zè zhə mbi ɲwɔ'ɔ? Ghup pò pyə kə shi vè ntsɔ'ɔ mbɔ? ⁴⁰ Sòp ɲwɔ'ɲkxi fà' kə zhə fà' ncyə zhi tɛ fà'

mbɔ. Ndà'ngɔ mbè zhye ɲwɔ'kxi yè i lenyè fà' mɛpwɔk lɔ, mɛ mbhu fà' mi shi xɛzɛ zhi tɛ fà' è.»

⁴¹ Nwɔ kɔ ghù nyɛ myɛ ɲkàk kxɛ yè i ntip ni mu lɔ mɛ ndɔ'zɛ mɛ vɛ sak yè i zi fe ò lɔ!

⁴² Mɛ mbâ'lye ghù mɛ ghòp mbi fe ho ɲgɔ: "Fe è, nyɛ mɔ ntsyɛ vɛ sak yè i ntɔk ni mu lɔ", ghù yè i myɛ ɲkàp kxɛ mɛ ntɔk ni mu à! Wu ndembhu ɲjip pyɛ, lɔ'mbii ntsyɛ myɛ ɲkàp kxɛ yè i zi ò lɔ! Mbàa lɔ ghù shi ɲjɔ zhè mɛpwɔk mbyɛ ntsyɛ vɛ yè i zi fɛ ò lɔ.

Ntòp ntsɛ mɛpwɔk

(Màt 12.33 - 37; 7.16 - 21)

⁴³ Sòp ntsɛ nti' yè i ɲjip ntòp ntsɛ kɛpwɔk a kɛ mɛ shi mbɔ, sòp ntsɛ kɛpwɔk lɛ nɛ mɛ ɲjip ntòp ntsɛ nti. ⁴⁴ Pu zhɛ mbe zhye ntsɛ lɔ lɛ nɛ ntòp ntsɛ mi: pu kɛ ɲkè mɛngɛlùk ntsɛ ɲjuɔk mbɔ, pù lɔ mɛ ke ɲàp ntsɛ mɛpyɔk. ⁴⁵ Mi mɛpwɔk, ndɔ mbwɔk zwɛ lɛ nɛ mbwɔk zwɛ yè i ntip tip zɛ lɔ, mi kɛpwɔk nɛ mɛ ndɔ nwɔ kɛpwɔk mɛ ntip nwɔ kɛpwɔk yè i tip ntip zɛ lɔ. Nɛkɔ, shwɛ mi ɲgɔp lɔ zhwɛ yè i loo ntip tip zɛ lɔ. ⁴⁶ Nwɔ ɲkɔ pì ncyɛ ɛ ɲgɔ "Cyɛpɔ, Cyɛpɔ", pì lɛ mɛ fà' zhwɛ yè i mɔ ghòp a? ⁴⁷ Mɔ shi la'zɛ vyɛ ntsù'nyè "Mìintì yè i ntap ɲjip mɔ, ɲju' ghòp zè mɛ zhii ni lɔ. ⁴⁸ Zhi xɛzɛ lɔ mìintì yè i na' ɲkwi pa'à zi lɔ. Zhi na' ntɔk ca'a nɛaa tɛ shi kɛp nɛ ɲgwɔ'ɔ tɛ nje ntù pa'à zhi ni. Mbɛ' ndù, nɛncye mbɛk fi' ncù ni mɛ mbyɛ ye nɛ vishi nɛkɔ zhi nci shi ye mɛpwɔk. ⁴⁹ Ndà'ngɔ mìintì yè i yu' ghòp zè zhi lɛ zhii ni lɔ mbe pak mìintì yè i ɲkwi pa'à kɛ màk ntù i nɛncye mbɛk fi' ncù ntù ni ɲkwɔ nɛ'ə shi, sak lɔ wak tɛ sòpzhwɛ lɛ mbe cɔk.»

7

Yesò ya' à tà' pùk fɔ pɔ lyɔ' ncu Ghomà

(Màt 8.5 - 13; Yoh 4.46 - 54)

¹ Ntap yè i Yesò na' mizɛ mbyɛ ghè gwok yu' ghòp zi è, zhi pe ɲjip tswɛswɔk Capenawòm. ² Mɛ tà' fɔ pɔ lyɔ' ncù Ghomà nzɛ' e, yɔ fɔ pɔ lyɔ' ncù a pi mi ghè tà' ɲgàghà pùk i zhi mɛ wo ntɛte ntɛ nɛ' a mbyɛ pfi; mi kwɔk e kwa' mɛpwɔk. ³ Yɔ fɔ pɔ lyɔ' ncù yu' mbak pu mɛ ghòp nwɔ nɛ Yesò a, ghòp mbi nce ɲkàp pɔ Yuda ɲgɔ: « Pɛ ye ɲjɔ Yesò, ndɛeze ɲgɔ h' ɲjàa ɲgàghà fà' a ɲkundyɛ wo.» ⁴ Ghup ɲwàa mbɛk Yesò, ndɛezɛ e mɛ ghòp mbii ɲgɔ: « Ye kù'nyɛ ɲgɔ ghù phi yimbɔ mbii. ⁵ Zhi kwɔk ɲgwɔ' yɔ

^{6.47} Zhwɛ yè i xɛzɛ lɔ

pepi, mbè zhi mə ɲkwi ndyə nca'zə Shi mə pò.» ⁶ mba'alɔ, Yesò mə zhii pi ghup, ye mə nca' məzhwe kə ghup ɲkəp ndyə, nə yɔ fɪ pɔ lyɔ' ncu nca nce sù pi ɲgə ghup ye ɲgòp Yəso ɲgɔ: Cyəpò mbak mbè ndzè ni ghù yop zhè ɲgɔ, mə kà kù'nyə zè ndzòk mi mbyə ghù ncù ndyə mə lɔ. ⁷ Mbè mbe mbâ'a mə ghè ntə mɔ lə kù'nyə zè mə hɔ' nɔ o. He nda' nta kap ghòp ə ɲgàghà fà'a yàghà. ⁸ Wù zhè ɲgɔ mɔ, yè i mɔ nɔ'nyə mə mbi ɲwɔ mi è, mə ghè pɔ lyɔ' ncu yè i ghup nju' a lɔ, mə ghòp mbi ɲwɔ ɲgɔ: "Ye! Zhi ye", ghòp mbi ɲwɔ ɲgɔ: "hò'ò! Zhi hò'" mə mbi ɲgàghà fà' pùk a ɲgɔ: "Ghè mbâ'a! Zhi ghè." ⁹ Ncwè yɔ yè i Yəso na' nju' ɲkxi yɔ fɪ pɔ lyɔ' ncù a zhi ghapnzə e tè'tè', fak nii, ghòp mbi ɲgwɔk yè i ɲjip lɔ ɲgɔ: Mɔ mə ghòp mbi pɪ ɲgɔ: mə ka' fɪ ɲjɔ mbe mə ntii pɔ Isghael mi yè i ye ntswè nə mə kwak mbâ' yɔ ntə mbakla lɔ. ¹⁰ Mbàa lɔ, pɔ su fɪ pɔ lyɔ' ncu yɔ nə pe ɲjip la' mə yɔ pùk a yàghà.

Yesò zhimbə ɲwɔ tà' fi mezhwi Nayinə

. ¹¹ Yesò na' mbè ɲge ntòk ntak tswəswòk pu mə ncyə ɲgɔ Nayè inə. Pɔ pwoɲkxi fà' zi, ghè pònti yop mə nca zhi. ¹² Ntap yè i ghup na' ye mə cùu ntok yɔ tswəswok a, yɔ lɔ ɲgɔ pu mə ndɔ pfè mi nɔ ye mbyə ntsòk , ndòk ɲwɔ ncək mbi fi mizhwi. Zhi na' mbi pi pònti ɲjip i mə ghup yop mə fɪ nə yɔ tswəswok à. ¹³ Cyəpò yɔ fi mizhwi, ncòp ndzòk mi ghòp mbii ɲgɔ: «Mba' mbè ncue.» ¹⁴ Mbàa lɔ, Yesò ye mbək ɲkùp^f nje phu i ni, pònti ghup mə ɲa' a ntii. Yesò ghòp ɲgɔ:«ɲwɔ səp ,mə mə ghòp mbu, lu shi.» ¹⁵ mba'alɔ ɲwɔ mbô yè i na' fi lɔ nca shi ntòk mbyə ghòp nɔw. Yesò pa'à zhi mbi me. ¹⁶ Ndzək pònti wak a pɔw, nə ghapzə Shi mə ghòp ɲgɔ: «Ntək ɲgòp ghòp Shi ɲgwə hò' zhwə pɔ shè, Shi hò' ləkzə ɲgwɔk zi.» ¹⁷ Zhwə yɔ yè i Yesò na' ghə à ye sà sà ntək sa ɲgwɔ' Yude pi nce ntə' là yè i mbəke lɔ.

Yohana ɲgàghà he ɲkunshə nca pònti mbi Yesò

(Mət 11.2 - 19)

¹⁸ Pwɔ'ɲkxi fà' Yòhanè na'sok e ndzək zhwè yè i mə ntɔ a lə wak a. Yohana shie pɔ pyə cècii pu, ¹⁹ nca ghup, ə ghup ye ndzindzè Cyəpɔ ɲgɔ:« Wu mbe mi yè i na' mə shi hò' lɔ ntɔ pò shi mbe pip à ɲwɔ mii? » ²⁰ Ghup ɲwà mbək Yesò ghòp mbii ɲgɔ: Yòhanè mi he kunshə nca wɔ pɔ hò' ndzisè o ɲgɔ: «Wu mbe mi yè i mə hò' lɔ » ntɔ pɔ shi mbe pip a ɲwɔ' mi? ²¹ Nə yɔ cwè l ,Yesò yàghà pò wo tè', pò ky'zə, ɲjɔk pɔ zhwɔ kəpwɔk, gha' ni pɔ mbyə'yop fyə ni. ²² Ghòp mbi ndzək pɔ yè i Yohana ntəp ghup a ɲgɔ: «Pɪ ye ghòp mbi

Yohana zhwè pè yò mbè nju' a ngɔ:pɔ fɪ nē mbe mə njɔ zhè, pɔ kyɔ'zè mbe mə zhii mǎpɔwɔk, pɔ ghè wo ka'pap yà'ghà, pɔ mbu'ntɔk mə nju', pɔ pfè pòntì mə ndu nə ví, pɔ nggha'ghà mbɔk mbe mə nju' nkxi mǎpɔwɔk ²³ Mbwɔk zye mbi mi yò yè i ka' lɔ zhi phintswə nɔ mbe njìp nə ntswə a lə.»

Yesò mə sɔk nɔwə nə Yòhanè mi he nkunshè

(Màt 11.7 - 19)

²⁴ Ntsip pɔwònkxi'fà' Yòhanè na' mbe njìp lɔ, Yesò ntɔ' mbyə ghòp nɔwə nə Yòhanè mbi pòntì: Ê kɔ yè i pè na' nge nkɔwòngwi yò ɔ? Pè na' nge yò lə nkà'səsək mə fāfè mē ncə' e? ²⁵ Ntə kwàk kɔ pè na' nge yò? Ntək mbaghà mə zhi màk ngwò'ò zi kà mbwɔk ndzə nii? La' pòntì ghup màk mbwɔk ndzə mə mbi ntip xù' mbe mə kwe zhwə ntī lɔ, cè à ntɔk pà'a pɔ ngghə ngghə. ²⁶ Tə kwà' kɔ pè na' nge yò? Ntək ngàghà ngòp ghòp Shi? Əə, mɔ mə ghòp mbi pè ngɔ zhi ncyə mbe tà' ngàghà ngòp ghòp Shi. ²⁷ Yòhanè mbe mìnntì yè i pu ngwà'à nə i ntip Ɔwà'nyè Ndɔlɔ ngɔ: "Yu' li! Mò shi yà ncàa ye ncùnkxi mbii ghù. Zhi shi neəzə yù mǎzhà"^g. ²⁸ Yesò mbe ghòp mbi pup ngɔ: «Mò mə ghòp mbi pè ngɔ cècii ndzɔk pɔ à wak yè i Shi na' mbup lɔ, sòpmi kà ku' nkxə Yòhanè. Ndà'ngɔ mə nya'à mì yè i ntip Nwɔ Fò Shi lɔ mbe miŋghə mbii zhi.»

Mba' pu nə ndò Yòhanè pu Yesò lɔ

(Màt 11.16 - 19)

²⁹ Yesò na' mbe ghòp ngɔ: «Ndzɔ' pòntì a wak mə nju' zhwə yè i Yòhanè na' mə ghòp lɔ, mbe pɔ ku ndi'ntswè yò ngɔ mǎzhè Shi mbe ndəkndək tə mbhi ngɔ Yòhanè swɔk nshè ntswə pup. ³⁰ Ndà'ngɔ pɔ Faghizya pu pò zhə kò na' nə ghàk zhwè yè i Shi na' mə ncə' mə ghup lɔ, ə zhwə yè i ghə tə ghup ngàk ngɔ Yòhanè mbà' swɔk nshè ntswə pu lɔ» . ³¹ Yesò mbe ghòp ngɔ: mɔ ghè mbyə lɔ fyɔ' zhyə nê wɔ? Pè, pòntì yò cwèndzi ? Ghup xənyə a kwà' wɔ? ³² Ghup mə xənyə a nce ntòk pwo mə ghup cè nə tà' zə' ntɔ

Ghup mə ncyè fe pup, mə ghòp cècii pup ngɔ:

Pɔ ncàp nkà pè lɔ nək!

Pɔ ŋa' yùpnshè ví pè lɔ ncwe pi pò!

³³ Nə kɔlɔ Yòhanè mi he nkunshè hò' kə mə nkwe ntàa Mēke zhi lɔ mə nyu nu', pè ghòp ngɔ: "Ntswə e ngwa' fyɔ" ³⁴ Ɔwɔ mì hò',mə kwe mbe mə nyu, pə ngɔ lɔ: "Yò tà' kwe zhwè

ghè nyu zhwè mbè, sù pɔ ŋku ndi'ntswè, pɔ ghè nwo kèpwòk! ³⁵ Ndà'ngɔ, ndzòk pònti a wak yè i ghup zhii mə nə zhənwɔ Shi lɔ phi ŋɔ yɔ zhənwɔ à pi ndəkndək.

Tà' mizhwi nə'ə ləpɔə nshè nə kxè Yesò

³⁶ Tà' Faghisyà na' ncyə Yəso mbii la' ghup pēe ndzə ncə'. Yəso ncu ndyə Phaghisyà pu i mē ŋkwe zhwə. ³⁷ Mə yɔ tà' mizhwi, mi ntək yɔ ntswəswok a mbi ε mi yè i ghè zhwè yè i Shi ka' kwək a, Zhi yu' ŋɔ Yesò mə ŋkwe zhwə ndyə Phaghisyà, ndò tà' ndək lapindè mi ntindzək nɔ hɔ' mə pu lɔ a lɔ'ò nɔ nɛɛzə. ³⁸ Ncə mə njip Yesò nək nə ŋkxè mi mə ndzi', ndɔ zhəni mi nɔ ndup ŋkxè Yesò, mə ndò nəktswə zi nɔ shi'i, mə nwo ŋkxè Yesò ndɔ yɔ lapindè nɔ xɔ. ³⁹ Yɔ Faghisyà yè i na' ncyè Yesò ndyə e lɔ yɔ mbà' a, ghòp ntək ntswə e ŋɔ: «Yɔ mi ε ka' pi ε ŋkwa' ŋga'à ŋgop ghop Shi, mi zhè mizhwi yè i mə kwa e lɔ, mbe zhə zhwə yè i zhi ye è: Mi ghè nwo kèpwòk.» ⁴⁰ Ndà'ngɔ, Yəso lè ghòp, ndi ŋɔ: «Simon, mə ghè zhwə mbyə sək o». Zhi pizə ŋɔ: «Ghòp, ŋgàghà ncùuzə». ⁴¹ «Tà' minti na' mə kyə nju mbi pò pyə, mə kyə mbii mi ŋkəpè ŋkxè ntɔ, ŋwɔ'ò ŋamntò. ⁴² Mba' ghup kə na' ghè mbyə pa'à mbii lɔ, zhi lɔ nɔ ndasi ghup pò pyə. Ə wɔ cəcii ghup pò pyə mə shi ŋkwɔ' minti yè i xù ŋkə mbi ghup lɔ tɛ' e?» ⁴³ Simɔŋ pizə ŋɔ: «Nə ye ŋkwà'zə, mbè mi yɔ yè i zhi ne' yè i yop mbi lɔ.» Yəso ghòp mbii ŋɔ: «Wu pizə kwà' məpwək.»

⁴⁴ Mba' a lɔ, Yesò fak nii ndɔ'zə yɔ mizhwi ε ghòp mbi Simɔŋ ŋɔ: «Wù yɔ mizhwi yò? Mə hɔ' ndyə o, ghù lɔ he nshè mbyə nə so kxè mɛ; mə mbà' zhi a, zhi nə'ə nshəni mi nə kxè mɛ ndɔ nəkntswə zi nɔ shi'i. ⁴⁵ Wù ka' tà'zə a, zhi à, ntək fə mbak mɔ ncù ndyə o lɔ, zhi ka' yak mbyə nwo ŋkxè mɛ. ⁴⁶ Wù ka' xo ləbzə ŋwe nə ntswə a; mbà' zhi a, zhi nə'ə lapindè ni ŋkxè mɛ. ⁴⁷ mba'alɔ, mɔ mə ghòp mbu ŋɔ mɔ ləzə nwo kèpwòk zi yè i na' mbi mi yop lɔ hɛ mbii, ə zhwè yè i ghè tə zhi la'zə kwòknyə njopyop lɔ. Ndà'ngɔ mi yɔ pu kə ndəzə nwo kèpwòk mi sà lə mbɔ, kə nda'zə zhi kwò'nyə sà mbɔ.» ⁴⁸ Yesò ghè mbà'a ghòp mbi yɔ mizhwi ŋɔ: «Pu ləzə nwo kəpwok mu.»

⁴⁹ Ndzòk pɔ yè i Yəso na' mə ŋkwe zhwə pi ghup a ntɔ' mbyə ghòp cəcii pup ŋɔ: «Yɔ mi yè i ghə tə mə leeə nwo kèpwòk pònti lɔ mbi wò?» ⁵⁰ Ndà'ngɔ Yesò ghòp mbi mizhwi mbɔ ŋɔ: «Yù phipntswə zò o, ye pu xùuzə.»

8

Pò ghup na' mə zhi njip Yesò Kxistò lɔ

¹ Ndu mbà'à Yesò me zhi ntək pɔ tswəswòk' pu pɔ ntək la' njənjà, zhi na' mə ghòp à

ghòp Shi mbe mə ncù Ɔkxi Məpwək nwo Fò Shi. Zhi na' mbi pu pwòƆkxi fà' pi ncùp pyə mə ghap, ² ghə nce pònjwi yè i na' tseyə zhwô ncewəpwək mbe njà'a wò nə pup lə. Ye na' mbi Mèlyè pu ncyə e Ɔgō Mèlyè yè i Màngndàlà lə, yè i Yesò na' ntsyē zhwô kəpwòk nii sopmbyè lə, ³ Zhəanə, njwi Shundza yə zhi ndò'zè pò ndzwə Fò Eghodè lə, Swəsana tə ghə nce pònti mə ghup yop. Ghup na' ndò zwə zup nə Ɔkùuzə Yesò pu a pwò'Ɔkxi fà' pi.

Ghòp kə paazə nê ncu zwə

(Mət 13.1 - 9; Māk 4.1 - 9)

⁴ Pònti na' fə tswəswòk njə - njè tə njop hò' ntsu'zè mbək Yesò. Yə ghòp kə pèzə ntù yə yè i zhi na' ghòp mə pup lə mbè: ⁵ « Ɔwò'ò ncùzwə na' ntəp Ɔge mbi i Ɔgwi mbyè nə njwī zwə. Ntsip zo yè i zhi na' mə nə njwī zwə lə, Ɔwò'ò mə nə'ə mēzhè pu lə kxə nək'zè, sək hò' ncòozə. ⁶ Ɔwò'ò mə nə'ə ntip nò'hò sà' ndà'Ɔgə mbə' nshè zhīp. ⁷ Nce nə'ə ntip nye njwək, pu a nye njwək pupzə Ɔku' ndà'Ɔgə nye njwək me kapà ze shi ⁸ Ɔwò'ò nə'ə nə ca'a məpwək nə me kù', zhip ntop me Ɔkxə ». Yesò na' mbe ghòp tə ntsə Ɔgō:« Ntòk mə tswə mi mbyə nə nju', zhi yu'!»

Yò ghòp kə pazə ntù yì kə?

(Mət 13.10 - 13; Māk 4.10 - 12)

⁹ Pwò'Ɔkxi fà' Yesò na' ndzisè e zhwə ghòp kə pazə mbô na' me nda'zə lə. ¹⁰ Zhi pa'à Ɔgō: Shi na' ghè kə pì zhə ncàp nə nwo Fò Shi; ndà'Ɔgō mə nə nce pò lə, pu shi pè lə pə ghòp kə pazə ntù nə ghòp mbi pup tə kə ghup mə ndò'zè, ghup lə yə; kə ghòp Shi pè mə ncùu ntò' pup, kə ghup lə yu' sopzhwə. ¹¹ Yə zhwə yimbô ghòp kə pazə na' mə nda'zə lə mbè: njwī zwə mbi ɛ ghòp Shi ¹², Pò njwī zwə ze mbək mənjà lə, mbi ɛ pò yè i ghup nju' ghòp Shi ndà'Ɔgō Satà hò' ntsyē zə mbô ghòp ntip tip zup mbwə Ɔgō ghup shi phishi, kə Yesò zo ghup. ¹³ Pò njwī zwə ze ndəp nòkghè lə mbi ɛ pò yè i ghup ndò a ncyə'zè nə phi ghòp Shi cwè ghup nju' lə, ndà'Ɔgō ghup lə phi Ɔgə ze ncòk Ɔgàk ntip tip zup. Ghup pip Shi nə tà' ntap mbà'a ntə ntap lə'zè nə hò' ghup lə mbe ghə zup phintswə. ¹⁴ Zè njwi zwə ze na' ntəp nə'ə ntip nye njwò' lə mbi ɛ pò yè i ghup nju' ghòp Shi ndà'Ɔgō tip zup mə cè mə mgbenyè wenyè nə nwo mup, pi zwə ndəp shi nca'a ghə cə məpwək, ze mə ncèzè ghòp Shi ntip tip zup tə ze lə Ɔkxə zhip ntop. ¹⁵ Njwi zwə yè i ye nò'ò nə ca'a məpwək lə, mbe pò yè i ghup ndò mə tip ndòlə nə yu' ghòp Shi mbe ndò'ò mə kə nək tə nə zhip ntop lə.

Ghòp kə pazə ntù nə lapmbù

(Māk 4.21 - 25)

¹⁶ « Sopmi kə nci mo nə lapmbu ndɔ kəpu' kamba kə nci mə kəshindyə lɔ mbɔ; pu nci lapmbu ndəp kwə'lap mbyə nə nda'zə mənjà mə pò yə i ghup mə ncuū ndyə lɔ. ¹⁷ Nəkɔlò sopzhwə yə i libə tə pu lə mə shi zi tà' lyə'ndzi zhə lə kə shi mbô. Mbē kɔlò pu ghè mə ntip njip lə, pu mə shi ncī mə ndəp ntɔ. ¹⁸ mba'alɔ, pì mə shi mbopzə nə zhyə nə nju' ghòp Shi! Nə kɔlò mì yə i ghə zhwə lɔ pu shi ŋkxù'ù; yə i mì yə i ka' ghè sopzhwə lə, pu ŋkxù mbe yə i zhi ŋkwà'zə ŋgɔ zhi ghè lɔ.»

Pò fe Yesò pu me

(Màt 12.46 - 50; Māk 3.31 - 35)

¹⁹ Mə Yesò pu a fe pi na' hɔ' mbyə lɔ'zə e ndà'ŋgə ghup lə ghè mbyə zhii tə ŋwā mbək e nə kɔlò pòntì na' gha'mbhu tè'. ²⁰ Pu na' ncù mbi i ŋgɔ: « Mə o pu a fe pu ndzi mə ghup mə ncə' mbyə yɔ o.» ²¹ Zhi pa'a mə pup ŋgɔ: «Mə pu a fe pɛ mbi ɛ pò yə i ghup nju' ghòp Shi mbe mə zhii mbâ' ye mə ncə' a. »

Fəfe yu'nyə mbi Yesò

(Màt 8.23 - 34; Māk 4.35 - 41)

²² Ye na' mbi tà' lyə'ndzi Yesò kwə' ntsə kənyu' pu a pwo'ŋkxi fà' pi; zhi na' ghòp mə pup ŋgɔ: «Mpe ya'à ŋge nə yə iŋwɔ'ɔ pa zimbə shə.» Ghup zə ndu ŋge. ²³ Ntsip zɔ yə i ghup na' mə nja'à lɔ, Yesò mə ndzi. Ghup zə nə yɔ ŋwɔ'ɔ myə fəfe tək mbyə ncə' ndəp shə; shə ncù ntip kənyu' tə tək mbyə loo, tə ghup pə shi pfi. ²⁴ Pwo'ŋkxi fà' Yesò fə' ni zhup nji mbək e zhimbə zhi ghòp mbii ŋgɔ: « Ŋgà ncùuzə, ŋgàghà ncùuzə pò shi pfi li! » Yesò zhimbə nə lɔ cyɔ'zə fəfe pu a fē shə ghup la'zə tə zə' xuu. ²⁵ Yesò pɛ ghòp mbi pwo'ŋkxi fà' pi ŋgɔ: « Pì ncə' zhyə phintswə hə? » Ghup na' mbwɔ tè', ye me ncyə ghup tə ghup mə ghòp cècii pup ŋgɔ: « Yò mi pi mə mbâ'lyē, tə zhi mē sà' fəfe pu a fē shə tə ghup mə yu'nyə e? »

Yesò yàkghà tak mbaghà mə zhwònyə kəpwòk pi nə i

(Màt 8.28 - 34; Māk 5.1 - 20)

²⁶ Yesò pu a pwo'ŋkxi fà' pi na' mbək nshè ntə ncu ntip ŋgwək pu cyə ŋgɔ Ŋgeghaza yī mə yə i ŋwɔ'ɔ njè nshè Galilya lə. ²⁷ Yesò na' mə fi' ntsə kənyu' ŋwɔ'ɔ mbaghà yə i na' ncə' tswəswək Ŋgeghaza mi ghè pò zhwò kəpwòk niī lə hɔ' njo e. Ye na' mbi mi ya' cə

ncə' sà mbâ' mbaghà mbô ka' pe ma' ndzə nii, la' zhi mə cə ndyə ndà'ngō mə cə a mə ntək ntswəfi pònti lə. ²⁸ Zhi na' ncə ntə njə Yesò ngwə' nək nə ñkxə mi, mə ghòp mbi i mə ntwòngwòk ngō: «Yesò, ə kə ghù ñkxu mə mò? Wù Ñwə Shi yè i ntě ntsə kāmənəp lə, mə lezè o ncə' sà, mbâ' ma'nyə a.» ²⁹ Zhwô kəpwòk na' mə ngòp mbâ'a nəkō Yesò na' ngō mbii ngō zhi ntəp ntip ni mbaghà mbô. Nə ncip njopyop, yə zhwônyə kəpwòk lə lə ndəp nii. Ə zhwè yè i na' ghə tə pu mak nti nə mbhu mi mbe ñkwi kxə mi kə zhi cə ñkxùzək lə, ndà'ngō zhi mə ncèezè ye mə kə nyə cwè. Zhwônyə kəpwòk mə fəkzè e nə nge ε mə ñkwəkngwi. ³⁰ Yesò na' ndzisə mbaghà mbô ngō:« Zì zu mbi ε wò? » Zhi pa'a mbi i ngō:« Njopyop ». Zhi na' mbâ'a pa'a nəkólô zhwô kəpwòk na' mbi nə zhi ntə ntsə ntək. ³¹ Pə zhwônyə mbô na' lèezè Yesò ncə' sà ngō zhi mbâ' ncə ghup ncak zhwònyə kəpwòk. ³² Ghup nə ghòp mbâ'a, pòñ ngənòp pi ndəp kwò'ngwi mə ncə' zhwə ñkwe. Zə zhwònyə kəpwòk lwô mbi Yesò mbyè ghup a ghè mbyè ncu nə pə ngənòp lə. Zhi phi mə pup. ³³ Pə zhwô kəpwòk na' ntəp nə mbaghà mbô ncüzə nə ngənòp, ntə pə pòñ ngənòp fi' ñkwəkngwi zə nja'a ñkxəkək nwo'zə shè lə wak. ³⁴ Ncwè ndzək pò yè i ghup na' mə ndzè ngənòp lə na' yə zhwə yè i na' ntôzə lə, ñkxi mbe tswəswòk pu a la'la' s'zè zhwə yè i ghup yə lə. ³⁵ Pònti na' mbe nôzə nge mbyè yə zhwə yè i na' mə ntôzə lə, nə ñwâ mbək Yesò ncwizə mbaghà mbô yè i zhwô kəpwòk na' ntəp nə zhi lə mə zhi nək nə ñkxə mi, mə zhi ma' ndzə nə zhi mbe pə zhənwè e pe mbi mi pəpə. mba'alə ghup pwo ncə' nte. ³⁶ Pònti yè i ghup na' njə zhwə yè i ye na' ntôzə lə wak lə, na' mə sək ghup mbâ' Yesò lə nə ndzo mbaghà zhwô kəpwòk na' mbi nə i lə. ³⁷ Pə ncə ngwò' Ñgeghasa lə yu' mbâ'a mbwə ncə' tè' ntə ghòp mə Yesò ngō zhi ye; zhi zə kwò' ntip kənyu' mbe zi. ³⁸ Mba'ghà yè i zhwô kəpwò' fə ntep nə i lə mə lèzè Yesò ngō zhi lə e nə nge. Ndà'ngō Yesò ghak mbi i, nə nyə zhi shi ngòp mbi i ngō: ³⁹ «Pe mbu la' sək zhwə Shi ghè mbu lə wak.» mbaghà yə fak ñkwī nge sək ntip tswəswòk à wak ndzək zhwə yè i Yesò ghè mbii lə.

Yesò yàghà ntək məzhwi mbe zhimbə ñwə Yaghùs nə vi

(Mət 9.18 - 26; Māk 5.21 - 43)

⁴⁰ Yesò pe nə pe nə yè i nji nshè Galilya mə pònti ncə shi tə njop mə mbip i, ghup lə e məpwək. ⁴¹ Zhi na' lə yə ñwə'5 mbaghà pu ncyə e ngō Yaghùs lə ñwàa. Zhi na' mbi ε tē ndyə nca'zè Shi pə Yuda, pu nə yə mbi ye h' nək nə kxə Yesò ndèezə e ngō ghup pu i yè i mbii la', ⁴² nə ghòp mbâ'a zhə ñkxù ñwə məzhwi mbi ghə ñgwa'à ñgu' ncüp pyə mə ghap pi la' mə pfi ε pfi. Yesò na' li mə zhi mbyo' yop pònti mə ntyo'zə e mē sa - sa.

⁴³ Ɔwɔ'ò mèzhwi na' mbi ghè mi ε ghè ɲgù' ncùp pyə mə ghap mbâ' shəmbak^h mə təp nī lɔ; mə zhi ya'à ship zhi ɲke ɲjip pò ntswèzè wò lə wak, ndà'ɲgɛ sop ntswèzè wò lə fà' nii zhə. ⁴⁴ Zhi na' h' mə ɲjip Yesò ɲkwa ɲgɔ'ò ndzə e, shəmbak zə ɲja' mbyè ntep niī. ⁴⁵ Yesò ndzīzè ɲgɔ:« Ə wò mə ɲkwa? » Mbe wɔ̀lò kù tà', Pethò ghòp mbi Yesò ɲgɔ:« Ghàa ncùuzə, ə pòntì ghup mbək o mə ntyɔ'zè o lə mə ɲkwà o. » ⁴⁶ Ndà'ɲgɔ Yesò ghòp ɲgɔ:« Mìntì ɲkwa mbhu mi nə m̀ l̀, m̀ yu' mbâ' ntàk ɲgi' təp nə m̀ l̀.» ⁴⁷ Məɲjwī mbo na' cə tə zhə ɲgɔ Yesò zhə zhwə yè i ntôzə lə, h' nə ǹk nə kxè mi mə sək; zhi na' ncwɔ'zə sək ndzə' pòntì lə wak ghup na' mbi shi lə, zhwə yè i ghè tə zhi ɲkwa ndzə Yesò lə. Mbe ghè mbâ' zhi zə nə ɲkwa ɲgɔ'ò ndzə Yesò ndzə mə ɲjà'a mə cwè o lə. ⁴⁸ Ye ncyèzè mə mbâ'a Yesò ghòp mbii ɲgɔ:« Ɔgwo a, yù phintswè zò ɔ. Lə xùuzè nə ɲge. » ⁴⁹ Shwə Yesò na' kè ncip shi ntə m̀ntì fə mə ndyə Yaghùs, fì ntəndyə Shi pò Yuda, h' ghòp mbi i ɲgɔ:« Ɔgwè ɔ ya kpfi. Mba' mbe ma'nyə Ghàa ncùuzə.» ⁵⁰ Yesò na' yu' yɔ mbâ'a ghòp mbi Yaghùs ɲgɔ:« Mba' mbwɔ sopzhwə; nghə ndàk yù phintswə, Shi shi zò e.» ⁵¹ Ncwè zɔ Yesò na' zhi tɔ ɲwàa la' Yaghùs lə, ɲkɔ ɲgɔ sop midzyè'ε mbâ' ncù ndyə, ndàk Pethò, Yohana, Zhak, Yaghùs ghè mə ɲwɔ. ⁵² Ghup na' mbi ndyə lə wak mə ndò vi ɲwɔ mbô. Yesò ghòp ɲgɔ:« Mì pop mbyə mbe ncwe nəkɔ ɲwɔ kà pfi': zhi ndzi zi.» ⁵³ Ghup na' mə ɲha'aⁱ Yesò nə k̀l̀ ghup na' ɲjè zhə zhup a ɲgɔ ɲwɔ ya pfi' ⁵⁴ Ndà'ɲgɔ Yesò ncip phu yɔ ɲwɔ ɲgwo ghòp mbī ncə' ntē ntsə ɲgɔ:« Ɔwɔ ɲgwo zhimbə^j. » ⁵⁵ Zhwə zi zə mbe mbī zhi fə shi ndu. Yesò ghòp ɲgɔ pu hɛ ncək mbī kə zhi ndzi^k. ⁵⁶ Ye na' ncyè tɛ ɲwɔ pu mə ncə' tè' ndà'ɲgɔ: Yesò hɛ cyò' mbi pup ɲgɔ ghup pop mbyə sək zhwə yì ntôzə lə mbi mi. Jesus ressuscite La fille de Jaïrus|IB04125.tif|col|Luc 8.56|Farid Faadil|Yesò zhimbə ɲgwo Yaghùs nə vi|8.56

9

Yesò təp pɔwɔɲkxifà' pi ncùp pyə mə ghap

(Mət 10.1 - 14; Māk 6.7 - 13)

^h8.43 Zhi na' ghè wo tə shəmbâ' mə ntəp nii mə mbâ' zhi mə ɲjɔ a zhi məɲwī lə mə kə tsi nə yɔ ɲgùk ncùp pyə mə ghap lə.

ⁱ8.53 Ntē, ɲghū i, ndɔ e nə ghè ɲkxīnyè

^j8.54 Yəpə nə lə, yəpə nə wīk

^k8.55 Ɔkwe

¹ Yesò na' nci'zə pwo'ɲkxi fà' zi ncùp pyə mə ghap he ɲgi' pu ntəta' mbyə nə sak ndzək zhwə kəpwək lə wak , mbe nə njà'à wò. ² Zhi càa ghup ɲgō ghup ye ncù ɲkxi Məpwək Nwə Fò Shi mbe njà'a pònti, ³ zhi pɛ ghòp mə pup ɲgō: « Còk pì nə ntap mēzhè ndo sòpzhwə. Mi pop mbyə lə mbək e, mbop mbyə lə pəɲgè, mbop mbyə lə zhwə ɲkwe, mbop mbyə lə ɲke. Mi nə mbop mbyə lə ndzə zə pyə. ⁴ Pì ncù ntək mbèe zhyē ndyə lə tə pu lə vyə məpwək pì cə mə zək e tə ɲwà nə lyɛ' pì shi ye lə. ⁵ Mbe həlɔ pì ye pu lə lə vyə lə, pì ncə' mvabək kxə myə nyə zə' e ɲge, mbyə nə nda'zə mbi pup ɲgō Shi shi ncwə'zə ghup.» ⁶ Pwo'kxi fà' Yesò na' ndù ɲge ntək pə la' la' ncù kxi məpwək Nwə Fò Shi, mbe mə njà'a pònti ndzək zək a wak.

Nwə ncyə Fò Eghodè nə Yesò

(Mət 14.1 - 2; Māk 6.14 - 16)

⁷ Eghodè, Fò ɲgalilya na' yu' ndzək zhwə a wak yè i na' mə ntôzə lə, zhənwè zi phu nə kōlɔ nce pò na' mə ghòp ɲgō Yohana mi he ɲkxùnnshè zhimbə nə vyə. ⁸ Nce pò ɲgō ɲgàghà ɲgòp ghòp Eli mə mbe zhimbə nə vi, nce pò me ghòp ɲgō ɲwə'ɔ ɲgàghà ɲgòp ghòp yè i zhi na' mə shi nə ɲwə'ɔ ncwəndzi' lə, mə zimbə nə vyə. ⁹ Fò Eghodè ghòp ɲgō: « ɲkwà' mò mbi ε təp ɲgō pu shəə ntswə Yohana. Ntə yə mbàkhà pu mbe mə ghòp nwo ni nte mbà'a lə mbe wə?» Zhi na' ghòp mbà'a zə ncə' mbyə yə Yesò.

Yesò ncip pò nca' ntə

(Mət 14.13 - 21; Māk 6.30 - 44; Yoh 6.1 - 15)

¹⁰ Pə Ghaā ntəp Yesò na' mbe ɲjip mbà' zhi na' ncàa ghup lə, sək e ndzək zhwə a wak yè i ghup fà' lə. Zhi lə ghup nə təp ciī pònti, ɲge nə tak tswəswək pu cye ɲgō Betzadà lə. ¹¹ Pònti na' cə tə njə ɲgō ghup ye, ntək mbyə zənyə ghup tə cwiizə ghup. Yesò na' lə ghup mə məpwək tə sək ghup ncwək nə nwò Fò Shi mbe njà'a pò pu na' mbi ncəciī pup mə ncək ɲgō pu yà'a ghup lə. ¹² Ndzi na' nə tək mbyə sɪ' pə ɲgàghà ntəp Yesò pò ncùp pyə mə ghap yè i ghup ncù ɲkxi i lə hɔ' mbək e ghòp mbii ɲgō: « Pà'à pònti ghup pə la' ɲjənjə ɲghə tək pə ntè ze mbək zək yə lə ncək zə' nju zhwə kwe, nəkɔlɔ pɛpɪ pi è mə ncii ɲgwi.» ¹³ Ndà'ɲgō zhi ghòp mə pup ɲgō: «ɲkwà' pì he zhwə ɲkwe mə pup.» Ghàa ntəp Yesò pa'à mbi i ɲgō: « Ntə Məke¹ mə pò ndà' kwə' ntə ghə mbenshè ndo' pyə, tə ghù mə ncə' a ɲgō pò ye ncə' zhwə kwē nju mbi ɲgwə' yə a wak? » ¹⁴ Pwo mbaghà na' mbi shi

¹9.13 Mbəlik kə na' mbi ε ɲkwə' e mbo. Ye na' mbi mbi zimbə ghə papa ye

mə ɲgwàa nca' ntɔ. Yesò ghòp mə pɔw'ɲkxi fà' pi ɲgɔ: « Pi ghè ghup ncə shi ncə - ncə, kə mbè zhye ncə lɔ pi mi ε ghè ɲgwa'à pò ɲamntɔ.»¹⁵ Ghup na' fà' mbâ' zhi ndzisè lɔ tə pònti ncəzə shi lə wak.¹⁶ Yesò na' ɲkxù ntàa məkə ɲkwòk ntɔ ghə mbenshè ndòk pyə mbəkè tswə e ndzyèe kaāmənəp, nə'è mbwenyə ni mbyð'zè ɲgèzə mə pɔw'ɲkxi fà' pi ɲgɔ ghup nə ncip pònti.¹⁷ Ndžòk pò a wak na' ɲkwe zhwə tɔ ɲjwi; pɔw'ɲkxi fà' Yesò pyezè mbyð'ɔ me ye loo kàka' ncùp pyə mə ghap.

Pethò ɲgòp ɲgɔ Yesò mbe Kxistò

(Mət 16.13 - 21; Māk 8.27 - 31)

¹⁸ Yesò na' mbe mbi ta' ndye' ndɔ nii təp cəcii pònti pu a pɔw'ɲkxi fà' pi ɲge mbyè nca'zə Shi, ɲwàa zə' e ndzisə ghup ɲgɔ: « Pònti mbi mbe'e mə ghòp ɲgɔ m̀ mbi ε ɲkwak wɔ? »¹⁹ Ghup pa'a mbī ɲgɔ: « Nce pò kwa'zè ɲgɔ wū mbi ε Yohana mi he ɲkùshə; nce mə ncyə o ɲgɔ Eli ghàa ɲgòp ghòp Shi; nce pò mə ghòp ɲgɔ wu pi ε ɲwɔ'ɔ ghàa ɲgòp ghòp Shi yè i zhi na' mbi shi nə ɲwɔ'ɔ ncwədzi a mə lu nə vi. »

²⁰ Yesò pa'à mə pup ɲgɔ: « ɲkwà' pì zhyè ghòp ɲgɔ m̀ mbi ε wɔ? » Pethò lè ghòp mbâ'a ɲgɔ: « Wù Kxistò, mi yè i Shi ntəp lɔ! »²¹ Yesò na' ncì kximbə nə ntɔ mup, ghòp mə pup ɲgɔ zhi kà ɲkwòk mbyè yu' ye zhwə mi.²² Zhi pɛ li nè ye mbī ghòp ɲgɔ: « ɲwɔ Mi shi yɔ ɲgyɔ' ncə' sà. Pɔ ɲkwò' pɔ ndyə Shi, pɔ ntəndyə ndòkghè pɔw' ndyə Shi ghè pə zhə cyòk Mosè kə ghè kwò' mbyè yɔ e mə ndzi mbô. Ghup shi zhwè e, kə ye pɛ nə ghè lye' nte kə zhi zhimbə nə vi. »

Mba' pu ghè tə nə zhii ɲjìp Yesò lɔ

(Mət 16.24 - 28; Māk 8.34—9.1)

²³ Yesò mbe ghòp mbi pup a wak ɲgɔ: « Mi mə ncə' mbyè zhii ɲjìp m̀, zhi ləə kwà' zhi tswəkwək ni, ɲa' zhi ntsə faktà'tsə nə ndžòk lye'ndzi a wak nə ntap ɲjìp m̀. »²⁴ Ndu fə ɲgɔ mi mə ncə' mbyè zò zhi tswəkwək ni mə zhi pfi, ndà'ɲgɔ mi pfi nə ntswə a mə zhi zò zhi tswəni .²⁵ Zhye pye mə mi mbyè ghè nzòk zwə shi ca'a la' zhi ghè zò, kə mbhù ndzi lɔ? ²⁶ Ntswəfə kù mi nə ntswə a, kə nə ghòp zè lɔ, mə m̀ ɲwo m̀, mə m̀ ndzi ghè tswəfə ni ghù nə ntap m̀ shi pe pu ɲkù'ù zɛ, pi ɲkù'ù tɛ pu a zhi pò aɲghè ndólɔ lə.²⁷ M̀ mə ghòp mə pì kwà' nəni ɲgɔ ye mə ɲge nə pò yè i ghup she nde lɔ, nce pò pi ncii ni mə mbyè ghup lə p fi kə yɔ Nwə Fò Shi.»

ɲkù'ù ɲwo Shi

(Màt 17.1 - 8; Māk 9.2 - 8)

²⁸ Ye na' li ghè ñgwa'à lye' xòp mbâ' Yesò ghòp mbâ'a ló, zhi ló Pethò ghè Zhak pu a Yohana ghup kwó' ndèp kwó'ngwi mbyè cà'zè Shi ²⁹ Ntsip zó Yesò na' mæ cà'zè Shi ló, shæ e kxæmbæ nci, tó mbe pó ndzè yè i na' mbi nī ló pæ mæ fi mbâ' zè nèp a. ³⁰ Næ yó, pò pyæ zè ntæp pu a Yesò mæ ghòpzæ: ye na' mbi ε Mosè pu a Elye. ³¹ Ghup na' mæ nda'zè nii zhup ntip ñkàk Shi. Ghup mæ ghòpzæ pu Yesò næ mbâ' Shi shi næ mbe kàamenèp ló, ye mæ shi ntōzè lè Yeghusalèm ló. ³² Pethò pi pò yè i pu a pup na' mbi ló mæ ndzi ncæ' nte. Ncwè ghup na' zhimbè næ ló, ncæk mæ njó Yesò a ntip ñkàk Shi ghè pó mbaghà pæ pyæ mæ ghup ntsi mbæk e. ³³ Ntsip ndzò Mosè pu a Eli na' mæ ndyè'ε Yesò ló, Pethò ghòp mbī ñgō: « Ghaā ncūūzè, ye pwo' ñgō pèpì pupzæ ncē shæ; pò shi kwī ntè shè zè nte: yè i ncæk mbu, yè i ncæk mbi Mosè, yè i ncæk mbi Elye.» Pethò na' kæ mæ zhæ kwà' zhwæ yè i na' mæ ghòp ló.

³⁴ Ghup na' mæ ghòp mbâ'a ncē li yó lwi fi' fē kaāmənèp kambæ ghup. Pwó'kxi fà' Yesò na' pwo' ncæ'è nte cwè lwi ε mæ kambæ ghup ló. ³⁵ Ghup pæ nju' zhè mi mæ ntip lwi zhi mæ ghòp ñgō: « Yò mi mbi ε ñwó à yè i mò cwó' e ló, pì yu'nyè e!» ³⁶ Shi na' miizè mbyè ghòp tæ nda'zè, pwo'ñkxi fà' Yesò pæ næ yó zhup nda' Yesò pi mæ ncæ' shi ndu ì. Næ cwè mbô ló, pwo'ñkxi fà' Yesò zhyòk zhwè zhup tæ mi gha' shwæ e nsæk mi zhwæ yè i ghup yó ló.

Yesò yakghà tà' ñwó mbi ghè zhwòðnyè kèpwòk

(Màt 17.14 - 18; Māk 9.14 - 27)

³⁷ Ye na' mbi næ mbezæ lye', Yesò mæ fi' ndèp kwó'ngwī, pòðntì mæ hò' mbyè yó e. ³⁸ ñwó'ó mbaghà zè cè mæ cècii pòðntì ntwo ñgwòk mæ ghòp ñgō: « ñgâ ncūuzè, mæ lèezè o, ló'zè ñwó à yó njó! Æ yè ñkxù ñwó. ³⁹ Ye mbi næ nce cwè^m, zhwô kèpwòk ñgùp ì tèt', pu mæ næ yó zhi mæ ntó' a mbyè ntwo ñgwòk; ye ncæk e ncæk tæ ncùcù mæ ntæp shwæ e. Zhwô mbô ndó e njó ñgyòk tæ la' zhi mæ kwó' mbyè nyæ e mbâ'a. ⁴⁰ Mæ lèezè pwo'ñkxi fà' pu ñgō ghup yòk e mbe ñgō kólò ndà'ngō ghup lè ghè zhæ.» ⁴¹ Yesò na' mbe ndó ñgòp ghòp mbi pup ñgō: « ñkxānyè pò ndè, pì kà ghè phintswæ mbe næ mæ ñghæ nwò kèpwòk, mò shi mbe pi pu pì tæ ñwēe cwè kó? Pi shi mæ ze næ mbhu mε mbâ'a tæ næ ñwàa cwè kó? Lò ñwó o hò'shæ.» ⁴² ñwó na' næ ñwà mbī Yesò zhwô kèpwòk zæ mæ ntap e shi tæ zhi mæ sæk. Ndà'ngō Yesò mbe ncyozè e, njà'a ñwó mbâ'a zhi mæ te. ⁴³ mba'aló, nwó mæ ncyè

mbe wólò nà ñgi' Shi.

Yesò mbe mæ ncù ñgõ zhi shi pfi

(Màt 17.22 - 23; Māk 9.30 - 32)

Mba' zhwæ yò zhi ε fà' ló nà' mæ ncyæ mbē wólò ló, Yesò ghòp mæ pwo'ñkxi fà' pi ñgõ:
⁴⁴ « Pi shyε' ntw' myæ nà nju' zhwæ mð shi ghòp mbi pì ló: Pu shi fi Ñwo Shi mbi pðnti
næktswè.» ⁴⁵ Ndà'ñgõ sopmi zhup nà' kà yu' zhwæ zimbõ ghòp mæ nda'zè ló. Ye nà' mbi
mæ ghòp mbô limbæ mæ pup ñgæ ghup mbak nju'; mbe pæ ghup mæ mbwð mbyè ghòp
mbi Yesò ñgõ zhi pazæ ghòp mbô mbi pup.

Θ wò mæ yè i ñgæzi cècii pepi?

(Màt 18.1 - 5; Māk 9.33 - 37)

⁴⁶ Pwo'kxi fà' Yesò nà' mæ shya'zæ mæ tswæ pup mbyè zhæ minghèⁿ yì cècii pup ló
⁴⁷ Mba' Yesò nà' mbì mi ya' zhæ shya' nwo mup ló, zhi ncyæ tà' ñwæ ñje mbæk e, ⁴⁸ ghòp
mbi pup ñgõ: « Mi yè i zhi ló ñwæ yò mèpwæk nà zì zε ló, mæ zhi lð a kwà' mð mèpwæk;
mi yè i nà ndò a mèpwæk a nà zhæ ñgõ zhi ló mìnti yè i ncaà wè ε mèpwæk; nà kólò mi yò
zhi ncècii pì mbi yè i kyo'ð ló, pì zhæ ñgõ zhi mæ yè i ñgæzi.»

Mì ta kè ghak o mæ zhi pu ghù

(Māk 9.38 - 41)

⁴⁹ Yohana nà' mbe ndò ñgòp ghòp mæ Yesò ñgõ: « Ghaā ncùüzæ, pè yò ta' mi zhi mæ ndò
zi zù nà ñjò' zhwô kèpwæk. Pð mæ ncæ' mbyè he ncyò' mbii nà mbyè pε ndò zi zù nà fà'
ne kólò kà wò pε pup mæ ndzènyè o pð. » ⁵⁰ Ndà'ñgõ Yesò ghòp ñgõ: « Ncwð' pì kò e fà'
zi, nà kólò mi tà kè ghak vyæ, mæ zhi pu a pì.»

Pu kà lð Yesò mèpwæk Samaghi

⁵¹ Ncwè Yesò nà' mæ shi lu ndèp shi nca'a kwò' kààmənèp ló nà' mæ mvæzè tæ kwà' zhi
lu mæ zhè kwð' ndò mæzhè mbyè nà ñge ntip ñgwð' Yeghulasem. ⁵² Zhi nà' ncaā nce
nca'ship^o Ñgõ ghup ntap mbii tæ zhi ñwà. Zò pò a nà' zhi tó ncùü ntip ñwð'ð ntə'là'
Samaghi mbyæ nè zæ' mbii ⁵³ Ndà'ñgõ pðnti læ phi mbyè ló e mèpwæk ghè nækõ, zhi nà'
mæ ntô mæ ñge ε me Yesusalèm. ⁵⁴ Ntsip zò yè i pwo'ñkxi fà' Yesò Zhak pu a Yohana nà'

ⁿ9.46 Mi Yesò ntē me shi mæ mbyè zhi sāk ghup læ

^o9.52 Mi Fð nà' tæp zhi yè i nē zòk tæ zhi ñwā ló

yu' mbâ'a lɔ, ghòp mbi Yesò ñgɔ: « Cyèpɔ, ghù phi ñgɔ pɔ ncyɛ mo kə ye fi' fə mə kaāmenəp nə'ə ntswə pup mbe ntwə ghup a wak a?» ⁵⁵ Ndà'ñgɔ, Yesò fak nii ghòpɔə ghup. ⁵⁶ Ghup lù ñge mə ñwɔ'ɔ təp ñgwɔ'.

Pò ghup ñkwɔk mbyè ye kxè zhup nə zhə Yesò lɔ

(Màt 8.19 - 22)

⁵⁷ Mba' ghup na' mbi mēzhè mə ñge lə, ta' mi ghòp mə Yesò ñgɔ: « Mbè həlɔ ghù mə ye ε mɔ shi mə zənyè o.» ⁵⁸ Yesò pa'a mbii ñgɔ: « Pɔ fishwè mbi mə ghup ghè ñkəp^p ghup ndzi ni lɔ, pɔ sək mbi mə ghup ghè ñkɔ zhup. Mə nə ñwɔ Shi lɔ, zhi kà ghè zək mbyè ye ntswə e ni.» ⁵⁹ Zhi ghòp mə ñwɔ'ɔ mi ñgɔ: «Ntap ñjip mɔ.» Yɔ mi lɔ pa'a mbii ñgɔ: «Cyəpɔ pip kə mɔ ye ntsɔk tɛ.» ⁶⁰ Ndà'ñgɔ Yesò pa'a mbii ñgɔ: «Nyə pɔ pfi pɔ ghup ntsək fə pɔ pup; ndà'ñgɔ mə nə ghù lə, ye ncù ñkxi Məpɔwək Nwè Fò Shi.» ⁶¹ Mbe ñwɔ'ɔ mi pɛ ghòp zhə mbii ñgɔ: «Mɔ shi ntap ñjip ghù mə Cyèpɔ. Ndà'ñgɔ yu'zə kə ñge ndyɛ'è^q pɛ pɔ ndyɛ.» ⁶² Yesò ghòp mbii ñgɔ: «Mi yɔ zhi lɔ sunɔwi mbyə nɔ fà' mbe ñgwɔ nii ñjip lɔ, ka' ku'nyə mbyè ncu ntip Nwè Fò Shi.»

10

Yesò təp pɔw'ñkxi fà' pi ntsyɛ' cup pyə ñap sop

(Màt 9.37 - 38; 10.7 - 16; Māk 6.8 - 11; Luk 9.3 - 5)

¹ Pu na' nə ntep nə yimbɔ, Cyèpɔ Yesò ncwɔ' nce pɔw'ñkxi fà' pi cup pyə ñap sop, ntəp ghup mə pə pyə pə pyə ñgə ghup ye ntap mbii ñge nə ndzɔk tswəswɔk pu a zək a wak yè i zhi na' mə shi ntɔ ni lɔ tə kə zhi hɔ'. ² Zhi na' ghòp mbi pup ñgɔ: «Zwə yop ñgwi mbyə lɔ ndà'ñgɔ, pɔ ñgàghà fà' kyɔ. Pi lèezə ñgàghà ñgwi ə zhi càa nce ñgáfà' mbii ñgwi. ³ Pi ye! Mɔ mə ncàa vyə mbâ' pɔw' zhinzwè lɔ cècii pɔ ñghù. ⁴ Mi mbâ' nə ye ndɔ ñkè kə pyə lɔ, mi mbâ' ndɔ ntap, pɔ mbâ' nca'zè mbè sopmi mēzhè.»

⁵ Mbè nə zhye pà'a lɔ pɔ ncù ni lɔ, pɔ lɔkmbii ghòp ñgɔ xùuzè mbi nə yè ndyə lɔ.

⁶ Mbyè ñgàghà xùuzè pi nə yimbɔ ndyə, mə xùuzè mbɔ ñge mbii, ntà kə pi mbâ'a mbɔ mə ye mbe ε nə pɔ. ⁷ Pi ncə mə nə yimbɔ ndyə. Mbyè pu hɛ zhwə mə pɔ lɔ pɔ kwè mbe nyù, nə kɔlɔ mbè wɔlɔ fà' mə pu cwɔk fà' zi. Pi pop mbyə zhii ndyə ndyə.

^p9.58 Ghòk

^q9.61 ñgop mə pup ñgɔ mɔ shi ñjip

⁸ Mbè zhye tswəswək lə pì ncù ni pu lə vyə məpwək lə, pì kwē zhwə pu shi he mə pì lə.
⁹ Pì yà'a pə ghàa wò yè i pì cwiizə zə' e lə mbe ghòp mə pup ηgō: "Nwə Fò Shi zhii tə
ηwàa mbək pì!" ¹⁰ Ndà'ηgō mbè nə zhyē tswəswək lə pì ye ni pu lə vyə məpwək lə, pì
ye zək ndzək pə a wak shi nju' lə ghòp ηgō: ¹¹ "Mbe pə mvàmbə tswəswək zhyè yè i nə'ə
nə kxə mò lə, pə ncək mi'i mə pì. Ndà'ηgō pì zhə ηgō: Nwə Fò Shi hò' tə ηwàa mbək pì."

(Màt 11.20 - 24)

¹² Mò ghòp mə pì ηgō nə lye'ndzi yè i Shi shi ncwə'zə pòntì lə, ə zhi ηgyə' pòntì
Sodomə kyə ncyə zhi tswəswək mbô. ¹³ Ndu ntswə pì, pə Koghazèη! Ndu ntswə pì, pə
Mbesada! Nəkəlô ndzək shwishwi Nwə yè i ntōzə zhwə pì lə, na' ntōzə mbâ'a lə Tii ghè
Sidòη, mə ghup na' nje pì tip zhup ntèe lye' tə xo ni zhup pu a mvəmo, su pyè nə pup nə
cāshi mbyə nə nda'zə ηgō ghup mə ncwe nwo kəpwək mup. ¹⁴ Lye'ndzi Shi shi ncwə'zə
ncək pòntì lə zhyə ηgyə' zi ncyə zhi pòntì Tii pu Sidòη. ¹⁵ Mə nə pì pòntì Kapənawòm,
pì kwa'zə ηgō pì shi mbi məpwək tē' mbii Shi tə shi kwò'və vyə kàamənəp? Zhə ηgō zhi
shi fi'i vyə ncàa ntε ηgwək pə fə pō.

¹⁶ Yesò pε ghòp mbi pwo'ηkxi fà' pi ηgō: «Mi yu' ghòp zyè, mə zhi yù' ghòp zε. Mi nə
ηgak vyə, mə zhi ghak mbe mò. Mi yè i nə ηgək à lə mə zhi ghək mìnntì yè i ncàa we
lə.» ¹⁷ Pə pwo'ηkxi mbô ncùp pyə ηap sòp na' ndò mə cya'zə fə zə' Yesò na' ntep ghup lə,
ghòp mbii ηgō: « Cyəpò, mbe pə zhwōnyè kəpwək yu' zi zu nju'nyə wə.» ¹⁸ Cyəpò ghòp
mə pup ηgō: « Mə na' mə njo mbâ' Sata ntəp kàamənəp mbâ' pəpà' mbək lə mvishi. ¹⁹ Pì
yu', mə he ngi' mə pì ηgō pì nə zhii kə ncop ndəp pə nyu pu ηgop, mbe ghè nə ndzək
ηgi' ghàa mbù yə pəpì a wak, kə sopzhwə lə ghè vyə. ²⁰ Ndà'ηgō pì mbâ' ncyə'zə mə ηgō
zhwōdnyè kəpwək mə nju'nyə vyə, nda'a pì ncyə'zə mə ηgō pu ya ηwà'ə zi zyə ntsə
kàamənəp. »

Wò zhə Ntyə pi ηwə

(Màt 11.25 - 27)

²¹ Mə kwà' nə cwə mbô, Zhwōdnyè Ndōlō lə cya'zə ndoo Yesò tə zhi ghòp ηgō: «Mə
ghapzə o mə Ntyə, Cyəpò kàamənəp pu shi nca'a, nə kōlō ghù la'zə nənì mbi pòntì
ghup pi mbak pə pwo'ηkxi lə, ndimbə yimbô mbi pòntì ghup ghè zhənwə pu njə'tswə lə.
Ē mə Ntyə ghù mə fə kwək ηgō ye pi mbâ'a. ²² Tε, he ndzək zhwə à wak mbi mò, sopmi
kà nə zhə ηwə, tə nda' ntyə ndu i. Sopmi lə nə mə zhə ntyə, ntə nda' ηwə, ghə nda' mi
ηwə ηkwək nda'zə Ntyə mbii lə.»

(Màt 13.16 - 17)

²³ Yesò na' mbe fak nii ndo'zə pwo'kwi fà' pi ghòp nda' mbi pup ηgō: « Mbwo'zye mbi pò yè i ghup mə njɔ ndzòk zwə yè i pì mə njɔ lɔ! ²⁴ Mò mə ghòp mə pì ηgō mbyd'yop ηgàghà ηgòp ghòp Shi pu a pò fì fì na' mə ncə' mbyè yɔ zhwə pì mə njɔ lɔ, ndà'ηgē ghup lə yɔ, ghup na' mə ncə' mbyè yu' zhwə pì mə nju' lə ndà'ηgē ghup lə yu'.»

ηkwà'nyə mbe mēzhè zò meme

(Màt 22.34 - 40; Māk 12.28 - 31)

²⁵ ηwə'ɔ ηgàghà zhə ncyɔ' Mosè na' lushi ghòp mbyè nə nju'zə Yesò ηgō : «Ghàa ncùuzè, ə kɔ mò shi ghè tə ghè zò meme?» ²⁶ Yesò pa'a mbì ηgō: «Ə kɔ pu ηwà'à ntip Kò? Wù shyak kɔ ntòk ni?» ²⁷ Zhi pa'a mə Ncyèpò ηgō: «Wu shi mə ηkwàk Ncyèpò Shi ghù pu a nzòk ntip zu a wak, pu zhwô zù a wak, yù ηgì' ghə mu ηkwa'zè lə wak, mbe nə mə ηkwàk fe ɔ mbâ' yù tswàkwà' ni lɔ. » ²⁸ Yesò ghòp mbii ηgō: «Wù pa'a məpwək. Ghè yimbô mbà'a, ghù shi ghè zo meme.»

Fe o mbe wò?

²⁹ Mba' yɔ ηgàghà zhə ncyɔ' Mosè na' mə ncə' mbyè la'zə ηgō zhi mbe mi ndəkndək lɔ, ndzisə Yesò ηgō: «Ntə kwà' fe ε mbi ε wɔ?» ³⁰ Yesò pizə ηgō: «Ye na' mbi tà' lyé', tà' mbaghà fi' fə mə tswəswò' Yeghusalèm mə ηge mə tswəswò' Yeghiko mvi nə ncwə' mēzhè. Ghup zè e kù zwə mbii lə wak tə zhi mə pfi a pfi ghup ma' e mēzhè ηge . ³¹ Tà' nò pwo' pɔ na' mə ntô zhi zə' e njɔ mbaghà mbô mēzhè ndyɔ' e ηge. ³² Tà' mi nə ηkxənyə ntudye Levi, mbe ntô zhi mə zə' e, njɔ mbaghà mbô nge mə kə ndyē njìp. ³³ Ndà'ηgō ta' yè i Samaghi mə ηge zə' e ntô me ghè kəp mbək mbaghà mbō ncopndzò' mi. ³⁴ Fə'zə nii hò' mbək e mbəkə zhi shi, ndo ηwe pu a nu' nə sozə fyɔk zi, ndo pāndasi ηkwi, ηke ē ncyə ndəp zhə nòp ndo ē nə ηge nje nə pà'a pɔ ncyənje ndzi ni lɔ, fà' nii. ³⁵ Ndzi lɔ, zhi ntsyē ke pyè e ηkəpè pyə he mə ghaāfà' yè i na' mbi ndyə zə' e lɔ, ghòp mbii ηgō: "Ncə' ndòkzə e kwà' məpwək, cwè mò shi pe njìp lè, ye pi mə ghù ncə' mbizə ncyə ndzòk mò nyə mbu lɔ, mə mò shi pa'à mbu." ³⁶ Ə wɔ nə pɔ pò nte mbâ' ghù nɔ ηkwà'zè yù lɔ, mə zhi ε lè mbaghà yɔ ncwə' zè e ma' mēzhè lɔ mbâ' fee lɔ?» ³⁷ Ghaā zhə ncyò' Mosè pa'a ηgō: «Ə yɔ mi zhi ghè mbwə'tswə nii lɔ.» Yesò ghòp mbii ηgō: «Mbe ghù ye ghè mə mbâ' zhi lɔ.»

Maktè pu Malyè lè Yesò məpwək

³⁸ Mba' Yesò na' mə zhii pu pwo'ηkxi fà' pi lɔ, ncù ntip nta la', ηwə'ò mən'jwi pi ntip la' mbô pu mə zhye e ηgō Maktè, zhi lɔ e məpwək ndyə e. ³⁹ ηwə'ò fee yè i mən'jwi na' mbi

shi pu mā ncyē e ηgō Melyè, mā zhi ε ncā mbæk kxà Cyèpò Yesò mā nju' ghòp zi. ⁴⁰ Fà' na' mbi mi yop ntswə Maktè ncə' tè'. Zhi hò' ghòp mbii ηgō: «Cyèpò, ye ka' mā ma'nyè o ηgō fe ε Màlye nə' mò mā fà' fà' ndu mò? Ghop mbii ηgō zhi kxüzə a nde. » ⁴¹ Cyèpò pa'a mbii ηgô: « Maktè, Maktè, ghù mā ncop mbe mā ncwa' ni ù nə zwə njopyop. ⁴² Ntak zhwə shi yè i ncə' yè i kə shi mbwək lə pɔ, Malyè lə ye nti, mbyè mi lə na' ku yè i mbə mbii.»

11

Yesò mā ndenyə pwò'khi fà' pi mbyè cà'zè Shi

(Màt 6.9 - 13)

¹ Yesò na' mbi ηwə'ò zək ntà' ndyε'ndzi mā nca'zə Shi. Ntsip zə yè i zhi na' mi lə ηwə'ò ηwə'khi fà' e ghòp mbī ηgō: «Cyèpò lenyə wə mbyè cà'zè Shi mbâ' Yohana ghàa he ηkxùnshè na' ndenyə pi pwə'ηkxi fà' pi lə.» ² Zhi ghòp me pup ηgō: « Tap pì mā nca'zə Shi lə, pì ghòp ηgō:

Ntyə,

Ghè ə mbè wólò zhə ηgə ghù mbe Shi ndólə, ghè ə Nwə Fò zù hò'.

³ Hè yə zhwəzi yè i shi mā ku' nə pə ndzək lyε' ε wak lə.

⁴ Ləəzə nwə kəpwək mə,

Mba' pə ndəzə zi ndzək pə a wak yè i ghup ghè mā pə lə,

Mbak nyə wə pə ncù ntip ləkzə.»

Ghòp kə pàzè su yì səklək lə

⁵ Yesò na' mbe ghòp mbi pwə'ηkxi fà' pi ηgō: «Pε na' ηkwa'zè ηgō: tak mi cəcìi pì ghè ta' su i zhi hò' ncwizə e ncii ntsu' ghòp : "Su a, ncəncwə'ə ncwə' ye ntaā Məke she zə nte.

⁶ Tà' su a na' ntwiizə a ndyə, mā fə mā zək sèsyè, sop zhwə lə pi ndyə mbyə he mbii mbə." ⁷ Mbyə yə su i lə ncə mā ndyə mbəəzə mbii ηgō: "Mba' mbe ma'nyə a! Pə nja'à lək njəndyə ntə nək zə kū, mò pu a pwə pε la nək zə shi; mbâ' mò lə pε ndu zε shi nde ηgə mò ncə' ntaā Məke he mbu." ⁸ Mò mā ghòp mā pì ηgō zhi tà kə lushi mbak su i lə, mā zhi shi ndushi nə nəkō su i mā sə'lək' ni kə tswəfə kù i, ə nə he ndzək zhwə a wak su i mā ncək a mbii.

Miintà lwo mə pu he mbii

(Màt 7.7 - 11)

⁹ Yesò pɛ ghòp ɲgɔ̄: Pì ncɔ̄'ɔ zè nju', mɔ̀ ghòp mə pì ɲgɔ̄ pì lwo, mə pu shi hɛ mə pì, pì ncə', mə pì shi njo, pì kyɔ̄'zə mə pu shi cwɔ̄' mə pì. ¹⁰ Nə kɔ̄lɔ̄ mi yè i zhi lwo lɔ mə pu shi he mbii, mi yè i zhi ncə' lɔ mə zhi shi njo, kə pu nə ncwɔ̄' mbi mi yè i zhi kyɔ̄'zə lɔ. ¹¹ Ə wɔ̀ cècii pì mə mbyə ɲwɔ̀ e ndzisè e mbeshè mə zhi he nyu mbii? ¹² Nta mbaā zhi lwo e mbəp ɲgip mə zhi nje lɔ ɲgòp mbhu i? ¹³ ɲkwà' vyə yè i pì mbi mə pì ghè me kəpwɔ̄k lɔ, pì mbi mə pì zhə mbyə hɛ mbwɔ̄k zhwə mbi pɔ̄wɔ̄ pyə ntɔ̀ mə mbā'lye Tè yɔ̀ pɛpì zhi tsə kaàmənəp a kə shi lɔ ghè shyəzə mbā'a mbɔ̀, ə he zhwɔ̄nyè ndɔ̄lɔ mbi pònti ghup mə ndzisə lɔ?»

Yesò mə mbā'a ghòp nə nwɔ̀ pu nci ntswə e lɔ

(Màt 9.32 - 34; 12.22 - 30; Māk 3.22 - 27)

¹⁴ Yesò na' mə ntsyē zhwɔ̄ kəpwɔ̄k nə tak mbaghà mbi ya ghè tə zhi tap kəmə'. Ncwè yè i zhwɔ̄ kəpwɔ̄k mbɔ̀ na' ntəp nii lɔ, zhi ntɔ̀' mbyə ghòp. Tə ɲgwɔ̄' ɲgwɔ̄' ghup na' mbi shi lɔ, nwɔ̀ ncyə ghup ncə' tɛ'. ¹⁵ Ndà'ɲgɔ̄ nce pònti yɔ̀ mbā'a mə ghòp ɲgɔ̄: «Zhi ndò a ɲgi' Fè zhwɔ̄nyè kəpwɔ̄k pu cyə ɲgə Bezəbul lɔ nə njo' zhwɔ̄ kəpwɔ̄k.» ¹⁶ Nce pò na' mbe nə lə'zə e ghòp mbii ɲgɔ̄ zhi la'zə tà' shwi nwɔ̀ mə pup tə kə ghup nə zhə ɲgɔ̄ Shi mə ncàa zhi.

¹⁷ Ndà'ɲgɔ̄ mbak Yesò zhə ɲkwà'zè mup lɔ ghòp mbi pup ɲgɔ̄: «Pònti ntək ɲgwɔ̄' ntək mbyə màk ncù ncii pup, mə yɔ̀ ɲgwɔ̄' a sak, ə ndzək pà'à lə wak ze wàa lɔ mbe mbizə nə'ə shi lɔ wak nce ndəp nce. ¹⁸ Mbak pì ghòp ɲgɔ̄ mɔ̀ ɲjək zhwɔ̄ kəpwɔ̄k lə pu ɲgi' Belzəbul lɔ, Sata xè zhi ɲgi' zhə pyə, ə ghup mə ndyɔ̄' ncii pup mə zhi ɲgwɔ̄' kə shi mbhu mbɔ̀? ¹⁹ Ye pi mə Bezəbul mə he ɲgi' mbi mɔ̀ tə mɔ̀ nɔ̀ zhwɔ̄ kəpwɔ̄k, mə zhi ɲgi' pɔ̄wɔ̄kxi fà' pyə nə ɲjək zhwɔ̄ kəpwɔ̄k lɔ fə a mə hə? Ə zhwə yè i ghè tə mə ghòp mbi pì ɲgɔ̄ kwà' pɔ̄wɔ̄kxi fà' pyə mə shi cwɔ̄'zə vyə lɔ. ²⁰ Ye ne mbi kwà' ɲgɔ̄ mɔ̀ ndò a ɲgi' Shi nɔ̀ ɲjək zhwɔ̄ kəpwɔ̄k, pì zhə ɲgɔ̄ Nwɔ̀ Fè Shi zhii ɲwàa mə pì. ²¹ Ncwè ta' ɲgàghà ɲgi' pu pò ntəntak ɲge zi məə ndò'ɔ la' zi lɔ, mə ndzək zwə zi lɔ wak mbi ɛ mə zək ɲjəp'. ²² Ndà'ɲgɔ̄ ɲwɔ̄'ɔ mi yè i zhi ɲgi' ncyəzə zhi lɔ ɲwàa ncwɔ̀ e kə kù pò ɲge zi yè i na' mbi zhi ndzək nwɔ̀ à wak lɔ, mə zhi shi ghèzə ndzək zhwə a wak zhi kù mbii lɔ. ²³ Miintà ntà kə pi pu a mɔ̀ mə zhi ɲgàghà mbù à; pu a mi nə ntà kə mə mbupzə nci'zə mbɔ̀, mə

^{11.21} Zək mbyə sòpzhwə lə ɲwàa ni lɔ

zhi mbe sakzæk.»

Mbyə zhwô kəpwòk pɛ mbe njip

(Màt 12.43 - 45)

²⁴ «Ncwè yè i zhwô kəpwòk ntəp nə mi lə, zhi mbe ɛ mə ɲkwəkɲgwi zhiizə, mə ncə' zə' xùuzə. Mbak zhi kə shi yə lə mbə, zhi shi ghòp mə tswe e ɲgō: "Mò shi pe ɛ kwà' nə ye ndyə m̀ ntəp ni lə." ²⁵ Zhi ghòp mbà'a nə pe ndyə mə pu ncək kxip ndyə nɛzè tə ye lə. ²⁶ Mbà'a lə, mə zhi shi pe ncək pə zhwònyə kəpwòk yè i mup mbək ncyə mə lə sopmbyə, kə pu a pup ncù ndyə ncəshi. ɲgyɔ' yə zhi shi mbe yə lə shi ncyə mbii zhi.»

Mbwə'zye mbi wə?

²⁷ Mba' Yesò na' mə ghòp lə, tà' məzhwi cə mə cəcii pònti ghòp mbii ncə' tɛ ntsə ɲgō: «Mbwə'zye mə məzhwi yə zhi fək o mbe nwc'ə ghù lə!» ²⁸ Ndà'ɲgō Yesò pa'a mbii ɲgō: «Mbwə'zye mbe mə pò ghup nju' ghòp Shi mbe mə zhi mbak ye ghòp lə.»

Zi ɲwə Mi

(Màt 12.38 - 42)

²⁹ Pònti na' nci'zə mbək Yesò zhi mə ghòp mbi ghup ɲgō: yə ɲkxənyə ndzi lə mbe pə zhwə kəpwòk; ghup mə ndzisə a ntak zhwì nwc mbak zì lə! Kə ndak zhwə yè i na' ntəzə ni Yonasi lə mbə, ɲwə'ə zì m̀ shi nda'zə mə pup lə kà pɛ mbi. ³⁰ Ndà'ɲgō ndəkndək mbâ' ɲwə Mi shi mbi ta' zì mbi ɲkxənyə pə nde lə. ³¹ Lye' Shi ncwə'zə ncək pònti lə, ə mənɲwi zhi na' mbi fɔ ɲgwək Saba lə ntsi mbii pì, pò ɲkxənyə ndzi nde ə ntap ncək tswə pì, zhə ɲgō zhi na' ntəp ɲwə'ə ntsip tɛ nə ɲwə'ə ntəp ɲgwək tə mə h̀' nju' ghòp zhənwè fɔ Salomòn! Ndà'ɲgō pì yə, ɲwə'ə zhwə shè mbi ncyə fɔ Salomòn! ³² Lye'ndzi yə Shi shi ncwə'zə pònti lə, ə pònti Ninivè ntsi mbii pònti yə ndzi lə, ə ncwə'zə vyə. Nəkəlɔ, ghup na' nju' zhwə yè i Yonasi na' ɲgòp mbi pup lə, mbi' tip zup. Ndà'ɲgō shè lə, m̀nti shi mə zhi ncə Yonasi!

ɲkà' phitswə

(Màt 5.15; Māk 4.21; Luk 8.16)

³³ «Sop mi kə nci mo nə lapbu ɲkaba mbə, ndà'ɲgə pu nci i lə ndep kwə'lap mbyə nə ncyə' ɲkà' mbi pò ghup mə ncù ndyə lə.»

(Màt 6.22 - 23)

³⁴ « Ni mu mbe lapbu ni ghù. Ni mu mē njɔ mēpwɔk mē ni ghù lɔ wak mbi ε ntip ŋkà'. Ndà'ngɔ̄ ni mu nē mē njak , mē nzɔk ni ghù lə wak mbi ε ntip njip. ³⁵ Ncə' tə zhə mbyə ŋkà' yè i ni ghù lɔ kà pi lə njip lɔ mbɔ. ³⁶ Ye pi mē ŋkà' ncyɛ' nē ni ghù lə wak a tə sop ŋwɔ'ɔ zək lə pi ni ghù ntip njip, mē ni ghù shi mbi ε mē ntip ŋkà' lə wak, mē mbâ' ntip lapbu mē ncyɛ' ŋkà' zi ni ghù lɔ.»

Yesò phuzè pè Faghisyà pi pɔ zhə ncyɔ' Mosè

(Màt 23.4, 6 - 7, 13, 25 - 27, 29 - 31, 34 - 36)

³⁷ Ntip Yesò na' miizè mbyè ghòp nwo lɔ, ta' yè i Faghisyà ncyɛ e ngɔ̄ ghup pu i ye zhwə e kwe zhwə, zhi phi pu i ye cə shi kwe zhwə. ³⁸ Ghup na' nē tək mbyə kwe zhwə ye ncyə yimbô Faghisyà ngɔ̄ Yesò kwe zhwə kə sò mbhu' mi mbâ' yup kɔ la' mē ndzisə lɔ.

³⁹ Cyèpè ghòp mbii ngɔ̄: « Nde lɔ pè pè Faghisyà, pè sò njip ntu' pu paākak ndà'ngɔ̄ ntip zyə pi mi ε loo kwa'zə pək ncwɔk pi pɔ ŋkwa'zə kəpwɔk. ⁴⁰ Mbu' ntswə! Kə Shi yè i nè njip ndzi à mē nè ntip ni mbô? ⁴¹ Pi he lɔ yè i ntip tip zyə lɔ mbyè nē zhipzə pè ghàa mbɔk, ə ye ntɔzè mē mbâ'a ndzək ye lə wak pi ndɔlɔ mē pè.»

⁴² Ndu ntswə pè, pɔ Faghisyà yè i pè ndò zwə na' mbak pè ngwò'ɔ zi kə kotimanjo pu mē ncyɛ ngɔ̄ mentə lɔ, ŋwɔ'ɔ lapzə nənnyè pu mē ncyɛ ngɔ̄ ghwi ghə nce nje pu ndzək lɔ, xè nē ghə zhè ghap ndɔ tà' njè nē ghapzə Shi, ndà'ngɔ̄ mē nē' zhwə yè i tsi ndəkndək lɔ shi ghə ŋkwa'nyə Shi. Ə mbe yimbô ntu pè fə mē shi ghè, kə nē ndəə pɔ nce zwə lɔ.

⁴³ Ndù ntswə pè pɔ Faghisyà yə pè ŋwàa ndyè nca'zè Shi ŋkwa mbyə ncə mē mbii lɔ, mē ncə' mē ngɔ̄ pònti mē ndushi nē zə' ghup nci'zə ni lɔ hɔ' nca'zə vye. ⁴⁴ « Ndu ntswə pè! Pi mbe mbâ' pɔ tswə fi pu nək mbâ'a kə ghè zi ni lɔ, pònti mē zhii ni kə zhə.»

⁴⁵ Tà' ngàa zhè ncyɔ' Mosè na' ndù mbâ'a ghòp mbi Yesò ngɔ̄: «Ŋgâ ncùzè, zə ghòp yè i ghù ghòp she lɔ, mbe mbyə nɔ ncèzə mbè wɔ?» ⁴⁶ Yesò pa'a mbii ngɔ̄: « Mbe kwà' pè pè zhyə ncyɔ' Mosè, ndù tswə pè nē kɔlɔ pè he zhwə yè i ze è mbi pònti ghup ŋa', kə ghè mbyə ye ŋwɔ ntswə phu zhye ni mbyə nē zhipzə ghup nje ntswə pup.» ⁴⁷ Ndu ntswə pè! Vye pè mē mbup pɔ ntswə fi pɔ ghàa ngòp ghòp Shi ŋkwa' mēpwɔk lɔ, mē ye ni mbi mē pɔ tɛ zyə mē na' zhwəzə ghup. ⁴⁸ Zhwə pè mē ghè mbâ'a lɔ mē nda'zə ngɔ̄ pè pi zhwəncək nē zhwə ghup na' mē ghə lɔ. Zhə ngɔ̄ ghup na' zhwə pɔ ngàghà ngòp ghòp

'11.38 Ye na' mbi zhwə pè Faghisyà nē yimbô tap mbyə sò mbhu pi lɔ kə. Pu kə lā kwe zi zhwə kə sò mbhu mbɔ, mbe ntip me kə fip lɔ.

Shi, pì hɔ' zhye nda' à mæ mbup ntswæfi zhup! ⁴⁹ Mbe mbâ'a mæ ghè tæ Shi ntip zhwænwo zi ghòp ñgɔ: "Mò shi ncaā pɔ ñgàghà ñgòp ghop Shi ghè pɔ ñgàghà ntæp mæ pup. Ghup shi zhwæzæ nce, ə lɔ ncæ yɔ ñgyɔ". ⁵⁰ Mba'alɔ, pu shi ndzisè mbi vye pònti nde nshèmbak ndzɔk pɔ ñgàghà ñgòp ghòp Shi à wak yè i swɔk shi ntæ fè mbâ' pu na' nci ñgwɔk lè. ⁵¹ Tæ ntɔ' næ nshèmbak Abèl nò mii næ zhəmbak Sakalye yè i pu na' zhwè e cècii zək pu ntwo pwɔ' nè i lɔ pû zək ndɔlɔ. Ê mð mæ ghòp mbi pì ñgɔ pu shi ndzisè nshèmbak mup mbi pì, kxənyè pò nde. ⁵² Ndù ntswæ pì pè zhəncyɔ' Mosè! Pì lɔk mēzhè næ ñwàa næ Shi mbi pònti, ñkwak pì lɔ næ mæ zhii næ menjə mbɔ, pònti ghup næ mæ ncək mbyə lɔ mēzhè mbɔ lɔ, pì mæ ñgak ñgɔ ghup mbâ' ntɔ ni.

⁵³ Tsip Yesò na' ntæp næ yimbɔ zək lɔ, ntswæ pɔ zhə ncyɔ' pu pɔ Faghisyà yak ncæ' tè' ghup mæ ndzisè e nwo mæ kə yu'zə^u, ⁵⁴ mæ ndɔk zhyɔk nii mbyè næ ndò ghòp shwè e næ mbhùuzè e.

12

Pu shi zhə zhwè yè i limbè lɔ

(Mæt 10.19 - 20, 26 - 33)

¹ Næ yɔ ntsip lɔ, mæ pònti nci'zə shi ntæ njop tæ pu lɔ mæ shi shyak nzɔk zhup zhə, pè nce pè mæ nək kxè nce. Yesò ntɔ' mbyə ghòp lɔ mbi pwɔñkxifà' pì ñgɔ: «Pì pop mbyə pì nde mbhu njè pyə, ə mæ ncək^v pè faghisyə. ² Nzɔk zhwə a wak pu limbè lɔ pu cə na' zhə, ə zhwə pu kə na' sɔk lɔ, pu cə njè. ³ Næ kɔlɔ mbè kɔlɔ pì cə ntip njip ghòp lɔ pu ndzi na' yu' a wak ncii kək monci. Mbe pè yè i pì cə mæ ntɔ'ndye ntæzə lɔ, pu na' zi ncù lɔ ncii ñgwɔ'. ⁴ Mè ghòp mbi pì pɔ su pɛ: pì mbâ' mbwɔ næ pè yè i ghup zhwə mbe ni mi ghup lɔ pɛ næ ghè sop ñwɔ' zhwə ni njə lɔ. ⁵ Mò shi la'zə vyə yɔ mi pì ghè mbyə pwè e lɔ. Pì pwè lə mi yɔ zhi ghè mbyə zhuə mi mbe ncàa zhi ntip mo yè i kə na' phu lɔ mbɔ. Ê mð ghòp mæ pì mbâ'a, yɔ mi mbɔ yè i pì shi mæ pwè e lɔ mbe! ⁶ La' cukwe tɛe zə ntè ncù ñkè ndək ndolè pyə? Mbè tɛe mbâ'a lɔ mæ Shi kà ləə mbèe yè i ncæ' ni pup. ⁷ Mbe nək tswə zyə mbi mæ pu shyə' a wak. Pì mbâ' mbwɔ sopzhwə næ kɔlɔ pì ntindzɔ' mbii Shi ncyə ndzɔk cukwe a wak. ⁸ Mè ghòp mbi pì ñgɔ mì yɔ zhi shi phi cècii pònti ñgɔ zhi mbi e mi è lɔ, ñwɔ Mi zi phi zhi mbii pɔ aŋghè Shi ñgɔ zhi mbe zhi mì. ⁹ Ndà' ñgɔ mi yɔ

^u11.53 Mæ kə ntsinyè

^v12.1 Zhwə pu màk næ sak ye kwɔ' zə lɔ

zhi kà phi è mbii pònti ló, Ɔwá Mi zi ghak e zhi mbii pɔ aŋghè Shi. ¹⁰ Mìnti ghòp zi Ɔwá Mi kàpɔ̀k, pu shi lāzə hɛ mbii. Ndà'ngɔ̀ mi yɔ zhi ncèzə Zhwɔ̀nyə Ndólò ló, pu kə lāzə hɛ mbii mbɔ. ¹¹ Ntsip zɔ pu shi ndò vyə nə ye ndye nca'zə Shi pɔ Yuda mbii pɔ fɔ̀ fɔ̀ pu a pɔ sa' ngwɔ̀' ló, pì mbâ' shya'zə mbâ' pì shi ghè ntə nɔ ntsyɛ zhye ntswə ni ɛ tà' mbà'a shya'zə zhwə yə i pì shi ghòp ló, ¹² nəkɔ̀ Zhwɔ̀nyə Ndólò shi sək vyə zhwə yə i pì shi ghòp nə cwə yə i mə ndzisə ló.»

Zwə ndəp ca'a

¹³ Mi nâ' cə cècii ngwɔ̀' ghòp mbi Yesò ngɔ̀: «Ɔhaā Ncùzə, ghòp mbi fe ɛ ngɔ̀ zhi ghe zwə yə i tɛ yɔ pɛɛ na' nyə ló hɛ yè.» ¹⁴ Yesò pa'a mbii ngɔ̀: «Wò mə nâ' cwɔ̀ à ngɔ̀ mɔ̀ mə cwɔ̀'zə vyə kə ngɔ̀ mɔ̀ ncək mə nge zwə zyə?» ¹⁵ Zhi ghòp mbi ghup ngɔ̀: «Pì pop! Pì mbâ' nje ntswə zhyə nə zwə ndə nca'a nə kólò, mìnti nəkntswə ghè xù' mə mbâ'lye ló, mə zò zi kà pi ɛ ntip zhi xù' mbɔ.»

Ghòp kə pàazə ntù ngàghà nke mi pi mbu'tswə

¹⁶ Mbà'a ló, zhi pɛ ngòp yɔ ghòp kə pàazə mbi pup: «Ɔwá'ɔ ngàghà nke na' mbi shi mə nca'a zi hɛ zwə mbii ncə' sà. ¹⁷ Zhi nâ' mə shya'zə ntip ntswə e ngɔ̀: "Mò mbà'à mə shi ghè a mə mbâ'lye? Nə kólò zwə mɔ̀ ndò ndəp nyə ló, kə shi ncù ntip pɔ ntsə ndyə zɛ lə wak mbɔ." ¹⁸ Ndà'ngɔ̀ zhi pɛ ghòp mə ntswə e ngɔ̀: "Yɔ zhwə mɔ̀ shi ghè ló mbe: mɔ̀ shi sək pɔ kaandyə zɛ ə mbe kwii ngwá'ɔ yə i ncò'ò ngu' ló; kə ntsyɛ pɔ zwə ngwi lò'ɔ ntip ni pi pɔ nce zwə zɛ". ¹⁹ Mba'aló, mɔ̀ shi ghòp nkwa' mə mɔ̀ ngɔ̀: "Yò o mbe pu à xù' mbu mbyə lò'ò nkwe nə ngu'ndzi njopyop; xùuzə ni ghù, nkwe, nyu, yù' məpwɔ̀' o." ²⁰ Ndà'ngɔ̀ Shi ghòp mbii ngɔ̀: "Mbu'tswə yɔ wu ye ɛ! Mə kwà' tsu' lyɛ' ghù shi pfi, ə zɔ zwə ghù ncə' ndò'ò ló pi ɛ zhi wɔ̀ ndɛ?"» ²¹ Yesò pɛ nkxù ù ghòp ngɔ̀: «Mbe zhwə yɔ yə i ntep mbi pònti nci'zə ghup zhup xù' mə nda' mbi pup ndu pup ló, kə ghè zhup xù' mbək Shi.»

Pì ló'mbii ncə' a Nwá Fò Shi

(Màt 6.25 - 33)

²² Yesò ghòp mə pɔw'nkxi fà' pə ngɔ̀: «Ə zhwə yə i ghè tə mɔ̀ ghòp mə pì ngɔ̀ pì mbâ' nə cə mə ncòp mə nə zɔ zye nə zhwə pì shi kwe ló, mbe ghè ni zhyə nə ndzə yə i pì shi ma' nə pì ló. ²³ Nə kólò zò mbi mi ncyə zhwəzi, mbe ni mì pɛ mbi mi ncyə ndzə. ²⁴ Pì ləkzə pɔ mɛlak: ghup kə ncù zhwə mbɔ, ghup lə mə ndɔ zhwə ndəp nyə. Ghup kə ghè nte ghup lə nə ghe kàandyə, ndà'ngɔ̀ Shi mə ncip ghup! Pì kà ntindzɔ' ncyə sək! ²⁵ Wɔ̀

cècii pì mbyə zhi ŋkxù ù mbe tà' lyè'ndzi nə zò zi mbâ' zhi mə ncòp nwo ni tè' lo? ²⁶ Ye pì ŋgō pì ka' ŋku'nyə mbyə ghè yə mənya' à zhwə a, nwo kə pì mə zo ncòp nwo mə nə mvə'è swə a wak? ²⁷ Pì lyèè mbâ' pə nənyə sà' ŋgwì sòp tə njɔ: ghup kə fà' mbə, ghup lo mə ntap ndzə, m̀ ghòp mə pì ŋgō mbe kwà' f̃ Salom̀n̄ pi xù' zhi na' ghè lo, kə na' fə ma' ndzə ye pwək mbâ' ghup lo. ²⁸ Shi mə ma' ndzə mbâ'a nə pə sop nənyə yè i lyè'è ŋgwì, pu mə shi mak mo ndàpndzi kə ye kxə lo, pì ŋkwa'zè ŋgō mbâ' shi ntà kə ma' ndzə yè i scye yimbô lo ne pì? Wèè, pì yè i zhyə phintswə kyə lo! ²⁹ Pì mbâ' mbe nə ncə mə ncòp mə ŋgō: "P̀ shi ŋkwe kə", "P̀ shi nyu kə", pì mbâ' ncòp sopzhwè! ³⁰ Zo zwə a wak a, mbe p̀ yè i ghup kə zhə Shi ntip yə ndzi lo m̀ə ncə' ze mə kə pwe. Mə nə pì lo, Tè zhyə zhə ŋgō nwo ze nə pì. ³¹ Pì ntap mbii nje ntswə zhyə à ne Nwè F̀ Shi tə kə zhi he mvə'ə zwə a wak mbi pì. ³² Pì mbâ' mbwə, pì yè i pì pi mbâ' mə ntw' p̀k njindzwè lo, nəkō Tə zhyə yə ŋgō ye pwə' ŋgə zhi he Nwo F̀ Shi mə pì.»

Tà' xù' ntsə kààmənəp

(M̀t 6.19 - 21)

³³ «Pì fi ndzək xù' zyə lə wak a he ŋke mbi ghàa mb̀k. Pì ghə kə nè zhyè ntà' yè i mbyè ye lə pimbə lo, pì nci'zə zyə xù' mbyə ye lo mi lo à mə kààmənəp, ni zək yè i mbyè ncẁk lo kəp ni lo, mbe pə sy'ŋgwok lə nə ŋkùnyə mbyè ntsi ye lo. ³⁴ Nə k̀l̀, zək xù' zu ni lo mbe tip zu mbi ε mə zə' e.»

Ghòp kə pàazə ni mbyè nə ncə mə ncỳzə ni

(M̀t 24.43 - 51a)

³⁵ «Mbe ẁl̀ cə a pu zhi ndzə fà' ghè zhi lapmbù mbi nci mo ni. ³⁶ Kə pì nə cə a mbâ' p̀ yè i ghup mə mbip zhup tə ndyə mi ye nakndyə lo, kə zhi zə nə ŋkxə'zè zhəndyə cwè yè i ŋwàa lo, kə pə ŋgǎfà' zə ncwə' mbii. ³⁷ Mbẁk zyè mbi p̀ ŋgǎfà' yè i tə ndyə shi nə ŋwàa cwiizə ghup mə ghup cə mə mbip lo. ŋkwà' nənì, m̀ ghòp mbi pì ŋgō, mbe zhi shi nə ncù fà', ye ghup shi, he ncək^w ghup kwe ³⁸ Tə zhi ni penjìp mə yàk ndzi ncyèzè kə mə kỳk ŋgip ya mə ntək lo, ncwiizè ghup kə ghup mə ndzi, mə mbẁ' zye mbi pup.»

³⁹ «Pì nc̄ nju': tə təndyə kə nə cə mə zhə cwè yè i ncwə' shi ncù i lo, mə zhi kə nə' ə zhi pỳk njə ndyə e ncù ndyə e mbə. ⁴⁰ Mbe pì zhyè, pì nə cə mə mbip, nə k̀l̀ ə nə cwè yè i sopmi zhyè kə mə mbip lo tə ŋwə Mì shi ŋwàa lo.» ⁴¹ Pethò ghòp mbi Yesò ŋgō:

«Cyèpò, ghù ghòp zò ghòp kè pàazè à nda' mbi pò 5 kə mbi ndzòk pò a wak? »⁴² Cyèpò ghòp mbii ngō: «Ə zhye ngǎfà' yè i tendyè sù ntsip ì mə zhi mbe nə ghè zhənwè? Ə mi mbô yè i zhi shi nə ye nyə e kə zhi ncə' mə ndə'zè ndyè lə wak mbe me he zhwəzi mbi nce ngǎfà' nə cwè zhi ghòp a.⁴³ Mbwo' zye mə yimbô ngǎfà' yè i tendyè nə hò' cwiizə e cə fà' kə zhi mə fà' fà' mbô lə!⁴⁴ Ə kwà' nənì ngō zhi shi cwə' e kə zhi mə ndə'zè zwə zi lə wak.⁴⁵ Ndà'ngō yimbô ngǎfà' ni ghòp mə ntswə e ngō: "Tendyè cə ntətè" ngùp pò ngàghà fà' pwo mbâ'a ghè pònjwi mə zè, ncə' mə nkwe zhwə mbe nyu zhwə tə mbəp,⁴⁶ tendyè yimbô ngǎfà' shi hò' lə nə lye'ndzi yè i zhi kà mə mbip lə mbo ghè nə cwè yè i zhi kà zhə lə. Zhi shi hò' yè' e kə fà' nii kwà' mbâ' pu fà' nə pə nde mbhu njip pyə lə.

⁴⁷ Yə ngǎfà' yè i zhi na' zhə zhwə ntendyè na' mə mbip mbii lə, ndà'ngō zhi lə fà' sopzhwə nə nkà'à zhi lə, zhi shi nkxù ngwà^x ncə' sà;⁴⁸ mi yè i zhi na' kə zhə zhwə yè i ntendyè fə mə mbip mbii ndà'ngō zhi lə fà' sopzhwə ni nkà'à zhi lə shi nkxù mēzhwə ngwà. Yə mi pu he zwə mbii yè i yop lə, pu shi ndzisə e ncə' sà. Yə mi pu lò'ò zwə mbii yè i yop lə, pu shi nkxù kə ye yop.»

Yesò hò' lə nə nwo kə?

⁴⁹ Yesò mbe nkxù'u ngō: «Mò hò' ma' a mo ndəp shi ncaà, mə nə ye tswə lə, mə fə mə nkwo'k ngō ye pi mə ye ya mə kxə!⁵⁰ Mò shi nkxù tà' shə^y, ye mə shi nə mə ze è mə mbâ'a tə kə ye na' ntôzə!

(Mət 10.34 - 36)

⁵¹ Pi kwa'zè zhyè ngō mò ndə a xùuzè nə hò' ndəp ca'a? Ijga', mò me ghòp mə pì ngō mò ndò a xēnyè hò' .⁵² Tə ntə' fə nde, ye pi ngō pò ntò ntip tà' ndyè mə ghup shi xēnyè: pò te shi mə mbô pò pyə, kə pò pyə mə mbo pò te.⁵³ Ntyə pu ngwə ē kə shi yù'nyə mbo, kə ngwə pu ntyə lə yù'nyə, kə myə lə yù'nyə pu ngwə e yè i mēzhwi, kə ngwə yè i mēzhwi lə yù'nyə pu me, kə myəshə lə yù'nyə pu zhwi ngwə e, kə zhwi ngwə e lə yù'nyə pu zhi.»

Mbyə zhə ncì ndzi

(Mət 16.2 - 3)

⁵⁴ Yesò pə ghòp mə pònti ngō: Pi njə lwi kwək mə nə zək nəp nòk ni lə, mə pì zə ghòp ngō: "Mbək shi ndu" , mbək nə ndu.⁵⁵ Pi pə nə mə nju' fəfe ncə' fə mə njè ngwò' Ijgypto

^x12.47 Ijgwe, pu shi ncwə e tè'

^y12.50 Yesò mə ncū ngō zhi shi yə ngōk tə mpki

mə pì ɲgɔ̄: «Zək shi ləp tɛ̀» , ə zək ni ndəp. ⁵⁶ Nde mbhu ɲjip pyə, pì ndɔ̄'zə shi ca'a pu a kààmənəp zhə zhwə yə i shi ntɔ̄zə lɔ. Nwɔ̄ kɔ̄ pì lɔ mbe ndɔ̄'zə shi ndzi nde zhə zhwə yə i shi ntɔ̄zə lɔ?

Pì nē myə nwɔ̄ ntə lye' ncwɔ̄'zə ncàk ɲwàa

(Màt 5.25 - 26)

⁵⁷ « Kɔ̄ mə ghə pì lɔ shyakzə kwà' pì ghè zhwə yə i pi ndəkndək lɔ? ⁵⁸ Wu pu a mi pi ntsə ncàk tə zhi mə ndɔ̄ o ɲge è mə mbii ɲgàghà ncwɔ̄'zə ncàk, ghup ntəlè tə ɲjɔ̄ e nə cwè vyə pì məzhə mə ɲge ε, ə pì nɛɛzə ye m̀. Wu ni ntà kə ghè mbà'a mbɔ, mə yɔ̄ mi ε ɲge he o mbi pɔ̄ ncwɔ̄'zə ncàk, pɔ̄ ncwɔ̄'zə ncàk he o yù mbi pɔ̄ lɔ ndyə ncak ə ghup ma' o ndyə ncak. ⁵⁹ M̀ ghòp mbu ɲgɔ̄, ghù kə shi na' ntəp ncàk kə pi mu pe yɔ̄ ɲjùu^z a wak ntə zhwə lɔ ntsə ni mbɔ. »

13

Mì tá kə p̀kntip zi m̀ zhi pfi

¹ Ye na' mbi ncè' nə ntsip mbɔ, nce p̀d̀nti h̀' mbyə̀sɔk Yesò mbà' sa'ɲgwɔ̄' Pìlatò na' ncāa p̀d̀nti ghup ye zhwəzə nce p̀ Gálilyà m̀ ghup mə ǹkgh̀ p̀wɔ̄' mbi Shi lɔ. ² Yesò pà'ə mə pup ɲgɔ̄: « Pì kwakzə a ɲgɔ̄ mbà' p̀ p̀ ɲgàlilyà na' ɲjɔ̄ yɔ̄ ɲgyɔ̄' a, ye na' mə nda'zə ɲgɔ̄ ghup na' ɲghè nwəkəp̀wɔ̄k ncyə̀zə nce p̀ ɲgàlilyà a wak? ³ ɲgàk, m̀ mə ɲgop mə pì ɲgɔ̄ pì tá kə p̀k ntip zyə mbɔ, mə mbe pì shi pfiizə a mə mbà'a lè wak.

⁴ Mbe pɔ̄ p̀ ncùp xop m̀ ghap yə i myə̀ sə̀syə̀ pà'ə ɲghè yə i mbi Siloe lɔ, na' fi' mi'i nə pup tə ghup pfi lɔ, pì ɲkwakzə ɲgɔ̄ ghup nà' ɲghè nwəkəp̀wɔ̄k tə ncyə̀ ndzək p̀d̀nti a wak ghup ncə Yèghuzalèm lɔ? ⁵ ɲgàk, m̀ mə ghòp mbi p̀, ndà'ɲgɔ̄ pì tá kə p̀k ntip zyə, m̀ mbe pì shi pfiizə a mə mba'a.»

Ghòp kə pààzə nə tsə pomē

⁶ Yesò na' mbe ɲgop zè ghòp kə pààzə ɲgɔ̄: « Tà' mbaghà na' ndzwè tà' tsə pomē mbi i ɲgwi. Zhi na' ncə ndu ɲge mbyə̀kē p̀ ntopntsə ni, ndà'ɲgɔ̄ zhi lè yɔ̄ sòpzhwə. ⁷ Mba'alo, zhi ghòp mbi zhi ɲgààfà' ɲgɔ̄: "Ye ndé ɲgù' tē mbà' m̀ mə h̀' shè mbyə̀ncək ntopntsə t̀tsə yɔ̄ lɔ, ndà'ɲgɔ̄ m̀ lə mə ɲjɔ̄ sòpzhwə. Yà' tsə mbɔ ma'shi nək̀lɔ ye mə sə̀p̀wɔ̄^a a

^z12.59 Ndìk

^a13.7 Mbipi

nca'a pɔpɔ." ⁸ Ndà'ngɔ yɔ ngààfà' pà'à mbi i ngɔ: "Tɛ è, mbè nyə yɔ ngù'ndzik lɔ mbi i mbyə nɔ hɛ mɛzhwə ncwə mə mɔ kə mɔ nɛ ncu'zə tɔtsə ma' mgbwak nɛ i ^b. ⁹ Ngwɔ'ɔ ndzwə mbà' ye kwɔ' ngù' ngwɔ'ɔ ncàk ntoptsə, ntà mbà'a ghù nkycɔ' ma'shi.» La vigné|hk00112c.tif|col|Luc 13.6|Horace Knowles|Vinyè|13.9

Yesò yàghà tà' nkycɔ'zè mɛzhwi lye'zhə pɔ Yuda

¹⁰ Yesò nà' mə ncùuzə ghòp Shi nta lye' zhè'pɔ Yuda ndyə zhup nca'zè Shi. ¹¹ Tà' mɛzhwi na' mbi ndyə zə' e mə mbà' zhwɔ kèpwɔk na' ncù nii ndɔ e mbi' kyɔ'zè lɔ mə ye ya' ghè ngu' ncùp xop mə ghap. Zhi na' mbi mə zhi pāa shi tɛ', ntɔ zhi lɔ mə ghè mə pèè nii shi ntsintsè ndə'ndə' njə. ¹² Yesò nà' nɛ yɔ e ghòp mbii ngɔ: « Mizhwi, yɔ o mbe mbu yàghà.» ¹³ Yesò ye mbhu mi nɛ mizhwi mbɔ, tɛ zhi zə mə zə' e mbəkə nii shi tɛ tsi ntsə ndə'ndə' tɛ ntɔ' mə ghapzè Shi.

¹⁴ Tɛ ndye yimbɔ nca'zè Shi pɔ Yuda lɔ nà' yɔ mbà' Yesò yàghà mi lye' njə zhup lɔ ye yàk e ntɔ', zhi lɔ ghòp mbi pònti ghup na' mbi zə' e lɔ ngɔ: «Lye' ndzi fà' shi ntoo, pè hɔ' zɔ lye'è lɔ pu ntswezə wo nɛ pè. Kə lye' njè pɔ!» ¹⁵ Cyèpɔ pa'a mbii ngɔ: « Pi pɔ nde mbhu njip pyə! Ə wɔ nci pè she mə zhi kə ncyɛ' zhi nàk kə zhi njàkasi lɔ zək zhi fə mə nkwe zhwə ni lɔ nɛ njì zhi nyu nshè lye' njè mbɔ?» ¹⁶ Yɔ mizhwi lɔ, nkxənyè ntundyə Abhəm, mə Sata nkwi nɛ ngu' ndzi ncùp xop mə ghap, pè kà nkwa'zè zhyè ngɔ ye pwɔ' mbyə ncyɛ' e ndəp mgbe nɛ yɔ lye' yè i lye' njè lɔ?» ¹⁷ Yesò na' ghòp mbà'a tswèfè nkù ndzɔk pɔ ghaā kəmbɔ zi lə wak. Ngwɔ' ngwɔ' ghup nà' mbi shi lɔ mə ncyə'zə nɛ mbhu fà' mi.

Ghɔp kə pàazə nɛ ni mbak ntsə mɛke pu ncàk

(Màt 13.31 - 32; Māk 4.30 - 32)

¹⁸ Yesò ghòp ngɔ: «Nwè Fɔ Shi xəzə a kwà' kɔ? Ntsù'nyè e mbi ɛ kɔ? ¹⁹ Ye mbi ɛ mbak ni ntsə mɛke lɔ, mə ntàk mi lɔ ndzwə mbii ngwi. Ye sà' kù' tɛ mbi ntàk ntsə, pɔ sək mə hɔ' mbà' nkɔ zhup nɛ mbhu me.» ²⁰ Yesò mbe ghòp ngɔ: «Ntsù'nyè Nwɔ Fɔ Shi mbi ɛ kɔ? ²¹ Ye xəzə a nca' mə ntàk mənjiwi lɔ mvə mvap sak fyɔ' nkàk nte nɛ mvə tɛ ye nkwa'ɔ lɔ wak lə.»

Ngwɔ' Īsghayel shi ncù ntip Nwɔ Fɔ Shi?

²² Yesò nà' mə ye Yeghusalèm ncù ntɔzə la' la' pu a pɔ tswəswɔk zhè zhè mə ngòp ghòp

^b13.8 Nɔ'ɔ ngwak tù ni

^c13.10 Lye' njè mbɔ lə cə pak ndzəndzè mə pɛ pè lə.

Shi.

(Màt 7.13 - 14)

²³ Tà' mi ndzisè e ηγῶ: «Cyèpḗ, pḗntì Shi shi zò ghup lṵ kxyṵ tè'?» Mba'alṵ, Yesò ghòp mbi ghup a wak ηγῶ: ²⁴ «Pì ηkàtì ntṵ nṵ mbop ηjèndyṵ ncù ndyṵ, nṵ kṵlḗ mò mṵ ηγṵòp mbi pì ηγῶ mbyḗ'yop pḗntì shi ncṵ' mbyṵ ncù kṵ ghup lṵ yṵ mṵzhḗ.

(Màt 25.10 - 12)

²⁵ Ntendyṵ ncṵ tṵ lùshi zhyṵ' zhṵndyṵ, ṵ pì ncṵ mṵ ndzi ntṵ' mbyṵ kyṵ'zṵ ηjèndyṵ mṵ ghòp ηγῶ: "Cyèpḗ, ncwṵ' mbi pḗ", kṵ zhi nṵ ghòp mṵ pì ηγῶ: "Mḗ kṵ zhṵ vyṵ",

(Màt 7.22 - 23)

²⁶ Mba'alṵ pì ntṵ' mbyṵ ghòp ηγῶ: "La' pṵpì mṵ nṵ' mbupzṵ kwe zhṵwṵ mbe nyu? Wù kṵ na' fṵ cṵ a mṵ ntip yṵ zḗk ηgwḗ' tṵ ndanyṵ ηγṵòp Shi mbḗ?" ²⁷ Kṵ zhi pṵ nṵ pa'a mbi pup ηγῶ: "Pì styṵ ni zhyṵ nṵ mḗ, pì yṵ i pì ghṵ nṵwṵ kṵpṵwḗk lṵ!"»

(Màt 8.11, 12)

²⁸ Ncwṵ zṵ pì shi yṵ Abhṵm, Izàk ghṵ Yacop pi ndzḗk pṵ ηgàghṵ ηγṵòp ghòp Shi lṵ wak ntip Nṵwṵ Fḗ Shi, kṵ pu nstyṵ vye ma' ndzi lṵ, pì shi ncwṵ tṵ ntap kṵsyḗ'. ²⁹ Pḗntì zi ntṵp nṵ ηgwḗ' sṵ ηkwṵ lṵ wak, ncṵzṵ shi pu a pup pupzṵ ηkwe zhṵwṵ ntip Nṵwṵ Fḗ Shi.

(Màt 19.30; Mṵk 10.31)

³⁰ Mbà'a lṵ, ṵ nce pṵ yṵ i ghup ndṵ mbi mṵ ηjìp lṵ, zi pi ε mṵ mbì, ṵ ncṵ pṵ yṵ i ghup ndṵ mbi mṵ mbì lṵ, zi mbi ε mṵ ηjìp.

Yesò zò mṵ lipzṵ vṵ

(Màt 23.37 - 39)

³¹ Mṵ tap mṵ nce pḗ Faghisyṵ lḗ ni zhup hḗ' tṵ mbṵk Yesò ghòp mbii ηγῶ: « Fṵ she ndu, yṵe, nṵ kṵlḗ fḗ Eghodṵ mṵ ncṵ' mbyṵ zhṵwṵ o.» ³² Yesò pa'a mbi pup ηγῶ: « Pì ye ghòp mbi yṵ fiizhwṵ^d lṵ ηγῶ: Mḗ shṵ lṵ mbyṵ yḗk zhṵwḗ kṵpṵwḗk mbe mṵ ηjà'à pḗ ghṵa wo lyṵ' è ghṵ ndṵmndzi, lṵ ghṵ lyṵ' tṵ ṵ fṵ' mi.» ³³ Ndṵ'ηγῶ mṵ shi mbe zhii lyṵ' è, ghṵ ndṵmndzi pu yṵ i ηwṵ'ḗ mbeezṵ lyṵ', nṵ kṵlḗ, ye kṵ ndzisṵ ηγῶ tà' ηgàghṵ ηγṵòp ghòp Shi pfi mṵ nca'a ndzyṵ'è yṵ i kṵ Yeghusalṵm lṵ mṵ.

Yesò mṵ ncwṵ nṵ ntsṵwṵ Yeghusalṵm

(Màt 23.37 - 39)

^d13.32 Fiizhṵ mbi ε tà' nop mbì xṵzṵ tṵ' tṵ Yesò mṵ ndṵ fḗ Eghodṵ mbṵ' nòp mbṵ lṵ

³⁴ «Ntswəwə̀k Yeghusalēm, ntswə̀swə̀k Yeghusalēm! Wù yə̀ i ghù zhwə̀ pə̀ ngàghà ngòp ghòp Sh, ghù yə̀ i ghù zhwə̀ pə̀ yə̀ i Shi ncàa mbi mbù lə̀ pu ntu' nəkghə̀ lə̀! Ye pi ntsip njopyop mbâ' mə̀ mə̀ ncək mbyə̀ nci'zə̀ pwo pu mbâ' ntak me ngip kambə̀ pwo ntù mbè mi lə̀, ndà'ngə̀ pì lə̀ nkə̀wə̀k.» ³⁵ Nde lə̀, Shi shi nyə̀ vyə̀ pi zhyə̀ ndyə̀. Mə̀ mə̀ ghòp mbi pì; pì kə̀ mbe yə̀ a mbə̀ ntə̀ kə̀p nə̀ lyə̀' ndzi yə̀ i pì shi ghòp ngə̀: "Ə̀ Shi nə̀ə̀ mbwə̀enyə̀ nə̀ mi yə̀ zhi mə̀ hə̀' ni zi Cyə̀pə̀ lə̀! "e

14

Yesò yàghà tà' nga'à wò lye' zhè pə̀ Yuda mə̀ shə̀ loo ntip nii

¹ Yesò nà' ncu ndyə̀ tà' tē ndye pə̀ Faghisyà ndyē' zhè pə̀ Yuda mbyə̀ nkwe zhwə̀. Pə̀ Faghisyà mə̀ ndyē zhi mbyə̀ yə̀ zhwə̀ yə̀ i zhi shi fà' lə̀, ² tà' mbaghà na' mbi mbii Yesò mə̀ wo, mə̀ nii loo shə̀ lə̀ wak. ³ Yesò n'à lə̀ ghòp, ndzisə̀ mbi pə̀ Faghisyà pu pə̀ zhə̀ kə̀ Mosè ngə̀: «Kə̀ yə̀ pə̀pì mə̀ ndzisə̀ ngə̀ pu zo mìniti lyə̀' zhə̀, kə̀ ngak?» ⁴ Ndà'ngə̀ ghup lə̀ ghòp nwo. Yesò lə̀ ngàghà wo njà'à zhi ghòp mbi i ngə̀ zhi ye. ⁵ Ndu ni Yesò ghòp mbi pup ngə̀: «Ə̀ wə̀ cə̀cii pì shè yə̀ i mbyə̀ njwə̀ e kə̀ nà' zi lə̀ mvi' ntə̀'c ndyē' zhè mə̀ zhi kə̀ shi n̄zə̀ ncù ntə̀'ə̀ ntsyē e mbə̀?» ⁶ Sopmi zhùp lə̀ nkù'nyə̀ mbyə̀ pa'à ghòp ni.

Mbyə̀ lə̀ lasi zək njìp

⁷ Yesò yə̀ mbâ' pə̀ pu na' ncyē ghup ngə̀ ghup hə̀' ndzi ncə̀' na' mə̀ ncə̀' mbyə̀ ncə̀ a mə̀ mbii zə̀' lə̀, ngòp yə̀ ghòp kə̀pàazə̀: ⁸ «Tə̀p pu ncyē o nə̀ cya'zə̀ nakndyə̀ lə̀, cək ghù njwàa ncə̀' mbyə̀ cə̀ à mə̀ mbii zə̀' nə̀ kəl̄l̄ mbyə̀ ye pi mə̀ pu ncyē njwə̀'ə̀ mi mbi ntindzək ncyə̀ o, ⁹ zhi nə̀ njwàa mi yə̀ i fə̀ ncyē vyə̀ pə̀ pyə̀ lə̀ ghòp mbu ngə̀ : "Nyə̀ yù zə̀' mbi mi yə̀", mbâ'a lə̀ kə̀ ghù ndushi pu ntswə̀fə̀ nge ncə̀ tē njìp. ¹⁰ Ndà'ngə̀ pu ncyē o ghù njwàa ncə̀' zə̀' tē njìp cə̀ ni. Ncwə̀ yə̀ i mìniti yə̀ i fə̀ ncyē o lə̀ shi hə̀' ghòp mbu ngə̀: "Su à, ghù ghè à kə̀ njìp shè? Hə̀' mə̀ mbii", mə̀ ye shi pi ε kwà' nkù'u nə̀ yù ntswə̀ mbii ndzək pə̀ à wak yə̀ i pì shi cə̀ shi pupzə̀ nkwe zhwə̀ lə̀. ¹¹ Nə̀ kəl̄l̄ mbè wəl̄l̄ yə̀ i mə̀ ncə̀' mbyə̀ nkə̀wə̀'ə̀ ni lə̀, pu shi fi'i zhi , ndà'ngə̀ mìniti yə̀ i zhi nje nii i shi lə̀, pu shi nkə̀wə̀'ə̀ zhi. »

Mbyə̀ cyē ghàa mbə̀'

¹² Yesò mbe ghòp mbi mi yə̀ i ncyē e lə̀ ngə̀: «Wù mə̀ shi he zhwə̀ntsi mbi pə̀dnti monci kə̀ mbwendzi lə̀, mbâ' ncyē pə̀ su pu, pə̀ fe pu, pə̀ ntundyə̀ o, pə̀ ngàghà nke, pə̀ zu ghàa

^e13.35 Shi Nyə̀ Ndyə̀ nca'zə̀ Shi 3.12; Zgh 7.1 - 15; 26; Ez 8–11; 19.38).

mbæk ndyè ghup ghè ñkè ló, nà kōlò mbè ghup shi cə mbè ncyè o kə pa'à zhwə yè i ghù hē mbi pup ló mbu. ¹³ Ndà'ngō ghù mə shi ncip pònti, ncyè ló ghàa mbó', pò kàp kxè, pò kyó'zè kə pò fə' ní' ló, ¹⁴ mə wu ghè mbwó'zye nà kōlò mbyè ghup ló pè mbà'à mbu njə mbó. mba'aló, pu shi pa'à yó ndzòk zwə a wak mbu lyé'ndzi yə pò ndəkndək shi zhimbə nə ví ló.»

Ghop kə pazè nə miinti yè i na' mə shi ncip pònti yop ló

(Mət 22.1 - 10)

¹⁵ Ñwó'ò mi yì pu Yesò na' mə ñkwezhwə ló nà' yu' mbà'a ghòp mbii ngō: «Mbwó' zye mbi mi yə zhi shi zi ndzi zhì ncə' ntip Nwò Fò Shi ló!» ¹⁶ Yesò ghòp mbii ngō: «Tà' mbaghà nà' mə shi ncip pònti ncyè ngwó' tə ghup yop. ¹⁷ Ncwè mbyè ñkwezhwə nà' ñkù' zhi ntəp zhi ngǎfà' ngō ghup yè i ghòp mbi pò yè i ghup pu a pup shi ñkwezhwə ló ngə ghup hò' nə kōlò ncə' zwə.»

¹⁸ «Ndà'ngō ghup a wak ntək mbyè lwo mə ləzə. Mbii mi ghòp mbi ngəghà fà' ngō: "Mə zhə tə mə njù ngwi, mə mə ncə' mbyè ye ló'zə. Mò mə ndezè o ncu ndwo ləzə mə mə." ¹⁹ Yi ñwó'ò mi ghòp ngō: "Mò zhè tə mə nju na' zé ghap, ye mə ncə' ngō mò yè i njù'zè ghup pè pyə pə pyə, ncəcwó'ò ncù ndwo ləzə mə mò." ²⁰ Yi ñwó'ò mi ghòp ngō: "Mò zhə è tə mə nakndyè, ə zhwə yè i ngə tə mò lə ghè mbyè hò' ló". ²¹ Yó ngǎfà' nà' penjìp sək zhi ntendyè zhwə pu ghòp mbii ló. mba'aló, zhi yàghàtswə mbà'a mbii ngō: "Nòzè nge tswəswək, zək ngwó', pò mēzhè nstwəswək nce pò ghaà mbó', kyó'zə, fə' ní ghə pò ñkàp kxè ndó ghup nə hò' shé". ²² Nə ghəpzə yó ngǎfà' penjìp ghòp mə ntendyè ngō: "Ntendyè pò fə' zhwè yè i ghù ndzisə ló ndà'ngō zək zhə ndyè". ²³ Ntendyè pè mbà'a mbi zhi ngǎfà' ngō: "Pè kxindi nge nə pə mēzhè mbè mə ngwi, mbè wólò ghù ncwiizə mēzhè ló ghù ncip i ghup nə hò', tə kə ndyè loo. ²⁴ Nə kōlò mò ghòp mbi pì ngō, sopmi nə pò yè i mò na' mə mbip ghup ló kə shi yu'zə sop zhwə nə ncə'⁸ zé mbó"» .

Nyè zwə ndzi ntap njìp Yesò

²⁵ Pònti nà' ntap njìp Yesò ncə' sa, ghup pi mēzhè zhi fak nii ghòp mbi pup ngō: ²⁶ «Minti hò' mə mò ntà kə mə shi ñkwòk a ncyə te kə me lò, ñkwòk a ncyə zhwii, pwo pi, fee yè i mbaghà kə yè i mēzhwi lò, ñkwòk a ncyə kwà' zhi ntswə ñkwó' ní lò, mə mbyè zhi lə pi ñwó'kxi zé. ²⁷ Mì zhi kà ñkè zhi ntsə nta'mbhu nə ntap njìp mò lə kà

^f14.13 Minti yè i kə njónjə lə mbó.

^g14.24 Zhwətsi

ηκù'nyə mbyə pi ηwə'kxi zε.»

²⁸ Wə cèncii pì me mbyə zhi ηkwa'zə mbyə ηkwi myə pà'à mə zhi kə ya ncəshi shia'zə ndzək zhwə yè i mə ncək lə, e yə mbyə zwə shi mbyə nə ntək tə mii pà'à lə tə ntək fà' mbə? ²⁹ Mbyə nə ghòp ηgō, zhi ye tùpà'a mbək zhwə nə mii fà' mə pè ghup shi mə ntō mbək pà'à mbô lə shi mə ghù i ³⁰ e mə ghòp ηgō: "Yə m̀nti mbe, mə zhi ntək mbe ηkwi pà'a ye ncyè e!"

³¹ Ntə kə pi mbâ'a, pì fə njo zhye fì ηgwə' zhi mə shi ye ncù pu ηwə' fì, ntə kə ncē shi shyakzə mbyə zhi ηkù'nyè pu p̀̀̀nti nca' ghap mbyə lyə' ncù pu p̀̀̀nti nca'ηambyə yè i ηwə' fì mə nə mbip i lə? ³² Zhi shyak kəkwə mə zhī ntəp p̀ zhizhə ghup ye ghòp mbi yè i ηwə' fì ηgə pu i lə pə xùuzə ncē ³³ Ə ndəkndək mbâ' m̀nti pi c̀cii pì mə zhi kə ηa'a ntip zi nə zwə zi a wak mə zhi kə ηkù'nyè mbyə pi ye ηwə'kxi lə.

Mbyə ηgwa' yək mbyə lip!

(Mət 5.13; Māk 9.50)

³⁴ «ηgwa' mbi kwà' zhwə məpwək. Ndà'ηgō me ntə kə pə ndip, mə pu ndò à kə tə nə ghè kə me mbe ndip? ³⁵ Pu ncə' nə'ə yè i mbō ηgwa' a mə ndzi nə kōlò me kə pwək mbyə nə nce nca'a kə nyə lə. Ə mi yè i ntək tswə e mbyə nə nju' lə kə zhi yu'!»

15

Yesò lə p̀ ghə nwo kəpwək məpwə'

¹ Pə ηkù taksì pi pə ghè nwo kəpwək lə ntsu'zə mbək Yesò mə nju' ghòp zi. ² P̀ Faghisyà pu pə zhə kò Mosè mə ηgòp mə ntùntək pup ηgō: « mbaghà yè mbâ'a lə pə ghè nwo kəpwək məpwək tə pu a pup mə ηkwe zhwə!»

Ghòp kə pàazə nə njindzwə mə pu xwəə

(Mət 18.12 - 14)

³ Mba'alə, Yesò ghòp zè ghòp kə pàazə mə pup: ⁴ «Ə wə c̀cii pì mə zhi ghè njindzwə kxè yè i ncə' phu^h mə zhi kə nyə pə ncùp mvə'ə ηap mvə'ə ηkwə' ηgwi tap pye ncək yè i phu lə tə yə e mbô? ⁵ Zhi cə tə njo e mbâ'a, ntip zi loō mə ncya'zə, zhi ke e nje ndèp ηkak ηkəmbiyè' mi, ⁶ ndò e nə mbe njiṗ, nci'zə su pi pu pi pə ghàa mbəkndyə ghòp mbi pup ηgō: "Papi ncya'zə nə kōlò mə xwəə ye njindzwə mi na' mbhu!" ⁷ Mò ghòp mbi pì

^h15.4 ηgwi' nə ntsək lak zhi yè

ngwi. Zhi nâ' nâ fâ zhi ngwi, tã nã vãzã la' nju' ntup mã la ncap tã pònti mã nãk zhwã. ²⁶ Zhi zè ncyẽ tã' ngãfã' ndzisè e zhwã yè i mã ntõzã lã. ²⁷ Zhi pa'à mbii ngõ: "Ë fe ò mã ñwãã, tã to ghòp ngõ zhwã ñwã nãk xũp kã pu nã ncyã'zè nã kõlõ zhi yã e mbi nã penjìp mbi nti." ²⁸ mba'alã, zhi zè ñjã'a ntswã tã zhi lã pẽ mbhi mbyã ncù ndyã. Te yu' mbã'a ntãp ndzi mbezè e nã ncù ndyã, ²⁹ ndã'ngõ zhi ghòp mbi te ngõ: "Yã ngù' mã ngù' mbã' mã mã fã' mbu mã kã fã ntitswã lã, ghù kã fã ghòp mbi mã ngõ mã zhwã ñwã ndzwè nã ncyã'zè pi pò sù pẽ. ³⁰ Ndã'ngõ ñwõ yè zã nã ñwãã, zhi ye ñkwe ñke o pu pòzhwi lã, ghù mbe zhwã tã' ñwã nãk yè i xup lã nã ntswe!" ³¹ Nte ncyãzè mã mbã'a ghòp mbii ngõ: "Ñwã à, pu pĩ mã shè ndzò' lye'ndzi læ wak, mbe kõlõ yè i mã ghè lã mbi ẽ yù. ³² Ndã'ngõ po kã' mã shi ghè lina mbe ncyã'zã ne kõlõ, fe ò yè i zhi mbe lã nã' pfi' zhi zhimbè nã vi, zhi nã' nã mbhu mã mbe xwèã e."»

16

Ghop kã pãazè nã ta' ndò'ò ntãñ mi zhèzè

¹ Yesò mbe ghòp mbi pwcõkxifã' pi ngõ: «Tã' ñgãã ñke nã' ñghè ñgã'a fã' e yè i mã ndõ'zã pã nzwã zi lã, pu hò' mbhuzã e ñgo zhi mã ship zwã zi ncã'ã nte. ² Tendyã ncyẽ e ghòp mbii ngõ: "Mã nju' nù lã ñgã kã li? Sãk a mbã' ghù nã ndõ'zè zwã zẽ lã, nã kõlõ mã shi kximbã wu." ³ Yã ñgãghã fã' pẽ ghòp mã ntswã e ngõ: "Tã mã shi ghè à mã mbã'lye, tendyã ghòp ngõ mã kã shi mbe lãkzã zwã zi mbo? Mbyã zãk nyè? Mã kã ghè ñgi'. Mbyã lèla? Tswãfè shi ku à. ⁴ Mã zhã zhwã yè i mã shi ghè tã kã ntsip pu shi ntsyẽ fã' lã, kã pònti lã a mãpwãk ndyã pup lã." ⁵ Zhi nã' ghòp mbã'a ncyẽ ndzòk pò a wak yè i zhi nã' ya' zhwã mã pup lã. Ghup mã hò' a mã ndõk ncã' ndõk ncã', zhi mã ghòp mã mbii mì ngõ: "Tẽ fã'a mã ñkxyã ghù sã'ã?" ⁶ Yã mì pa'a mbi i ngõ: "Ñwe pãñ^k ñkxè". Zhi ghòp mbii ngõ: "Yã yù ñwã'nyã mbe. Cãshi mãñgi' ñwa'à ni ngõ ñãp ntõ." ⁷ Zhi mbe ghòp mbi yè i ñwã'ò mi ngõ: "Wu loo, ã kã pu mã kxyã õ?" Yã mì pa'à mbi i ngõ "Sak mbyè ñkxè". Zhi ghòp mbi i ngõ "Yò yù ñwã'nyã mbe. Ñwa'à ni ngõ ñãp xop". ⁸ Ye ncyãzè mã mbã'a tendyã ghãpã yã ñgãghã fã' ncwã' nã kõlõ, zhi lã à mã kwã' zhèzè nã mi nãwã. Pò ntipndzi yã lã mbi mã ghup zhã mbyè cefi' ncyã pò ghup ntip ñka' lã.»

Mbyã pi læ nã fã' mbi Shi mbe fã' mã ñke ñkxù ncip

^j16.5 Fi zwã tã zi ñkx ñke

^k16.6 Ntu' ñãp mbyã

⁹ Yesò mbe ñkxù'u ñgō: «Mò mē ghòp mē pì! Zhyə xù' fip pì ghè ntip ndzi yò ló, pì ló ye nò ghè su pyə. Ə ntsip ye shi mi ló, sū pye mbô shi ndò vyə kwà' mèpwək nò pe ntip ndyè yè i kə na' phu a mbò. ¹⁰ Mi yè i pu sù ntsip ì nə mēzhwè fà' pu he mbii ló, mə pu shi sù ntsip ì kə he fà' ñghə mbii; mi yè i nə mə ndò à ncwa' fà' mezhwə fà' yè i pu he mbii ló, mə mbe fà' ñghə ló zhi shi ló à mə ncwa' nə fà'. ¹¹ Ye pi ñgō wu ka' pi ndəkndək nə yù nò ncimbə xù' fip ndəp shi nca'a, mə wə yè i shi hè xù' nənì mbù? ¹² Ye pi mə pu kà su ntsip ghù nə zwə pòndzye' he ñgō ghù l'zə ló, mə wò shi he zhwə yè i yù ló mbù?»

(Màt 16.24)

¹³ «Mbyə sop ñgǎfà' ló ghè tē fà' pə pyə: ye cəə cə mə ñgə kōlò ə zhi ñkwò' tà' mì mbô yè i ñwò', ntà kə mə mbâ'a mə zhi shi ye tswə nə tà' mì kə pə wàa yè i ñwò'c mì. Mbyə pì lə nò fà' mbi Shi mbe fà' mə ñke ñkxù ncip.»

Kò Mosè pu Nwè Fò Shi

¹⁴ Pə Faghisyà yè i ghup ñkwò' ñke ló, na' yu' mbâ' Yesò ghòp ndzòk yò zhwə a wak ló zə mə ghù i. ¹⁵ Yesò ghòp mbi pup ñgō: «Pì ntsi mbii pòntì ñgə mbâ' pò ndəkndək lə, ndà'ñgə Shi zhə ntip zyə. Zhwə yè i mbi mbii pòntì mbi ntindzòk ló, Shi mbi mbò yìmbô.

(Màt 11.12, 13)

¹⁶ Zhwə pu na' ñwà'a nə kò' Mosè mbe ghè ntòk pò ñwà'nyè pò ñgàghà ñgòp ghòp Shi ló, na' cə ntə Yòhanè mi he ñkxùnshè hò'. Ntə fə ncə' tēe yò ñgù' ló , pu mə ncù mbwòk ñkxi Nwə Fò Shi, mbe wòlò mə ñkànti mbyə ncù ntòk ni.

(Màt 5.18)

¹⁷ Ye shi pwenyè mbi Kàamənəp pu shi ca'a mbyə phù , ndà'ñgə mbyə mbèe sop zhwə ló zi na' ncwò' nə kò Shi.

(Màt 5.32; 19.9; Màt 10.11 - 12)

¹⁸ Mbèe zhye mbaghà ló yè i yòk zhi mèzhwi ñke ñwò' nje ndyè ló, mbi mə zhi ye ghè, ə mi zhi ni ña' njwi mì nje ndyè e ló, mbi mə mbe zhi ye ghè.

Ghòp kə pàazə nə tà' ñgàghà ñke pu Lasagho

¹⁹ Tà' ñgàghà ñke na' mbi, mə nə ma'ndzə nii mə ye ncu ñke, mə zhi cə məpwək, ndzòk lye'ndzi a wak zhi mə ghè ncyà'zè mbii là'. ²⁰ Ñwò'ò ñgàghà mbək pu mə ncyè e ñgō Lasagho pi zhi zə' e mə nòk ntù zhəndyè e ndzòk lye'ndzi à wak mə fyòk lò nii lə wak.

²¹ Zhi na' mbi zə' e mbâ'a mə na' à mbyə ñkwe mvə'è zhwəndzi yè i nə'ə shìndyè ló,

ndà'ngē nda' pò mvi pi ì mē h' ndeezə pə fyðk zi.

²² Ye pi ntà lye', yə ngàghà mbək Lasagho pfi, pò anghè h' ke e nə nge nje mbək Abhàm. Ìngàghànke mbe pfi zhi pu ntsòk ē shi. ²³ Ntsip zə ngàghànke na' njwàà ntip ngwòk pò pfē pò lə, mē njə ngyò' ncə' sà, zhi cə mbə'ə ni mi shi njə Lasagho mē zhi cə mbək Abhàm . ²⁴ mba'alə zhi zə ntwo ngwòk ngō: "Abhàm, te, copndzòk mē, ntəp Lasagho kə zhi h' ncyò' ntswəphu ì ntip shə nə xuuzə ndip zε, nəkòlə mō mē njə zè ngyò' ntip mo yə cə'ə sà." ²⁵ Abhàm pa'ə mbii ngō: "Ìjwə à, kxipzə ngō ghù nā' ndzi zù xù' ndəp shincə'a, Lazagho pi ε ntip ngyò', mē nə ndε lə, Lasagho shi mē yu' xuuzə kə ghù mē njə ngyò'. ²⁶ Kə mbe nda' yə mbə, cəcii pì pu pò, tà' myə sip shi mbyə nə nkò ngō mì mbā' ncək mbyə lù zək pì ni lə h' shè, kə mì mbā' nə ncək mbyə lù shè h' zək pì ni lə, pu kē ndù zi shè h' shè zək pò ni lə mbə."

²⁷ Ghàghànke ghòp mē Abhàm ngō: "Səsù tyə, ye pi mbā'a ghù ncàà Lasagho ndyə te, ²⁸ nəkòlə mō ghè fe mbe pò ntò, kə zhi yè i nci' kximbə nə nt' mup tə kə ghup mbā' ndzi h' zhup mē she nə yò zə' mō ni njə ngyò' lə". ²⁹ Abhàm pa'ə mbii ngō: "Ghup ghə Mosè pu pə ngàghà ngòpghòpshi. Ghup yu' ghòp zup!" ³⁰ Ghàa nke lèezə e ngō: "Ìjga' mbə lē, Abhàm, te, ndà'ngē mì fē mē ngwò' pə fē pò shè ghòp nwo mbi pup mē ghup shi mbi' ntip zup." ³¹ Ndà'ngē Abhàm mbe mbā'a mbii ngō: "Ghup tà kə yu' ghòp Mosè pu pò ngàghà ngòp ghòp Shi, mē mbe mì zhimbə mē nə vi ghòp nwo mbi pup mē ghup kə shi yu' mbə."»

17

Pì popzə kwà' məpwək mbyəghè mì vi ntip nwò kəpwək

(Mət 18.6 - 7; Māk 9.42)

¹ Yesò ghòp mbi pwə'nkxi fā' pi ngō: «Zhwə yè i shi ghè tə kə pòntì tà kə xò ncyò' lə kə shi mbə, ndà'ngē ndù tswə mì yè i nwo mbō shi ntōzə mē nii lə! ² Ncək nda' mbā'a pu nkwi myə l'ò sak ntòk e mak e ntip ləpye shə nə mbyə nyə e mbā'a kə zhi ghè ə mbèe ta' yè i ncək nə pwə'nkxi pò xò ncyò' nə tswə e. ³ Mbèe wòlò pop!»

(Mət 18.15, 21 - 22)

«Fe ò xò ncyò' mbii ghù, ghù nkàa¹ zhi, mbyə zhi pə' tip zi lə, ghù lee mbii. ⁴ Zhi xò ncyò' mbii ghù ncip sopmbyə nə lye'ndzi, mbe h' mbii ghù nə ncip sopmbyə ghòp mbu

¹17.3 Sòk e ngə zhwə zhi ghè lə kə pfwə' o

ngō: "Mò xò ləəzə he mə mò", ghù leezə mbii.»

(Mət 17.20)

⁵ Pə ghàa ntəp Yesò ghòp mbii ngō: « Ɔkxù'ù yə phi tswə.» ⁶ Cyèpò pa'à mbi pup ngō: «Zhyè phi tswə ka' mbi mi ghu' kwà' mbâ' mbàk ni ntop ntsə Məke, mə pì nkù'nyè mbyə ghòp mbi tsə zò ngō: "Ncwə' ni ù nge nci' ntip ləpye shə", mə zhi shi ghè mbâ' pì ghòp lə.»

Ɔkwò mbi fà' à mə kwà' zhi fà'

⁷ Yesò mbe ghòp mbi pu ngō: « Ə wə cècii pì , mə zhi ghè zhi Ɔkwò ^mzhi mə ndzək nyè mbii, ntə mə ndò'w mə pòk nop i lə, mə zhi shi ghòp mbii ntsip zhi fə ngwi lə ngō: "Ye mənɣi' ncəshi Ɔkwe zhwə"? ⁸ Zhi kə shi ghòp mbii mə ngō: "Nak ncək mbi mò, Kimbə ndzə ni ghù, he kə Ɔkwe. Ncwè mò shi miizə mbyə Ɔkwe zhwə mbe nyu zhwə lə, kə ghù Ɔkwe yù mbe nyu zhwə mbə?" ⁹ Yə tendyə a shi lèezə Ɔkwə e mbâ' zhi fà' zhi fà' yè i zhi na' ngòp ngō zhi fà' lə? ¹⁰ Ndə'ndə' mbâ' pì zhyè lə, cwè pì fà' ndzək fà' a wak pu he mə pì lə, pì ghòp zhyè ndà' ngō: "Pò mbi ε pò sùmbù ngǎfà'. Pə fà' a mə kwà' nda' zə fà'".»

Yesò yàghà wò nə ghàa Ɔkàkpap pò ghap

¹¹ Yesò na' mə nge mə zhə Yehosalèm, cyə nə mēzhè yè i xènyə sa ngwò' Samaghi nə Galilya lə. ¹² Zhi nâ' nə ncù ntip tà' la', nce ghàa Ɔkàkpap hò' pò ghap pu a pup yù'zè. Ghup na' ntsi ε ntê zək səsyə, ¹³ Ɔa'a zhə zhup ncyə e ngō: «Ɔgâ ncùuzə, ncopndzək mò!» ¹⁴ Ntsip zhi nâ' yə ghup lə, ngòp mbi pup ngō: « Pì ye nda'zə ni zhyè mbi ghaā nòkghè pwò' ndyə Shi.» Ghup nâ' tap mēzhè mə ye, nə yə zhup mə ghup yàghà. ¹⁵ Ta' mì cècii pup, ntsip zhi nâ' yə mi yàghà lə, nə pe mə nə kxè mi mə he ghapzè mbi Shi tēε ntsə. ¹⁶ Zhi nâ' Ɔwàa mbii Yesò, nci ntətu' mi shi mbe Ɔkaba shə e nə kxè mi, he ghapzè mbii. Zhi nâ' pi ε tà' yè i Samali. ¹⁷ mba'alə, Yesò ghòp ngō: «Lə ndzək pò ghap a wa' kà yàghà? Zə nce pò mvə'ə loo, ghup mə hə? ¹⁸ Lə nda' yə ngħì lə ndu i mə təp cècii pup mbe nɣip he ghapzè mbi Shi?» ¹⁹ Zhi mbe ghòp mbii ngō:« Ndu shi ye. Yù phintswə zò o.»

Nwè Fò Shi cècii pì

²⁰ Pə Faghisyà nâ' ndzisə Yesò ngō:« Nwè Fò Shi shi hò' a cwè kə?» Zhi pa'a mbi pup ngō: «Nwè Fò Shi kə hò' a mə mbâ' zhwə yè i nda'zə nii tə hò' lə mbə! ²¹ Pu kə cə ghòp zi

ηγῶ: "Pi l'zə, ye mə shè", kə ηγῶ: "Ye mə shī" mbə. Pi zhə ηγῶ Nwə Fə Shi cəcii pì.»

Lye' yè i ηwo Mi shi la'zə nii mə pònti lə

²² mba'alə, Yesò mbe ghòp mə pwo'kwi pi ghə: «Tà' cwè shi hò' kə pì mə ncə' à mbyə yə ηwo Mì mbē nə ta' lye'dzi, ndà'ηgə kə pì lə yə e.

(Mət 24.26 - 27)

²³ Pu shi ghòp mə pì ηγῶ: "Yə zhi mbe" kə ghə "Yə zhi mbi" lə, pì mbā' ηge, pì mbā' nōzə. ²⁴ Ndə'ndə' mbā' pəpa' mbək ntəp nə tà' sà kààmənəp ηwək nə ηwàa nə ηwə'c lə, yə pa' zhi lye' ηwo Mì ncə pi lə mbe. ²⁵ Nda'a ye mə ncə' ηγῶ zhi ye yə ηgyə' tə', ə pònti yə ndzi lə nde, kə e.

(Mət 24.37 - 39)

²⁶ Tsip ηwo Mì shi hò' lə, kə mbe kōlō ntōzə a mbā' ye na' ntōzə nə zhi cwè Noe lə. ²⁷ Pònti na' ηkwe zhwə, nyu zhwə, pwo mbaghà mə nakndyə, tə pwo pònzhi mə càa ghup nakndyə tə ηwàa nə lye'ndzi yè i Noe nā' ncù ntip kənyu' pà'à lə, nshè mbək loo tə nwo'zə mvə'ə pònti a wak. ²⁸ Ye cə ncyəzə mə mbā' nə zhi lye' Lət. Pònti mə ηkwe zhwə, nyu zhwə, nju zhwə, ntaⁿ zhwə, ndzwə zhwə, ηkwiizə mbà'à, ²⁹ ndà'ηgə lye'ndzi yè i Lət na' ntəp Sodəm lə, Shi ghè mo pu njò fi' fə kààmənəp mi'i shi mbā' mbək lə kxə ndzək pònti lə wak. ³⁰ Ye ncə pi ε mə mbā'a nə lye'ndzi yè i ηwo Mì shi la'zə nii mbi pònti lə.

³¹ Nə yimbō lye', kə mì yè i zhi mbi i fhēda tsə lə mì ghè zwə zi ndyə lə, ə zhi mbā' ghòp ηγῶ zhi shi fi' ndyə pyezə. Ndə'ndə' mbā' mì yə ye ncwiizə e mə ηgwi lə, mbā' ghòp ηγῶ zhi shi mbe mbii la'. ³² Pi kxəpə zhwə yè i na' ntōzə nə zhwi Lət lə. ³³ Mì ncə' mbyə zò zhi tswə ni, mə shi mbhu zhi zò, kə mì zhi nə mbhu zò zi lə, kə zhi ghè zò. ³⁴ Mò ghòp mə pì ηγῶ, yə ntsu' lə, pò pyə shi zi ndəp tà' ηkundyə ə pu lə tà' mi nə' ηwə'ò mì zə' e. ³⁵ Pòzhwi shi mbi ηgwə'c sak pə pyə pu lə tà' mì ne' ηwə'ò mi zə' e. ³⁶ [Pwo mbaghà pi ηgwi pə pyə mə pu shi lə tà' mì nyə yè i ηwə'c mì.]»

³⁷ Pwo'ηkxi fə' Yesò mbe lə ghòp nzizə e ηγῶ: «Cyəpə, ye mə shi ntōzə a mə hə? » Zhi pà'a ηγῶ: « Zə' pfə zhwə ndzi pə ni lə, mbe zə' e ntə pò mələk zi nci'zə ni lə.»

18

ⁿ17.28 Nji ntə fi zhwə

^o17.35

Ŋgâ ncwò'tsè ncàk pu mpfə mənjwī

¹ Yesò mbe sàk ghup ŋwà'ò ncwòk kə pazè ntu mbyə nɔ sàk ghup ŋgō ghup mə nca'zè Shi kə nyə tap, mə kə mə mbwe. ² Zhi ghòp ŋgō: «Ye na' mbi ntək tà' ntwəswək tà' ncwà'zè cək mi kə mbwə Shi, zhi lɔ mə ncop nə sopmì mbi shi. ³ Ŋwà'ò mpfə mənjwī na' mbi ntək tswəswək mbô mə hɔ' ndzək cwè a wak ghòp mbii ghɔ: "Ya' ncàk yè i nciì mɔ pu ye ŋgàghà kəmbò lɔ!" ⁴ Yɔ ncwà'zə ncàk na' ghak mbii ncip njopyop, ntə kəp nə ŋwà'ò cwè zhi shyà'zə ntip ntwə e ŋgō: "Mbe mbâ' mɔ kə mbwə Shi ε mbɔ, mɔ lɔ mə ncop nə sop mī lɔ, ⁵ tə nda'a , mbâ' yò mpfə mənjwī mə ma'nyè a lɔ, ye mə ndzisè ŋgō nja' zhi ncàk kə zhi mbâ' mbe mə hɔ' mə hɛ mbəptswè mə mɔ."»

⁶ Cyèpò pɛ ŋkxù'u ŋgō: « Pi yu' ŋkwak məpwək zhwè yɔ ncwà'zè ncàk kəpwək mə ghòp lɔ. ⁷ Tə Shi loo! Pi ŋkwa'zè zhyè ghè zhi kə shi ncwà'zə zhi ncàk pònti yè i zhi ncwà' ghup a mbô? Ghup yè ntwè nii mə cwe mbii ntsu' pu a monci? Zhi kə shi cə tɛ' tɛ zhipzè ghup pɔ! ⁸ Mɔ ghòp mə pì ŋgō, zhi shi nja' ncàk zhup mənɣi'. Ndà'ŋgō ntsip yɔ yè i Ŋwə Mī shi mbe njip lɔ, tə zhi shi ncwiizè phintswè ndèp shi ca'a?»

Ghop kə pàazè Faghisyà pu a ŋkxù kàksi

⁹ Yesò mbe sàk yɔ ncwək kə pàazè mbi pò ghup na' mə ŋkwa'zè ŋgō ghup ndəkndək mbii Shi tə mə ŋgwa ce pò lɔ. ¹⁰ Zhi ghòp ŋgō: «Nce pò pə pye na' ye ndyə Shi mbyə nca'zè Shi, mbii mī na' mbi Faghisyà, yè i ŋwà'ò mi pi ŋkxù taksì. ¹¹ Yi Faghisyà, ntsi tsè, nca'zè Shi ntip tswè pu a kwò'ɔ ni ŋgō: "Ə Shi, ŋgə phì ghù nə kɔlɔ mɔ kà pi mbâ' nce pònti, yè i ghup mbi pò ncwà', pò ghè nwə kəpwək, pò tsye njwi pònti, ^p mbe kwà' mbâ' yɔ ŋkxù taksì lɔ. ¹² Mɔ cə njii^q lyè' pyə nə ŋgèndzi, mbe mə ŋgè ndzək zwè zè lɔ wak zhè ghap he tà' zhè ndyə Shi." ¹³ Ŋkxù taksì na' ntsi ntee nə zhi pà, zhi lɔ ŋkù'nyə mbyə pə'ə ntwə e lɔ'zè kààmənəp, njè mbhu tswè e ghòp ŋgō: "Ə Shi, mɔ kwà' mī kəpwək, copndzək mɛ!" ¹⁴ Mɔ ghòp mə pì ŋgō: yò mbaghà mə na' mbi ndə'ndə' mbii Shi ntsip zhi mbe njip zhwə e lɔ, kə pi ε Faghisyà mbɔ. Nə kɔlɔ mbè wɔlɔ yè i lɔ nii mbi mī ŋghè lɔ pu shi fi'i zhi hɛ shi, ndà'ŋgə mi yè i fi'i nii hɛ shi lɔ mə pu ŋkwa'ɔ zhi.»

Yesò mə nə'ə mbwèenyə nɔ pwa'ŋkxi

(Màt 19.13 - 15; Māk 10.13 - 16)

^p18.11 Mbəngə pə ntip mu na'ndè'è mbe mə ncək nce mbànga kə pònjwī lɔ pfe

^q18.12 Kè ŋkwe zhwə

¹⁵ Pònti na' mē ndò mbe pò zhəzhi pwo'ŋkxi nə h' ə Yesò ye mbhu mi nə pup. Pwo'kxi Yesò yə mbâ'a mē ngòpzə ghup. ¹⁶ Ndà'ngō Yesò ghòp ngō pu lə ghup nə h' mbii mbe ghòp ngō: « Pì nək pwo'ŋkxi ghup h' mbək m, ncək pì kò ghup, nə kōlò Nwə Fò Shi mbē zhi pò yè i ghup pi mbâ' ghup lə. ¹⁷ Mì yè i kè lə Nwə Fò Shi mbâ' mənək ŋwə kə shi ncù ntip ni mbə.»

Yesò pu a ŋga'a ŋke

(Mət 19.16 - 30; Māk 10.17 - 31)

¹⁸ Tà' ŋkap Yuda na' ndzisə Yesò ngō: « Ghàa ncùzə yè i məpwək, ə kə yè i mō shi ŋgə tə nə ghè zò meme?» ¹⁹ Yesò ghòp mbii ngō: « Ə kò ŋgə ghù ncyè ngō mi məpwək? Sopmì kə mì məpwək mbə nda' Shi ndwii. ²⁰ Wù zhè pò kò. Yi ghòp ngō: " Mba' nji ghè, mbâ' nŋwə mì, mbâ' nji', mbâ' ŋkxù tà' mì ntip ncnwə, hē ŋkù'nyə mbi to pu mo. "» ²¹ Yə ŋkap pa'a ngō: « Kà fə xò sòp nə ncy' mə tə nə fə mətòk e.» ²² Yesò yu' mbâ' zhi ghòp mbâ'a lə ngòp mbii ngō: « Tà' zhwə shi ye ncək yè i mə mbək mbu yè i ghù shi ghè lə: fi ndzək zwə a wak yè i mbù lə, ŋgè ŋke mə ghàa mbək, mbâ'a lə, ghù ŋgè myə xù' ntsə kàamənèp, ndu ni h' ntap nŋip m.» ²³ Tsip yə ŋkap mbô na' nju' mbâ'a lə, shə e fi' nə kōlò zhi na' mbi mi ghè zwə ncə' sà.

²⁴ Ntsip zə Yesò na' nŋə mə shə e fi' lə, ghòp ngō: « Ye nti ndzək mə ghàa ŋke mbyə ncù ntip Nwə Fò Shi! ²⁵ Ə, ye pwenyə mbi sônòp mbyəntəwə nə ntəkghə ntzū ncyə mə ghàkghà ŋke mbyəncù ntip Nwə Fò Shi.» *Le chateau|lb00039c.tif|col|Luc 18.25|Louise Bass|Nòp ŋkwòŋgwi|18.25* ²⁶ Pò ghup na' mə nju' ghòp Yesò a na' mə ndzisə ngō: « Tə ye pi mbâ'a mə wə shi ghè zò?» ²⁷ Yesò pa'a ngō: «Zhwə yè i ncyə minti n' tswə lə, mbâ' ye lə ncyə Shi.»

²⁸ Pethò ghòp ngō: «Mə nə pò lə, pò nək ndzək zwə a wak tə ntap nŋip ghù.» ²⁹ Yesò ghòp mə pup ngō: « Mò ghòp mə pì, ə kwà' nənì, sopmì kə shi yè i wək ndyè e , nŋwii, fe pì, nte pi kə pwo pi lə, nə tswə Nwo fò Shi ³⁰ nta kə ŋgə yè i yop ntək yə ŋgwò' nde ncyə yè i nək nŋip lə, lə h' nə ŋgwək yè i mbii lə, ə ghè zò meme.»

Yesò mbe ncu ngō zhyè shi pfi ə lù nə vī

(Mət 20.17 - 19; Māk 10.32 - 34)

³¹ Ndu ni, Yesò ncyə pwo'ŋkxi fà' pi ncùp pye mə ghap mbək e ghòp mə pup ngō: « Pə yù' lə! Pèe pì ŋkwə' a mə Yeghusalèm, ndzək zhwə a wak yè i pò ŋgàghà ngòp ghòp Shi ŋwà'à nə ntswə ŋwo Mì a lə shi pəpndzə. ³² Nə kōlò pu shi fi i mə pò yè i ghup kə pò

Yundà lə mbə, ə ghup ghù i, ə ghup nce e, mbe ntòozə ncu nii. ³³ Pu shi ncwə e, ə nə miizə zhwə e, nda' ngō nə ghè lye' te mə lu nə vī.» ³⁴ Ndà'ngō, ghup lə yu' sopzhwə. Pu limbə pàazə ghòp mbô mbi pup. Ghup na' kə zhə zhwə yè i Yesò na' mə ncə' mbyə ghòp mbi ghup lə.

Yesò yàghà tà' pfi ni Yeghiko

(Màt 20.29 - 34; Māk 10.46 - 52)

³⁵ Tsip Yesò na' mə mvəəzə nə Yeghiko lə, njə tà' pfi ni mi ncə to mēzhə mə ndələ. ³⁶ Zhi na' cə tə nju' pònti mə ntô mbək e, zhi ndzisə zhwə yè i mə ntōzə lə. ³⁷ Pu pa'à mbii ngō: « Ə Yesò yè i Nazaghèt mə mē ntô!» ³⁸ Zhi ncā zhə e tē ntsə ghòp ngō: «Yesò, Ŋwə Fò Ndevid, copndzək mē!» ³⁹ Pò pu lə mbii lə ghopzə e ghòp mbii ngō: « Zhyo' zhwə» , ndà'ngō zhi pe ncāa zhə e ntē ntsə ghòp ngō: « Ŋwə Fò Ndevid, copndzək mē!» ⁴⁰ Yesò ntsi ghòp ngō pu lə e nə hò'; ntsip pu na' lə e ŋwàa mbək Yesò lə, zhi ndzizè e ngō: ⁴¹ « Ə kə ghù mə ncə' ngō mō ghè mbu?» Zhi pa'à ngō: « Cyəpò, ghè kə mō mbe yə zhè!» ⁴² Yesò ghòp mbii ngō: « Mbe yə zhè; yù pfintswə zò o.» ⁴³ Mə kwà' shi zə' e zhi zə mbe njə zhə, ŋgwə' ndzə tap njip Yesò mə he ghapzə mə Shi. Ndzək pò a wak na' njə zhwə yè i Yesò ghè lə, mbe ghup ntək mbyə he ghapzə mbi Shi.

19

Yesò pu a Sakyo

¹ Yesò na' ncù ntək Yeghiko nja'a yimbô tswəswək. ² Njə ntak mbaghà pu mə cyə e ngō Sakyo. Zhi na' mbi ε fō pə ŋkxù ndi'ntswè. Ŋke na' mbi mbii ncə' sà. ³ Zhi na' mə ncə' mbyə yə mi yè i Yesò mbi zhi lə, ndà'ngō, ye mə nti mbyə yə e zhè ngō ngwò' na' mbi shi tē' zhi pē mbi mi və. ⁴ Zhi kxìndi ŋge mbii nə mēzhə yè i Yesò shi ntô ni lə ŋkwə' nə tà' ntsə pu mə ncyə ngō sikomo mbyə yə Yesò cwə yè i zhi shi ntô zə' lə. ⁵ Tsip zə yè i Yesò na' zhii tə ŋwàa zə' Səkyo na' mbi ni lə mbəkə ni mi tsə njə e ngòp mbii ngō: « Səkyo, fi' tsə ngō zhwit! Mə shi cə ndyè o kwà' lye' ε.» ⁶ Səkyo zə fi' ntsə kwà' mənği ndə Yesò mə cyà'zə. ⁷ Pònti a wak ghup na' mbi shi lə na' cə tə njə mbà'a ntə' mbyə ghòpzə mə ntùntək pup ngō: « mbaghà lə ye cə ndyə ngàghà ghè nwo kəpwək.» ⁸ Ndà'ngō, Səkyo hò' mbək Cyəpò ngòp mbii ngō: « Cyəpò, mō shi ŋge zwə zè nə ghè njè pyə, ə he tà' zhè mbi pə ghàa mbək, ə mi yè i mō fə ŋkwe ŋke e lə mə mō shi mbà'à mbi ŋga'à zhi zhè ŋkwə.» ⁹ mba'alə, Yesò ngòp ngō: « Zò ncù ntip yə ndyə yə lye', nə kōlò mbe Səkyo zhə

mə ncək mi ɲkxənyə ntündyə Abhàm! ¹⁰ Əə ɲwə Mì hò' a mbyə ncək mbe zò pònti yè i ghup na' mbhu lə.»Zachée sur le sycomore|IB04120.TIF|col|Luc 19.10|Farid Faadil|Sakyo ntsə Sikomo|19.10

ɲgòp kə pàazə nə ntè ntə

(Màt 25.14 - 30)

¹¹ Mba' pònti na' zhə mə ɲki' ntək nə zhwə Yesò fə mə ghòp lə, zhi mbe ɲkù'ù ɲwò'ò ghòp kə pàazə ntù mbi pup zhə ɲgō zhi na' njê pi mbək Yeghusalèm, pònti mbô mə ɲkwa'zè zhup ɲgō Nwə Fè Shi zi zè ɲwàa mə kwà' nde. ¹² Zhi ghòp ɲgō: «Ntək mbaghà na' ntəp nə ntündyə pè fì fì, ye ntip ɲgwò' sèsyè ə pu nci i ndep ɲkwò' fì, tə kə zhi pe ɲjip. ¹³ Zhi lè ye, cyə ɲgǎfà' zi ghap, he ntè ntə mbe mbi wólò nci pup ghòp mə pup ɲgō: "Pì ncək nta' ntə pi yə ɲke tə kə mò hò'." ¹⁴ Nda'a pònti zhi sa ɲgwò' mbâ' ghup lə mbô ə lə, ghup ncək mə ɲjip i ncàa nce pè ɲgō ghup ye ghòp mbii Kasa ɲgō: "Pè ɲkàk ɲkwòk zə ɲgō mbaghà yè sak wə." ¹⁵ Pu na' cə tə nci i ndəp ɲkwòk fì, zhi pe ɲjip ntək zhi ɲgwò', ntəp pu ncyə pè zi ɲgǎfà' yè i zhi na' lə ye he ntè ntə mbi pup lə, kə ghup hò' sək e mbâ' ghup ncək ɲjip nə fà' lə. ¹⁶ Mbii mi hò' ghòp mbii ɲgō: "Cyəpò, ntè ntə yè i ghù na' he mə mò lə cək ɲjip ndzè njè ghap". ¹⁷ Cyəpò ghòp mbii ɲgō: "Ye pwòk, ghù kwà' ɲgǎfà' nti, ghù fà' kwà' məpwək nə pwo ntə' zhwə, mò shi ncwò' o kə ghù mə sa' tswəswòk ghap." ¹⁸ Mbezə ye hò' ghòp ɲgō: "Cyəpò, ntè ntə yè i ghù he mə mò lə ndzè njè ntə." ¹⁹ Fè mbô mbe ghòp mə tà' zhwə mbii ɲgō: "Wù shi sa' tswəswòk zə ntə." ²⁰ Yi ɲwò'ò mi mbe hò' zhi ghòp ɲgō: "Cyəpò, ntè ntə zu ghù na' he mə mò lə mbe, mə na' ntsək nə to kapndzè ɲje nə zə' ²¹ Mò na' mə mbwə o zè nə kólò, ghù mbi ntək mbaghà mə ncyə tè', mə ɲkxù ntè ntə zə' ghù ka' lè'ò lə, mə ncwə' zə' yə ghù kə ɲjwi lə." ²² Zhi ghòp mbii ɲgō: "Ghàa fà' kəpwòk, mò ndò ghòp mə shwə o nə cwò'zè o, ghù zhə ɲgō mò ncyə ntə', mə ɲkxù ntè ntə zə' mə ka' lè'ò lə, mə ncwə' zə' yə mə ka' ɲjwi lə. ²³ Nwə kə ghù lə ye mak ntè ntə zè ndyə nci'zè pu xù? Wù na' ghè mbâ'a mə mò nə pe ɲjip ɲkxù ntè ntə a pu pye." ²⁴ Zhi pe ghòp mbi nce pè pu lə shi ε ɲgō: "Pì ɲkxù mbe yə ntè ntə he mbi mì yə zhi ghè ghap lə." ²⁵ Ghup ghòp mbii ɲgō: "Cyəpò, zhi njê ghè ntè ntə zhè ghap!" ²⁶ Yə Fè lə ghòp ɲgō: "Mə ghòp mə pì ɲgō, mì yè i ghè zhwə lə pu shi mə ɲkxu'u nda' ɲgō mì yè i kə ghè zhwə lə pu shi ɲkxù mbe məzhwe yè i mbii lə. ²⁷ Mə nə pè ɲga'a kəmbə zè yè i ghup kə na' ɲkwòk ɲgō mò pi Fè zhup lə mbə, pì lə ghup nə hò' shè ɲjwəzə ghup mbii mò."» ²⁸ Yesò na' ncə tə ɲgop mbâ'a ntə mbii pònti ɲkwə' mə Yèghusalèm.

Yesò ncu Yèghusalèm

(Màt 21.1-11; 15-17; Māk 11.1-10; Yoh 12.12-16)

²⁹ Ncwè Yesò zhì tē mvəzə Bètfažhè pu Bètani, mē njè ñkwəŋgwi pu mē ncyē ŋgō ñkwò'ŋgwi tsə Òlivè lə, zhi ncàà pwo'ŋkxi pi pə pyə, ³⁰ ŋgop mē pup ŋgō: «Pi yi nē ntə'la' yè i mbii pì lə, ncwè pì shi ncu zè'e lə ə yə tà' ŋwə njèkesì mē pu ncòk mē pu kà' fə ñkwə' ni i, pì ncyē' e ndə e nē hē'. ³¹ Tə ndà'ŋgō miintì ndzisə vyə ŋgō: “Nwəkwə pì mē ncyē' e?” Pì pà'à mbi i ŋgō: “Nwə zə nē Cyəpò.” ³² Pò yè i Yesò na' ntəp ghup lə na' ŋwàà zwə ntəzə mē ndəkndək mbâ' Yesò na' ŋgòp lə. ³³ Ncwè ghup na' mē ncyē' ŋwə njèkesì lə, pè ŋgàghà zhì ndzisə mbi pup ŋgō: « Pì ncyē' ŋwə njèkesì yə nē nwò kə?» ³⁴ Ghup pà'à ŋgō: « Mbe ŋgō nwò ye nē Cyəpò.» ³⁵ Ghup na' ndò ŋwə njèkesì nē hē' he mbi Yesò, ntsyē ndzə zup njèzə ndəp ñkwi yə ŋwə nòp, zhipzə Yesò mbyəŋkwə' ñkwi i. ³⁶ Ncwè zhi na' mē zhii lə, pòntì mē njèzə ndzə zup mēzhè mbii zhi. ³⁷ Tsip zə Yesò na' njè mē fi' ndəp ñkwəŋgwi ntsə Òlivè lə, ncyà'zè loo ntswə pfwəŋkxi fà' zi lèwak yè i ghup pu à pup na' mbi lə, ghup ntə' mbyəghapzə Shi ntèè tsə nē ndzòk shwìshwìnwo à wak yè i ghup njə lə. ³⁸ Ghup na' nē ghapzə Shi mē ŋgop ŋgō:

« Mbwényà mbi yə Fò yè i mē hē' nē zə Cyəpò Shi lə!

Xùuzè pi ntip kààmənəp, ghapzə mbi Shi, zhi yè i ntèè tsə lə!»

³⁹ Nce pè Fàghisyà na' ncə cəcii pòntì ŋgop mbi Yesò ŋgō: « Ghààncùuzè, cyəzə pwoŋkxi fà' pu kə ghup lək shwə zhup.» ⁴⁰ Zhi pə mba'a mē pup ŋgō: «Mò mē ŋgop mē pì ŋgō: ghup lək shwə zhup mē pè nòghò mē shi ntwəəŋgòk ncə' tēè tsə.»

Yesò mē ndzi' nē zhi tswə Yeghusalèm

⁴¹ Yesò na' mē ncə' məzhwe ŋwàa tswəswòk Yeghusalèm, ntsip zhi na' njə tswəswòk mbô lə, ncwə nē zhi ntswə. ⁴² Zhi na' mē ghòp ŋgō: « Ò Yeghusalèm, ghù na' ncù yù mbâ'a tə zhə mbyə nē ghə xùuzè nē yə lyé'...! Tə ghù shi mbe ghèè! Pu na' ndimbə yimbô nē ni mu! ⁴³ Pə lyé'ndzi kəpwòk mē hē' yè i pò zu ghàa kəmbò shi kàp o nē ndzòk sà a wak lə. Ghup shi ntsù' sip nē ndzimbə ghù, kə shii ghù njənjə. ⁴⁴ Ghup shi ghwò' o pu a pwo pu mbii ghù, ghup kə shi nē' sop sa pà'a mbu kə sàk mbə, nē kòlò ghù na' kə zhə cwè yè i Shi na' njwò'ò ghù mbyə zhipzə o lə.»

Yesò ncù ndyə Shi njòk pò nta' ntə a wak

(Màt 21.12 - 13; Māk 11.15 - 19; Yoh 2.13 - 16)

⁴⁵ Yesò n'a ncù ndyə Shi zè ntə' mbyə yòk pò nta' ntə. ⁴⁶ Zhi na' mē ghòp mē pup ŋgō:

« Shi ghòp ntək ñwà'nyə zi ñgō: Pà'a ye cə pi ε ndyə nca'zə Shi;
Ndà'ñgō pì lə nə mbi' ñkò cwək.»

⁴⁷ Zhi na' mbi ndyə Shi ndzò' lye' ε wak mə ncùuzə ghòp Shi. Zhi na' mə fà' mbâ'a, pò tendyə nò'ò pwò' ndyə Shi, ghè pò zhə kò Mosè, mbe pò ñkap à ñgwò' mə ncək mbyə zhwè, ⁴⁸ ndà'ñgō ghup lə mə ñjè mbâ' ghup shi ghè lə, nə kōlò ñgwò' a wak na' mə ñkxi' ntək ñju' zhwə yè i Yesò na' mə ghòp lə.

20

Zhi ñgi' Yesò fə a mə wə?

(Mət 21.23 - 27; Māk 11.27 - 33)

¹ Ye na' pi tà' lye', mbâ' Yesò na' mbi ndyə Shi mə ndenyè pònti mbe mə ncù ñkxi' Məpwək lə, nce ntendyə nò'ò pwò' ndyə Shi, pò zhè kò Mosè pu a pò nce ñkap ñgwò' ncwiizə e, ² ghòp mbii ñgō: « Sək wə zə' yè i ghù mə ndo yù ñgi' ni tə mə nè fà' zə fà' lə? Ntà mbâ'a wu Sək wə mi yè i he ñgi' mbu tə wù mə nə fà' mbâ'a lə?» ³ Yesò pa'a mə pup ñgō: « Mbe mò ye, mò shi ndzisè vyə tà' zhwè. Ncəncwò'ò pì sək a: ⁴ ñkxùnshè yè i Yòhanè na' he mbi pònti ε la fə a mə kààmənəp kə mə minti nòktswə?» ⁵ Ghup ñkwa'zə ghòp cəcii pu ñgō: «Papi pa'à ñgō: "Mə kàamenèp", mə zhi mbâ'a mə pèpì ñgō: "Tə nwo kə pì lə phi i?" ⁶ Mbyə pèpì pè ghòp ñgō: "Mə mbi minti nòktswè", mə ñgwò' a wak ndò ñgwò'ò zhwè wə pèpì, nə kōlò ghup zhə ñgō Yòhanè na' mbi ε ñgàghà ñgòp ghòp Shi.» ⁷ Mbâ'à lə, ghup ncək pa'à zhup ñgō ghup ka' zhè zə' zhi ñkxùnshè na' fə mə ni lə. ⁸ Yesò pa'a mə pup ñgō: «Mbyə mbe mò lə sək vyə zə' ye ñgi' fə ni tə mò nə fà' zhwə yè i mò mə fà' lə.»

Ghòp kə pàazə ñgǎfà' kəpwək

(Mət 21.33 - 46; Māk 12.1 - 12)

⁹ Yesò mbe ndo zò ghòp kə pàazə ghòp mbi ñgwò' ñgō : « ñwò'ò tà' mbaghà na' ñkxək ntək fàp ncizè pə ntsə yè i ntop me he nyù' lə, nje pò ñgàghàfà' ghup zhə fà' nyu' lə ni kə ghup fà' pu a pup ghè zwə fàp. Zhi lù ñge ñghi səsye. ¹⁰ Ncwè mbyə ñke ntomtsə na' ncə tə ñkù', zhi ncaà tak ñgàghà fà' e ñgō zhi yè i ñjə pə ñgǎfà' ñkxù zhi zwəfàp mbi pò mbô nə hò'; ndà'ñgō pə ñgǎfà' mbô ñwàa ncwə e mbâ'a zhi ñjìp kə he sòp zhwə mbii. ¹¹ Zhi pè ncaà ñwò'ò ñgàghà fà' e, mbe zhi ε ghup pè ncwə e, mbe ncè e mbâ'a zhi ñjìp mbhu mbhu. ¹² Zhi pè ncaà ñwò'ò mì nə mbezè nte, mbe pə zhi zhə ghup nək fyək nii ñjòk e.

¹³ Ghààngwi ghòp m̀e ntswə e ɲgɔ: "T̀e m̀e shi ghè m̀e mbâ'lye? M̀e shi ncàa ɲwɔ à yè i m̀e ye ntip zè ni i lɔ, pəlye' ghup ɲwàa he ɲkù'ù mi." ¹⁴ Ndà'ɲgɔ, ntsip yɔ yè i pə ɲgǎfà' ɲgwi mbô na' yɔ e lə, ghòp cècii pup ɲgɔ: "Yɔ ndzi'ndyə mbe! Papì zhwè e ə ɲgwi ncə' yɔ pɛpì!" ¹⁵ Ghup wùp i, ndɔ e nɔ ntəp ntip ɲgwi ɲjwè e. Tə ghàa ɲgwi ndè mbâ'a mə shi ghè a mə mbâ'lye mə ghup? ¹⁶ Zhi shi hɔ', ə zhwèzè p̀e ɲgǎfà' mbô lə wak ə pɛ nə he ɲgwi mbi nce p̀e.»

P̀nti na' cə tə nju' mbâ'a, ghòp ɲgɔ: « ɲgak, ə Shi kambə wɔ nə yɔ nɔw lə! » ¹⁷ Ndà'ɲgɔ Yesò l'zè ghup ndzisè ghup ɲgɔ:

« Ghòp zè pu ɲwa'à ntɔ'ɔ ɲwà'nyè Ndɔlɔ lɔ, mə mbàazè a ɲgə kɔ? Pu na' ɲwà' ɲgɔ:

ə ɲgwɔ'ɔ yè i p̀e ye p̀a'ə ɲgwa' lɔ

Mbe ye me ncə' ɲgwɔ'ɔ ɲkwɔzè p̀a'ə ?

¹⁸ Mbè wɔlɔ yè i m̀vì nə yɔ ɲgwɔ'ɔ lɔ mə zhi mpyɔ'zə' ni i, yɔ ɲgwɔ'ɔ lɔ nə m̀vì ni m̀i mə ze ɲgwɔ' e.»

¹⁹ P̀e zhè k̀e Mosè pu a p̀e ntendyə n'ɔ' p̀wɔ' ndyə Shi n'a ncɔ'ɔ nju' ɲgɔ Yesò mə ghòp yimbô ghòp kə pàazè mə kwà' nə pup. Ghup zè mə ncə' mbyə ntap mbhu ɲkwi Yesò, ndà'ɲgɔ mə mbwɔ ni p̀ònti.

P̀i pe ndi'ntswè mbi f̀e p̀e Ghomà

(M̀at 22.15 - 22; M̀ak 12.13 - 17)

²⁰ Mba'alɔ, p̀e zhè k̀e Mosè pu a p̀e ntendyə ǹkghè p̀wɔ' ndyə Shi nci ni mup nə Yəso mə ndɔ'zə e, ghup ncàa nce p̀e ləkzè z̀k mbi Yesò, ghup mə ghè mbâ' p̀ònti ndəkndək lɔ ndà'ɲgɔ, ghup mə shi mbâ'a mə hɔ' a mbyə l̀ ghòp zhwè Yesò ntə nɔ ye mbhùuzè e mbi m̀inti yè i sa' yimbô sà ɲgwɔ' lɔ. ²¹ Ghup na' hɔ' mə ndzisè Yesò ɲgɔ: « ɲgá ncùuzè, p̀e zhə ɲgɔ zhwè yè i wù ghòp mbe mə ndenyə lɔ pi ndəkndək, wù lɔ mə ncwɔ'zè m̀inti lɔ ni mbək nii. Wù ncùuzè mbi p̀ònti mbyə zhii nə m̀zhè Shi ε kwà' ntip neni. ²² K̀e yɔ pɛpì ghòp mbhi, əə kə ɲgàk lɔ, ɲgɔ pu pe ndi'ntswè mbi f̀e p̀e ghoma?» ²³ Yesò yu' ɲgə mbe l̀kzè ghòp ɲgɔ mbi pup ɲgɔ: ²⁴ «P̀i la'zè a ntàk kəp̀e, ə zì pu a ncècək wɔ mə ni?» Ghup pa'a ɲgɔ: « Zhi f̀e p̀e Ghomà. »Une pièce d'argent. |hk00166c.tif|col|Luc 20.24|Horace Knowles|ɲkɛ / Kəp̀e|20.24 ²⁵ Ntɔzə mə mbâ'a, Yesò ghòp mbi ghup ɲgɔ: « P̀i he zhwè f̀e p̀e Ghomà mə f̀e p̀e Ghomà he zhè Shi mə Shi. » ²⁶ P̀e zhè k̀e Mosè pu a p̀e ntendyə n'ɔ' p̀wɔ' ndyə Shi nà kə ɲkù'nyə mbyə ghup i ntip ghòp yɔ yè i ntəp zhwè e l̀ cècii p̀ònti. Nwɔ shyə ghup t̀e't̀e' tə shwè zhup zhyɔk.

Yesò mæ ncùuzè mbâ' pfè pònti shi zhimbæ næ wī lɔ?

(Mæt 22.23 - 33; Māk 12.18 - 27)

²⁷ Nce pò Saduceyà, ghup ghòp ηγῶ pu kə pfi mbe zhimbæ næ wī ε mbo na' hð' mbæk Yesò ndzisè e ηγῶ: ²⁸ «ŋgâ ncùuzè, yɔ zhwə yè i kò Mosè mæ ghòp mæ pò lə mbe: "Ta' mī ghè fe ē yè i mbaghà zhi na'ndye pfi kə ghè ηwɔ, mæ fe ē shi lɔ zhi mənɟwi pfo ə ghup zə pɔw ə zē fe e mbâ' mbhu ndèp shinca'a. ²⁹ Na' nju' li! Nce fe na' mbi shi sopmbyè. Mbii zhə nakndyè pfi kə zə ηwɔ. ³⁰ Mbe pò mbezè ye. ³¹ Yi ηwɔ'ð mi hð' zhi næ ηkap nte sù zhè mənɟwi, mæ mbâ'à næ ghup pò sopmbyə a wak: ghup næ pfizè kə nə' ηwɔ. ³² Mæ miizè, yɔ mənɟwi ε mbe pfi zhi. ³³ Tə mbâ' ye pi mbâ'a lɔ, ye cə ntə ηwàa lyɛ' yè i ghup zhimbæ næ wī lɔ, ə mənɟwi pi ε kwà' zhi wɔ cècii ghup sopmbyə mbâ' ghup a wak nâ'a zhi lɔ?»

³⁴ Yesò pa'a mæ pup ηγῶ: « Pònti yè ηgwò' nakndyè: pɔw mbaghà pu pòzhwi, ³⁵ ndà'ηgῶ pò Shi ncwə'zè ghup yɔ mæ ghup ηkù'nyə mbyè zhimbæ næ wī ncù ntip yè i ηgwò' yè i mæ hð' lɔ, kə shi pɛ nakndyè mbo. ³⁶ Ghup kə mbe pfi mbo, næ kɔlò ghup ncə' nde lɔ mbâ' pɔ aŋghè lɔ. Ghup ncə' nde lɔ pɔw Shi næ kɔlò, Shi zò ghup næ wī. ³⁷ Mosè ncò'ð nda'zə ηγῶ pònti shi zhimbæ næ wī ntsip zɔ yè i zhi ηgòp nɔw næ ntsùk' pfû mo ηkxè ni mæ kə mæ mbhu lɔ, ntsip zhi ncyɛ Cyèpò ηγῶ Shi Abhàm, Shi Isak ghè Shi Yacɔb lɔ. ³⁸ Shi kə mbi ε Shi pfè pònti pò nda'a zhi mbi ε Shi pò yè i ghup tsə lɔ; næ kɔlò ndzək pò a wak mbi ε tsə mbii zhi.» ³⁹ Nce ghàa zhə kò Mosè pa'a ηγῶ: « Ghàa ncùuzè, wù ghòp ye pɔw'.» ⁴⁰ Sòpmi lɔ mbe fyɔ'ð mbyə ndzisè e sòpzhwè.

Kxisto pu Fò Ndevid

(Mæt 22.41 - 46; Māk 12.35 - 37)

⁴¹ Mba'alɔ, Yesò ghòp mbi pup ηγῶ: « Pònti ghòp ηγῶ Kxisto mbe ηwɔ fì Ndevid mæ mbâ'lyɛ? ⁴² ŋkwà' Fò Ndevid ghòp ntip ηwà'nyè Zhupshə ηγῶ: *Cyèpò ghòp mbi Cyèpò a: Cə nə yè sa ləp,* ⁴³ *ntə kə mð lɔ pò ghàa kəmbɔ zu nɔ ghə lyək kxə mu.* ⁴⁴ Yɔ mæ nda'zè ηγῶ Ndevid mæ ncyɛ e ηγῶ Cyèpò, zhi pɛ ntô mæ mbâ'lyɛ tə mbe pi ηwɔ fì Ndevid?»

Mi pop mbyə lə fyɔ'zè ghàa zhə kò Mosè

(Māk 12.37 - 40)

⁴⁵ Yesò ghòp mbi pɔw'ηkxi fà' pi mbii ndzək pɔ a wak yè i ghup na' mbi shi mæ nju'

ghòp ndzi ε ηγῶ: ⁴⁶ «Pì pop pò zhə kò Mosè! Ghup ηkwòk mbyəlò syəntu ndzə zhiizə, mə ηkwòk ηγῶ pòntì ncwə' ncyə' mbe mbèe ni zhup mbi i pup tə nca'zə ghup zə' ncə', ηkwòk mbyəηwàa ndyə nca'zə Shi pò Yuda kə mbe mə zə' ncyə'zə lə, ncə a mə mbii. ⁴⁷ Ghup nwe^s pfi pònjwi, ηkxù zwə zup, mə nca'zə Shi ye lə mi. Cwè yè i Shi shi njak ncàk zhghup lə, kə zhup ηgyò' yop ncyə zhi ndzò' pò a wak.»

21

Zhwə nə ηgapzə Shi pfi mənjiwì

(Māk 12:41-44)

¹ Yesò na' mbəkə tswə e shi, njə pòntì yè i ghup mə nò'ò zhup zhwə nə ghapzə Shi ntip ntəη lə, mbi mbe pò ghàa ηke. ² Zhi pe njə ηwò'ò pfi mənjiwì mi pòk tèt', zhi hò' ma' ncà'a kəpè pyə ntip ntəη. ³ Yesò ghòp ηγῶ: « Ə kwà' nənì', mò ghòp mə pì ηγῶ, yə fì mənjiwì lə yè i kwà' ghàa mbək mbà'a lə, hè ncyə ndzòk pòntì a wak. ⁴ Nəkolò nce pò he lə ηke yè i ghup ka' mbe ghè sop fà' pu ye lə, ndà'ηgə mə nə zhi yè i mə mbək ndzòk zhwə a wak lə, zhi he zhi ndzòk ye ε wak yè i na' mbi pyə e mbyə nò zò nii lə.»

Zì njìp lyə'ndzi

(Mət 24: 1-2; Māk 13: 1-2)

⁵ Mba' nce pò na' mbi cècii pup mə ghòp nwo nə ndyə Shi, mə ηgapzə mbà' pu ye pò mbwək lò'ò ndyə tə zòk pwòk lə, mbe ghè nce mbwək zwə yə yè i pu na' he ndyə lə. Yesò ghòp ηγῶ: ⁶ «Yì pì mə njə ηgapzə mbà' à lə, pə lyə'ndzi mə hò', kə pu sak a wak tə kə mì lə pe njə ngwò'ò ndəp ngwò'ò: pu shi swək ye shi mə lə wak.»

Shi mə sək vyə ηγῶ ncwəndzi kəpwòk yà vòzə

(Mət 24: 3-8; Māk 13: 3-8)

⁷ Ghup pe ndzisə Yesò ηγῶ: «Ghàa ncùuzə, tə mò nwo shi ηwàa mə cwè kə? Zì yè i pò shi yə tə nò zhə ηγῶ mə nwo mə ηwàa lə mbe kə?» ⁸ Yesò pa'a mə pup ηγῶ: «Pì mbop ηγῶ mì mbà' fì vyə! Nə kòlò mbyò'yop pòntì shi hò' nə fì vyə lə a zì zε. Ghup shi ghòp mə pì ηγῶ: "Ə mò ghàa zò", "Ncwə ηkù'", pì mbà' ntap njìp pup. ⁹ Ncwè pì shi yu' kə pu ghòp nwo ni mbyə ndyò' ncùu kə nə fò'nyə cècii pòntì pu pə sa ηgwò' lə lə, pì mbà' mbwə.

Nə kōlō ye mə mbwōk ŋgō zə zwə ye tap mbii ŋwàa, ndà'ŋgə ye lə mə nda'zə ŋgə ndəp shinca'a ya mə shi mi.»

¹⁰ Zhi pə ghòp mə pup ŋgō: «Tà' ŋgwò' shi ndyò' ncù pu ŋgwò', kə nce la' ye kap nce, ¹¹ Nca'a shi ncə' zhəzhə, ə nce ntəntak wo ghè cwə mbe mbi ndzi. Ə nce ŋkaŋka shwīnwə ntəpəzə kaāmənəp ghè ə pònti pwo tē', pə ŋkaŋka shi zì mbe nə ntəpəzə.»

Zhwə yè i shi ŋwàa nə pwò'kxi fà' Yesò lo

(Mət 10: 17-22; Māk 13. 9-13)

¹² « Ndà'ŋgō, zə zwə a wak shi nə ntōzè mə pu ya ghup vyə, ndə vyə njo ŋgyò'. Pu shi mbhūzè vyə ndyə ncà'zə Shi pò Yuda lo, ə pu ncwò'zè vyə ma' vyə ncak. Pu shi ndò vyə ne ye mbii pə fī fī pu a pə sa' ŋgwò' nə zi zə. ¹³ Pi shi ntōzə mə mbà'a tə nə ghə ghup zhə zhwə yè i pì zhə nə mò lo. ¹⁴ Pi ye yò ntswè pì! Pi kà ghè mbyè nə cə mə shya'zè zhwè yè i pì shi ghòp tə nə ŋkxù ntswə zhyè a mbə. ¹⁵ Nə kōlō, kwà' mò mə shi zi he ghòp mbe ghè zhənwò shwè pì, ə zhyè ghaā mbù lo mbe ntak zhə, kə ghup lə mbe ghè zhwə mbyə ghòp nə pì. ¹⁶ Mbe pò tə zhyè pu pò mē zhyè, fe pyə, pò tundyə zhyə, su pyə mə shi fi vyə mbe ghè pu ghup vyə mak ncàk mbe ghə pu njwəzè mbyò'yop pò nceci pì. ¹⁷ Ndzək pò a wak shi mbə vyə fə ni tswə a. ¹⁸ Ndà'ŋgō mbyə mbē ta' ntop nòktswè zyə lo phu. ¹⁹ Pi ncip kwà' məpwək ə ye ncyəzè mə mbà'a kə pì ghè zò!»

Shi shi ncwò'zə Yeghusalèm

(Mət 24:15-21; Mak 13:14-19)

²⁰ Yesò mbe ghòp ŋgō: « Ncwè pì shi njo Yeghusalèm mə suzhì zimbè zhi mbəp lo, pì zhə ŋgō cwè pu shi sàk e lə ŋkù'. ²¹ Nə yə cwè lo, pò yè i ghup mə sa ŋgwò' Yude lo ŋkxi ŋge mə ŋkwəkŋgwi, ə pò yè i ghup mə ntip Yeghusalèm lo ghup ntəpəzə, kə pò yè i ghup là' là' lo mbà' ŋge ntswəswək. ²² Pi zhə ŋgō, zə lye'ndzi lo shi mbi ε mbyə ncwò'zə ncàk, ə zhwə yè i pu ŋwà'à ntip pə ŋwà'nyə Ndōlō lo pèpəzə. ²³ Ndù ntswə mə pònjwi zīp pu a pònjwi yè i ghup mə nwò'ə pwo nə zə lye' lo, nə kōlō pònti shi njo ŋgyò' ntə'tè', ə yàghà ntswə Cyèpò Shi fi' nə pò yò. ²⁴ Pu shi lə nyè i ncù nə zhwəzè nce pò, kə ghup nce pò nə ghə ghàa ncak, ə nə'ə ndyə ncak ntip nce ŋgwò'. Pònti ghup kə zhə Shi lo shi sàk Yeghusalèm lə wak, tə kə zhi tsip Shi na' njê lo ŋkù'.»

Mba' ŋwə Shi shi nə hò' lo

(Mət 24: 29-31; Māk 13: 24-27)

²⁵ Yesò mbe ghòp ñgō: « Pu shi yō pō zì nā nēp, mēñwò, ghè pō sàk mēñwō, pòntì shi pwo ntètə' ndèp shi nca'a, ndu fə nā pō feē shə pu shə mbyə ncük yop. ²⁶ Pòntì shi ñkwa'zè pō zhwə yè i ye mē shi ñwàa ndèp shi nca'a lō ə pwo tə pfi; nəkō pō ñgi' ñgwə yè i kààmənèp lō shi ncə' mē kə pwe. ²⁷ Mba'alō, ghup shi yō ñwō Mì kə zhi hō' ntip lwi mi zimbè zhi, mē ñgi' pu ghapzə loo zhi.»

Nwō Fò Shi vəzə

(Màt 24:32 - 35 ; Māk 13: 28 - 31)

²⁸ Yesò pe nō yè i mbii ghòp ñgō: « Ncwè pì shi ñjō kə zō zwə ntòk mbyə hō' lō, kə pì nēezè ni zhyè, mbəkə ntswə zhyè ntsə, nā kōlò cwè shi mē shi ña'a vyə ndèp ñgyō' lə vəzə.» ²⁹ Zhi pē ñgòp zō ghòp kə pàazè mbi pup ñgō: « Pì lō'zə ntsə fìngə yō pu a pō nce ntsə. ³⁰ Ncwè pì yō xè swə nto' mbyè ntəp nā ntsə lə, pì zə zhə ñgō cwè ndzi mēpwək mē hō'. ³¹ Ndə'ndə' mbā' pì zi yō zō zwə ñwàa lō, pì zhə ñgō Nwō Fò Shi vəzə. ³² Mò ghòp mē pì kwà' nēni ñgō, nwō mbô kə shi nā ntôzə mē pòntì ndè pfizə a wak mbo. ³³ Nca'a pu a kààmənèp mē shi ncə nwì ndà'ñgō mē ni ghòp zē, mbyə ze lō nā' zi mi sople'.»

Pì nca'zə Shi kə nyə cwè

³⁴ «Pì pop ñgō ntip zyē mbā' mbi ε nda' nō mbyə ñkwe mbe ñyu, nta mbā'a mē ñjē ntip zyē ni zwè ndzi, ə yō lyē'ndzi hō' kə pì mē mbipzə ³⁵ mbā' tətop ñgup mbēshə kə zhi mē mbipzə lō. Nā kōlō yō lyē' ndzi zi ñwàa kə sop mi ndèp shi ncaà mē mbipzə. ³⁶ Mē nā pì lō, pì mbā' ndzi, pì mē nca'zə Shi nā ndzə' ntsip a wak, mbā'a lō Shi yō ñgō zhi styē vyə nā zō zwə a wak yè i shi hō' lō, ə pì mbe ntsi ntsè mbii ñwō Mì.»

Pō zi ñjip lyē'ndzi Yesò ndyə Shi

³⁷ Yesò nā' zō mē ndyə Shi ncùzè pòntì, ndzi li si zhi ntəp ñge ñkwəkñgwi tsē Òlivè ndzì. ³⁸ Ndzi ncə tə mē ndō, pòntì ε wak ncwìzè e mē ndyə Shi mbyə yu' zhwè zhi shi ghòp mbi pup lō.

22

Pè ntendyə Shi mē nēenzə mbyəzhwə Yesò

(Màt 26.1 - 5, 14 - 16; Māk 14.1 - 2, 10 - 11)

¹ Cya'zè Paskà pò Yuda pu ñkwe ntaā Mōke kə ncàk ni lō nā' yē mē vəzə. ² Pò ntendyə nō'ð pwò' ndyə Shi pu a pə zhè kò Mosè nā' mē ncək mēzhè nā zhwə Yesò, ndà'ñgō mē

mbwɔ ni pòòntì. ³ Ye ntɔzə mə mbâ'a, Sata ncù nə Yuda pu ncyə ɲɔ̄ Iskaghyɔ̄tə lɔ, zhi na' mbi ɛ tà' mi nci pɔ pɔwɲkxi fâ' Yesò pò ncùp pyə me ghap. ⁴ Yuda na' ye nɛɛzə pu a pɔ ntendyə nɔ'kghò pɔw' ndyə Shi ɲɔ̄ fò pə suzhì yè i ghup pip ndyə Shi lɔ, nə mbâ' zhi shi nə fi Yesò mə ghup lɔ. ⁵ Ye pɔwɔk ghup ncək tè' ghup pi zhwəncək ɲɔ̄ ghup shi he ɲke mbi Yuda. ⁶ Yuda phi tə ɲgwɔ' ntɔ' mbyə ncə' mɛzhè mbâ' zhi shi nə fi Yesò mə pup tə kə ni pòòntì lə ncù ni lə.

Yesò ghòp ɲɔ̄ pu nɛɛzə Paskà pò Yuda

(Mət 26.17 - 19; Māk 14.12 - 16)

⁷ Ngendzi ncyə'zè ntaā Māke kə ncək na' ɲwàa. Ye pə ntip ɲgendzi pa'a mə yè i lyɛ' yè i pu zhwə pɔw zhi'ndzwè nə Paskà lɔ pi mbi hɔ'. ⁸ Yesò ntəp Pethò pu a Yoyanə mbiì, ghòp mə pup ɲɔ̄: «Pi ye nɛɛzə yɔ pɛpì zhwəzi Paskà.» ⁹ Ghup ndzize e ɲɔ̄: «Wu mə ncə' ɲɔ̄ pò ye nɛɛzə a mə hə?» ¹⁰ Zhi pa'a mə pup ɲɔ̄: «Pi shi zə nə ncù tswəswò' ə pəpzə pu ta' mbaghà mi ɲa' ncīshə ntswè e, pì ntap ɲjìp i ncù nə ndyə yè i shi ncù ni lɔ ¹¹ ɲwàa zə' e ghòp mə ghàa ndyə mbô ɲɔ̄: "ɲgâ ncùuzə ghòp ɲɔ̄ pò ndzisè o ɲɔ̄ ndyə zə' zhi shi ndzi Paskà pu a pɔwɲkxi fâ' pi ni lɔ mə hə lɔ?" ¹² Zhi shi nda'zə vyə ta' myə ntɔ'ndyə ntsè mə ndzə' zhwə a wak ni: Mbe zə' mbô ntə pì shi nɛɛzə yɔ pɛpì zhwəzi Paskà lɔ.» ¹³ Ghup lu ɲge ɲwàa zə' e ncwiizə ndzək ye ɛ wak mə mbâ' Yesò ghòp lɔ, ghup nɛzə zwə Paskà.

ɲjòkghònjìp ncək Yesò pu à pɔwɲkxi fâ' pi

(Mət 26.20, 26 - 29; Māk 14.22 - 25; 1Ko 11.23 - 26)

¹⁴ Ncwè mbyə ndzi zhwè na' cə tə ɲkù', Yesò cə shi pu a pɔ zi ghàa ntəp mbyə ɲkwe zhwəzi. ¹⁵ Zhi ghòp mə pup ɲɔ̄: «Mò pip ntə'tè' mbyə ndzi yɔ Paskà pu pì tə yɔ ɲgyɔ'. ¹⁶ mba'alɔ, mò ɲgop mə pì ɲgòp, kə na' mbe ndzi Paskà pɔ tə ɲkà'à nɔw mbô pəpzə ntip Nwè Fò Shi.» ¹⁷ Ndu ni, zhi ɲa' tà' ntu' nu' mbe ndɛzè Shi ni, nə he mə pup ghòp ɲɔ̄: «Pi ko yè ɲɔ̄ ɲgèzə cècii pì, ¹⁸ nə kòlè mò ghòp mə pì ɲɔ̄, tə ntək fə ndɛ, kə na' pɛ nu nu' mbɔ tə kə Nwɔ fì Shi la' hɔ'.»

¹⁹ Mbe ndɔ tà' pyò' ntaā Māke, ndɛzè Shi ni, mbyə'zə nə he mə pup ghòp ɲɔ̄: « Yɔ mbè ni ɛ mbe yè i pu he nə ntswè zhyə lɔ, pì ncək mə ghè a mə mbâ'a mbyə nə kxipzə a.»

²⁰ Zhi ɲa' ntu' nu' cwè ghup na' cə tə mii mbyəɲkwe zhwə lə, ghè mə mbâ'a mə ghòp ɲɔ̄: «Yɔ ntu' lɔ mbe kò swə nɔ shəmbak mɛ yè i shi ncwiizə nə tswə zhyè lɔ.

Yesò mə ncùu ɲɔ̄ pu shi fi i

(Màt 26.20 - 25; Māk 14.17 - 21)

²¹ Ndà'ngō pì yù! Phu mì yè i shi fi ε lo ntip ncək pu ye. ²² Nə kōlò, Ɔwə Mì mə ɲge zi ε mbâ' Shi na' nɲè lo, ndà'ngō ndù tswè mì yə Ɔwə Shi mə shi nə ye mbi zhə nwè ni lo!»
²³ Ncwè ghup na' nju' mbà' à lo, zə ntək mbyə ndzisè nci pup kwà' mi yè i yə zika nwo shi nə ntōzə mi zhə nwo ni lo.

Wə mə cècii pè mbi ɲgətsi'?

(Màt 18.1; 20.25 - 28; Māk 9.34; 10.42 - 45)

²⁴ Pwəɲkxi fà' Yesò na' mə tà'shwə cècii pup tè', ghup na' mə ncək mbyə zhè mi yè i ɲgətsi cècii pup lo. ²⁵ Ndà'ngō Yesò ghòp ɲgō: «Pə fì ɲgwɔ' ɲgwɔ' sa' ɲgwɔ' zhup mbâ' pè Cyèpò lo. Pè yè i ghup zhii nə fe pup lə ncək ɲgə pu ncyə ghup ɲgō pè məpwɔ'»
²⁶ Ndà'ngō mə nə pè lo, pè mbâ' fà' mbâ' ghup lə, kə mìnghè yè i cècii pè lə, lo zək məntək ɲwə, kə mì yè i mə sa' kab zi lə, lo zək mì yè i mə fà' lo. ²⁷ Ɔkwà' zhye mì mə mbi ɲgətsi? Yə mi yè i cə shi mə ɲkwe zhwə lo kə mi yè i mə he zhwətsi lo? La' mi yè i mə shi mə ɲkwe zhwə lo pi ye ɲgətsi? Mò nə mə ye cècii pè mbi ε mbâ' mìnɲi yè i he zhwətsi lo.

(Màt 19.28)

²⁸ Mə nə pè lə, pè kà wa' à ntap mò na' mə ɲɔ ɲgyɔ' lo. ²⁹ Mə nə mò, mò shi he Nwə Fò Shi mbi pè mbâ' Tε he mə mò lo. ³⁰ mba'alə, pè shi cə shi ɲkwe zhwə mbe nu zhwə ntip Nwə Fò zε pu mò. Ə pè cə ndəp ɲkwə' fì ncwə'zə pè ɲkxənyə tundyə Ɔsghayel ncùp pyə mə ghap .»

Pethò shi ghak ɲgə zhi kà' zhə Yesò

³¹ Cyèpò ghòp ɲgō: «Simòɲ, Simòɲ! Yu' kwà' me pwɔ'! Sata ndzisè vyə mə mò mbyè ncə'ndzə vyə kwà' mbâ' pu ncək ɲkù məkə tip pyə nə ntsyèzə yè i kəpwɔk ntip ni lo.
³² Ndà'ngō mò, mò lèezə Shi nə yù tswè, kə wù mbâ' mbhu yù pipntswə; mə nə wù lə, ntap wù ncəə tə lo ntswə o nə penjip nə mò lo, sù ntəntak nə pə fe pu. »

(Màt 26.33 - 34; Māk 14.29 - 30)

³³ Pethò ghòp ɲgō: «Cyèpò, ye pi mə ndyə ncak kə vī lo, mə wə pu mə shi pupzə pi ni, mò mə mbip.» ³⁴ Zhi pa'a mbii ɲgō: « Pethò, yu' ɲkwa' məpwək! Kyɔ' ɲgip shi nə ntək lyε' ε mə wù ghak nə ncip nte ɲgə wu kà zhə a.»

Pu shi shya' Yesò cècii pè ghè nwo kəpwɔk

³⁵ Yesò pɛ ghòp mbi pwɔkxi fà' pi ngɔ: «Ncwè m̀ na' ncàa vyə kə he sop zhwə mə pi lə», ghòp mbi pi ngɔ: «Pi mbâ' ndo sopzhwə mbâ' ŋke lə, tə pyəə, tə ntap lə, pi na' mbək ŋwɔ'ɔ zhwə? » Ghup pa'a ŋgə: «Ŋgak!». ³⁶ Zhi ghòp mə pup ngɔ: «Mə nə nde lə, ye ka' pɛ mbi mbâ'a. Mì ghə ŋke zhi l̀, ndəkndək mbâ' m̀ yè i ghè pyə lə shi l̀ lə. Ə m̀ yè i kà ghè zhi nyè i ncuù lə, zhi fi ndzè e nə nju zhə tà' e. ³⁷ Nə k̀l̀ m̀ ghòp mə pi ngɔ, ye mə ndzisə ngɔ zhwə ỳ pu na' ŋwà'à ntip Ŋwà'nyə Nd̀l̀ nə m̀ lə ntòzə mə mbâ' pu ŋwà'à lə. Pu ŋwà'à ngɔ: "Pu shyə' e cècii p̀ ghè nwo k̀pwɔk" Əə, zhwə yè i mə ndò'zè a lə shi p̀p̀zè.» ³⁸ Pwɔ'ŋkxi fà' pi pə ghòp mbii ngɔ: « Cyəp̀, yə nyè i ncuù mbè zə pyə.» Zhi pà'à mə pup ngɔ: « Ndzək ŋkù'!»

Yesò mə nca'zə Shi ndèp ŋkwəkŋgwi ntsə Òlivè

(M̀t 26.36 - 41; M̀k 14.32 - 38)

³⁹ Yesò ntəp ŋge ŋkwəkŋgwi ntsə Òlivè zə' zhi fə zhi nje ye ni lə. Pwɔ'ŋkxi fà' pi ntap nji p i. ⁴⁰ Zhi zhii tə ŋwàa zə' e ghòp mə pup ngɔ: «Pi nca'zə Shi kə zhi ntsyē vyə ntip lə'zè.» ⁴¹ Zhi na' ndu mbək pwɔŋkxi fà' pi nci ntəntu' ŋkxè mi shi mə nca'zə Shi, ghòp ngɔ: ⁴² «Ntè, wù ŋkwək mə wù ndò ỳ ntu' ŋgyɔ' lə ndu mbək m̀. Ndà'ngɔ ye pi mbe ngɔ m̀ ghòp mbà'à, mbâ' ghè a zhwə yə yè i m̀ ŋkwək lə, ghè a zhwə yè i mə ŋkwə' fə ntswè o lə.» ⁴³ Ye ntòzə mə mbâ'a tà' aŋghè fi' fə mə kààmənəp h̀ he ŋgi' mbii. ⁴⁴ Ŋkwa'zə mi na' ghè zhi mə sək ncək tè', mbe mə ndò a mə ŋgi' nə nca'zè, zi'nyè na' mə ntəp nii shipzè shi mbâ' ntop shəmbak lə. ⁴⁵ Zhi na' m̀ mbyəncə'zè Shi ndu shi mbe mbək pwɔŋkxi fà' pi, nə ncwiizè ghup, mə wùp ya'alək tə mə ndzi. ⁴⁶ Zhi ndzisə ghup ngɔ: «Ə kɔ! Pi mə ndzi zyə! Pi ndushi nca'zə Shi ə zhi nstye vyə nə lə'zə!» J́esus prie au mont des Oliviers|IB04155.TIF|col|Luc 22.46|Farid Faadil|Yesò mə nca'zə Shi ŋkwèŋgwi ntse ŋwe olivà|22.46

P̀nti mə ŋgùp Yesò

(M̀t 26.47 - 55; M̀k 14.43 - 49)

⁴⁷ Zhwè Yesò na' kə ncipshi ntə p̀k p̀̀nti ntəpze. Yuda yè i mbi cècii pwɔ'ŋkxi fà' Yesò p̀ ncùp pyə mə ghap lə, pi mbii pup, zhi h̀' ntakzə Yesò. ⁴⁸ Yesò ghòp mbii ngɔ: «Yuda, wù t̀ mə nə ntakzə tə nə fi Ŋwə M̀!» Judas trahit J́esus|IB04156.tif|col|Luc 22.48|Farid Faadil|Yundà mə fi Ŋwə M̀|22.48 ⁴⁹ P̀ pwɔ'kwi fà' Yesò na' njo zhwə yè i na' mə shi ntòzə lə, ndzisə Yesò ngɔ: «Cyəp̀, mbâ' p̀ lə yə nyè i ncuù?» ⁵⁰ Tà' m̀ zə ntəp cècii ghup ndze ŋgǎfà' ntendyə nɔ'̀ pwɔ' ndyə Shi ŋkyɔ'̀ ntək e yè i ləp. ⁵¹ Ndà'ngɔ Yesò

lɔ ɲgòp ghòp ɲgɔ̄: «Pi nək pu ghè mbe yè ɲgɔ̄» , ghòp mbâ'à ɲkwa ntək mbaghà mbô ɲja'a zhi.

⁵² Yesò ghòp mæ pò ntendyè nɔ̄'ò pwò' ndyè Shi, mæ pæ fɔ̄ suzhi yè ghup ndɔ̄'ò ndyè Shi lɔ, ghæ p pò ɲkàp ɲgwɔ̄' yè i ghup na' hò' mbyè wùp i lɔ ɲgɔ̄: «Pi ntəpzə pu nyè i ncuù ghè ntuk zhwii, mæ mbâ' mò mbe tà' ncwək lɔ. ⁵³ Papì na' mbi ndzək lye' wak ndyè Shi, sopmi zhyè lə ni hò' ɲgup a. Ndà'ɲgɔ̄ yè zhyè cwè, cwè yè i kep ɲjìpnjìp nda'zə zhi ɲgi lɔ.»

Pethò ɲgɔ̄ zhi kà zhə Yesò

(Màt 26.57 - 58; Māk 14.53 - 54)

⁵⁴ Ghup na' ɲgùp i ndò e nə ɲge, ghè zhi ncù ndyè ntendyè nɔ̄'ò pwòk ndyè Shi. Pethò na' mbi ntē ɲjìp me zənyə ghup. ⁵⁵ Ghup na nè tà' myə mo shwəndyè ncəzə mbək ni. Mbe Pethò hò' zhi cə shi cəcii pup.

(Màt 26.69 - 75; Māk 14.66 - 72; Yoh 18.17, 25 - 27)

⁵⁶ ɲwɔ̄'ò məzhwi yè i mbi ɲgǎfà' zə' mbɔ lə, yɔ e nə ncəncək mo ndəkze kwà' mæpwək ghòp ɲgɔ̄: «Mbè mì yɔ fə mbi ε pu a zhi.» ⁵⁷ Ndà'ɲgɔ̄ Pethò pə'zə mbi yɔ məzhwi ε ɲgɔ̄: « Mənjwī mò ka' zhə e mbɔ.» ⁵⁸ Mbe li ghəpzə ɲwɔ̄'ò mì pɛ ɲjɔ e ghòp ɲgɔ̄: « Mbe wù mbe mæ ncək ɲwɔ̄'ò mi zhup.» Ndà'ɲgɔ̄ Pethò pa'à mæ mbâ'a ɲgɔ̄: « ɲgàk, kə mbe mò mbɔ! » ⁵⁹ Ye pɛ nə ghè ɲgwa'à tà' nəp, ɲwɔ̄'ò mbaghà pɛ mbe nii ghòp ɲgɔ̄: «Ə kwà' nənì ɲgə zhi pu a mbaghà yɔ mæ mbi, nə kɔ̄lò zhi mbe yè i ɲgalilya.» ⁶⁰ Pethò pa'a ɲgɔ̄: «Mò kà zhè zhwə yè i wù mæ ncək mbyè ghòp lə! » Ghòp na' kə yək mizə Shwə e kxyd' ɲgip zə mæ ntək. ⁶¹ Cyèpò zə fak nii ndɔ̄'zə Pethò. Pethò kxipzə ghòp yè i Cyèpò na' ghòp mbii lə ɲgɔ̄: «Kxyd' ɲgip shi nə ntək lye' ε mæ wù ghòp nə ncip nte ɲgɔ̄ wù kà zhə a.»

(Màt 26.67 - 68; Māk 14.65)

⁶² Pethò ntəp ɲge ndzi ncwè tə ntap kəsyd'. ⁶³ Pò mbaghà yè i ghup na' mæ ndɔ̄'ò Yesò lə na' lə ghù i mæ ncwò e. ⁶⁴ Ghup na' ma' ndzə ntswə e mæ ndzisə e ɲgɔ̄: «Ghòp mbâ' tà' ɲgàghà ɲgòp ghòp shi lɔ! Sək wɔ̄ mi yɔ yè i ncwò o lɔ?» ⁶⁵ Ghup mbe ghòp nce ghòp mbi tè' mbyè nɔ̄ nce e.

Yesò mbii myə zək ncwə'zə ncak pò Yuda

(Màt 26.59, 63 - 65; Māk 14.55, 61 - 64)

⁶⁶ Ndzi na' ncə tə ndɔ̄, pə ɲkap ɲgwɔ̄', pə ntendyè nɔ̄'ò pwò' ndyè Shi ghè pɔ zhè kò Mosè nci'zə, ɲgə pu lɔ Yesò nə hò' nə zhup myə zək ncwə'zə ncak. ⁶⁷ Ghup nzizə Yesò

ngō: «Ye pi ngə wù mbe Kxisto wù ghòp mə pò.» Zhi pa'à mə pup ngō: «Mò ghòp mə pì mə mbyè pì lə na' mbhi, ⁶⁸ mò ndzisə vyə pò nwo she, mə mbâ' pì lə pə'zə mə mò.

⁶⁹ Ndà'ngō ntə ntə' fə nde lə, *Mò, Ìjwə Mì, shi mə cə a nə sa ləp Shi* zhi yè i ghə ngì' nghè lə.» ⁷⁰ Ghup a wak ghòp ngō: «Njə wù mbe Ìjwə Shi!» Zhi pa'a ngō: «Mbe kwà' pì mə mə ghòp.» ⁷¹ mba'alə, ghup ghòp ngō: « Pò ka' pə ghə mbyè ncək tà' mbâ'kwò, pəpì a wak pupzə yù' zhwə yè i ntəp zhwə e lə.»

23

Pu mə ncwə'zə Yesò mbii Pìlatò

(Màt 27.1 - 2, 11 - 14; Māk 15.1 - 5)

¹ Mba' ghup na' ghòp mbâ'a lə, ghup zə mbe ndu shi mə lə wak ndə Yesò nə nge ncàa mbii sa' ngwò' Pìlatò. ² Yə mbâ' ghup na' mbhūzə e lə mbe: « Pə ncwiizə mbaghà yə zhi mə nə' vā'à ntip ngwò' yə: zhi mə nkò ngə pu mbâ' mbe mbe ndi'ntswè mbi Kasa, mbe mə ghòp ngō zhi mbe Kxisto, ngō zhi mbe Fò.» ³ Pìlatò ndzisə e ngō: «Wu pi ε fò pò Yuda?» Yesò pa'a mbii ngō: «Wu mə ghòp.» ⁴ Pìlatò ghòp mbi pò ntəndyə nò'ò p wò' ndyə Shi pu pònti ghup na' mbi shi lə ngō: «Mə kà yə zə zhwə yè i mbaghà yə ghə tə pì mə shi ntap ncək tswə e lə.» ⁵ Pònti ncò'ə ghòp ngō: « Zhi mə ndə ghòp zi nə' sùpnə' cècii pònti. Zhi tək sa ngwò' Galilya, zhiizə ntip ngwò' Yuda lə wək, nde lə, zhi nə nkəp she.»

Yesò mbii fò Eghodè

⁶ Pìlatò na' cə ntə nju' mbà'à ndzisə mbyə Yesò mbe yè i sa ngwò' Galilya lə, ⁷ pu pa'à mbii ngō: «Ē!», Zhi ncək ncàa zhi mə mbii fò Eghodè zhi fò nə kòlò zhi mə là sak yimbò sa ngwò', mə mbe zhi na' mbi ε mə ncə' Yeghusalèm nə yə lyé'ndzi. ⁸ Fò Eghodè na' cə tə njə Yesò mbà'à ye p wò' e ncək tè', nə kòlò ye na' mbi mi ya' ncəə mbâ' zhi mə ncək mbyə yə e lə, ndu fə nə ndzək nwè yè i zhi yu' nii lə. Zhi mbe mə cək ngō zhi ghè shwishwi nwè kə mbe zhi yə zhi. ⁹ Zhi là ndzisə nwè njopyop mbi Yesò ndà'ngō zhi na' kə mbâ'a sopzhwə mbii. ¹⁰ Ntəndyə nò'ò p wò' ndyə Shi pu pò zhə kò Mosè lə shi mə ndò a mə fəŋ nə mbhūzə Yesò. ¹¹ Fò Eghodè pu suzhì pi na' ncyò'zə Yesò mbe ghù i, cək a kwà' ndzə pə fò fò mak nii tə mbâ'a zhi mbii Pìlatò. ¹² Ye ε pi nə yimbò lyé'ndi, fò Eghodè pu Pìlatò yè i ghup kə na' cà'zə a mbə cək ncù zup su.

Pu a màk ncək tswə Yesò mi ndòlə

¹³ Pìlatò là ncyε pò ntendyε nɔ'òpwò' ndyε Shi pu pò ñkap ñgwò' ntə ghə mvò'ò pò a wak , ¹⁴ ghòp mbi pup ñgō: « Pì nə lə mbaghà yò nə h' she, mə ghòp ñgō zhi nə' v'à ntip ñgwò', nda' ñgō mò yè i mò ndzisè e nwo mə mbii pì lə, mò kà yə ze sopzhwə yè i ghè tə pu mə shi màk e cak lə. ¹⁵ Mba' fə Eghodè pa'a zhi ñjip lə, yə mə nda'zè ñgō mbe kwà' zhi kà yə zi zhwə yè i ghè yè i pèə lə. mba'alə, zhi kà ghə sopzhwə tə ye ñkù' ñgō pu zhwə e. ¹⁶ Mò shi ghòp kə pu nak ncwò e nə' e.» [¹⁷ Ye na' mbi nə ndzò' cya'zè Paskà pò Yunde ləwak, Piloto mə nək tà' ghàa ncak mbi pònti.]

(Mət 27.15 - 26; Māk 15.6 - 15)

¹⁸ Pònti mbupsè ntwəə ñgō' ñgō: « Zhwə e nə' a mə Baghabasi mə pò!» ¹⁹ Baghabasi mbi mbà'a tà' ncwò' mə pu na' màk e cak mbi zhwə minti nə tap ghup na' ndò supnyè ncù ntsiswò' lə. ²⁰ Pìlatò mbe ghòp mbi nə zhwə ñgō zhi mə cək mbyə nə' Yesò. ²¹ Ndà'ñgō ghup mbe mbupsè ntwəñhò' ñgō: « Ncy'ò zhi ntsə nta'mbhu! Ncy'ò zhi ntsə nta'mbhu!» ²² Nə ncip nte, zhi ghòp mbi pup ñgō: «Ə zhyε nwə kəpwò' yè i mbaghà yò ghè? Mòk kà yə ze sopzhwə yè i ghè tə pu pə shi zhwə e lə. Mò shi ghòp kə pu ncwə e nə' e.» ²³ Ndà'ñgō ghup mə nc'ò mə ñgō pu zhwə e, nə ghòp mbà'a mə ntwəñgō' njə zhup mə ñkwò' ñge mə ntê ntsə. ²⁴ mba'alə Pìlatò phi zhwə yè i ghup na' mə ndzisè e lə ²⁵ Zhi nə' Baghabasi yè i pu na' màk e cak mə zhi nə' sùpnyə tswəswò' mbe zhwə mi lə, yə mì yè i ghup na' mə ndzisè lə. H' mə nə Yesò lə, zhi nyè e mbhu pup kə ghup ghè nii mbà' ghup ñkwò' lə.

Yesò nə mēzhè ñgyə'

(Mət 27.32; Māk 15.21)

²⁶ Tsip ghup na' mə ndə Yesò nə ñge lə, ñgùp Simòñ yə Sighen zhi mē fə mə ñgwi, ñke ntsə nta'mbhu nci tswə e nə nje e ñjip Yesò. ²⁷ Pònti là tap ñjip e cək sà, mbe pə pònjwi na' mbi cècii ni mə ncip mbhu tswə pup cwε nə tswə Yesò. ²⁸ Yesò là fak nii ñjip ghòp mbi pup ñgō: « Pònjwi Yeghusalèm, cək pì nə mbe ndzi' nə tswə a, Pì ndzi' pə kwà' nə zhyè tswə mbe ghè nə zhi tswə pwo pyə. ²⁹ Nə kōlò cwə e mə h' yè i pu shi ghòp ñgō: "Mbwd'zyε mbi pònjwi yè i ghup tapsi lə, yè i ghup kà fə ndzə, la' ghup fə nwo'ò ñwo lə." ³⁰ Ye cə ntôzè mə mbà'a kə pònti mə Ghòp mbi ñkwəkñgwi ñgō: "Fi' nò'ò nə pò", kə ghòp mə kxəkxək ñgō: "Lipi wə lə!" ³¹ Nə kōlò pu fà' nə kxə xù mə mbà'a mə ye shi cə a mə mbà'lye nə kxə ñjibə?» ³² Pu na' nə lə e nə ye, ndò pò cwək pə pyə mbyè nə ñjì zhwə ghup pu a pup.

Yesò tsē nta'mbhu

(Màt 27.33 - 44; Māk 15.22 - 32)

³³ Ghup là ncě ntə ɲwǎ nə zək pu ncyɛ ɲgō « Kàk tswə » lɔ, cyɔ'ò Yesò tsē nta'mbhu pu ncwɔ' pə pyə, yè i ncò' nə zhi pà ləp, yè i ɲwɔ'ò mi nə zhi pà ɲkwìp, mbē wólɔ pi ɛ mə nə zhi nta'mbhu. ³⁴ Yesò na' ghòp ɲgō: « Ntyə, ncopndzək mup, nə kólò ghup kà mə zhē zhwə yè i ghup mə ghè lɔ.» *Ghup tap tək nɔ ɲge ndzə zi.* ³⁵ Pònti na' mbi mē ghup nɔ' shi, mə ndɔ'zə. Mə nə pò ɲkap ɲgwɔ' lɔ, ghup mə nə Wù Yesò mə ghòp ɲgō: « La' zhi zo pònti. Kə zhi zo kwək zhi tswəni nde mbyə zhi mə Kxisto Shi, ncwɔ' Shi lɔ!» ³⁶ Mbɛ pò suzhì là mə ghù Yesò, mə fɔ'zè ni zhup he mbək e ne heNcimbə mbii, ghòp mbii ɲgō: ³⁷ «Ye pi ɲgō ghù kwà' fɔ pò Yundà, mbe ghù zo yù tswəni nde!» ³⁸ Ye na' mbi nɔ kxwə ndùtswə e mē pu ɲwà'ə ɲgō: « Wò mi mbi ɛ fɔ pò Yundà.»

³⁹ Tà' ncwɔ' nə pə pyə yè i ghup na' mbi tsē nta'mbhu lɔ là nce Yesò ɲgō: « Mbi' ghù mbi ɛ ncwɔ' Shi? Zò kwà' yù tswəni nde, mbe zò mbè wɔ!» ⁴⁰ Ndà'ɲgō yìɲwɔ'ò ncwɔ' xenyə fee ɲgō: « Ghù kə mbwɔ Shi mbɔ, mbè ghù yì pì mə mbupsə ɲjɔ tà' ɲgyɔ' lɔ! ⁴¹ Mè nè pò lɔ, zhwə yè i pu mə ghè nə pɔ a mbi ɛ nəni, yò mgbwe ɲku'nyè ni nwè pɔ ncək lɔ; ndà'ɲgə mə nə zhi lɔ, ye ncù i mə pòpò.» ⁴² Zhi mbe ghòp ɲgō: « Yesò, kxəpɔ a nə cwè yì ghù shi penjìp mbâ' Fò lɔ.» ⁴³ Yesò mbà'ə mbii ɲgō: « Ə kwà' nəni, mē ghòp mbu ɲgō, kwà' lyɛ', pu mə shi pi paghadisi.»

Wī Yesò

(Màt 27.45 - 56; Māk 15.33 - 41)

⁴⁴ Yə na' mbi mə monci là vɔzə, ndzi sik ndəp shi nca'a lɔ wak, tə nə ɲwàa nə nəp te mbwendzi. ⁴⁵ Nəp na' mbhu. mba'alɔ kapndzə yè i pu là nə kaba Zə' Ndólò lɔ xè mə cècii. ⁴⁶ Yesò ncàa tà' myè ɲgōk tsə, ghòp ɲgō: «Ntyə, Mə mbà'ə zhwɔ zɛ mə wù.» Zhi kə na' yɔk mii mbyə ghòp mbà'ə zhwɔ zi zè tsi. ⁴⁷ Fò pò suzhì na' cəə tə ɲjɔ zhwè yè i ntôzə lɔ, he ghapzə mbi Shi mbe ghòp ɲgō: « Ye cə mə ɲgə kólò mə mbaghàà yè na' mbi ɛ mi ndəkndək!» ⁴⁸ Ndzək pònti a wak yè i ghup na' nci'zə shi mbyə yɔ mbâ' pu shi ncyɔ'ò pònti tsē nta'mbhu lɔ, lə cə tə ɲjɔ zhwè yì ntôzə lɔ, nə fək ni zhùp ye, ncìp mbhu ntswə pup. ⁴⁹ Ndzək pi pò Yesò pu pòzhwi yè i ghup là tap ɲjìp i fə sa ɲgwɔ' ɲgalilya lɔ na' cə a mə tɛɛ ɲjìp a wak, tə mə ɲjɔ zhwə yè i mə ntôzə lɔ.

Pu ye pfə Yesò fii

(Màt 27.57 - 61; Māk 15.42- 47)

⁵⁰ Ɔwɔ'ò mbaghà na' Ɔwàà zè' e pu mæ ncyè e Ɔgɔ Yosyèp, mæ cècii pò yè i ghup ncwɔ'zè ncàk lo ndà'Ɔgɔ mbi mæ zhi ghè mbwɔk tip mbe mbi ε mì ndàkndàk. ⁵¹ Yosyèp mbô na' fə ā mæ tswəsɔ' pò Yundà pu ncyè Ɔgɔ Aghimate lo. Zhi na' mæ mbip zi ε Ɔgɔ nwè Fò Shi hò'. Ə zhwə yè i na' ghè ntə zhi lə phi zhwə yè i pò nce gha'à ncwɔ'zə ncàk na' nɛzè mbe ghè nɔ Yesò lo. ⁵² Yosyèp na' Ɔge nɔ sa' Ɔgwɔ' Pìlatò ndwə e pfə Yesò. ⁵³ Sa' Ɔgwɔ' Pìlatò phi mbi i zhi fi'i pfə Yesò tsə nta'mhu, ndò fəndzə mbhúzə e Ɔge nɔ'ò ntip fi mæ pu pɛ lo nò'Ɔhò ntə nə ntàk, mæ pu na' kə fə nò'Ɔhò mì zə' e mbɔ. ⁵⁴ Ye na' mbi lyɛ' pu nɛzè ni tə nə ku nə lyɛ' njè pò Yundà yè i na' mæ shi ntàk lo. ⁵⁵ Pòzhwi yè i ghup na' ndzənyə Yesò tə fə Galilya lo lè ntap njip Yosyèp, ghup ye nɔ fi mbe ghè mbâ' pu nə nje pfə Yesò ntip ni lo. ⁵⁶ Ghup na' pè mbe zhwə pup mbyə cɔk Ɔwe pu a lapindè mbyə nə xo pfə Yesò.

Ɔkxi pònzhi Galilya nɔ fə fi lo

(Mət 28.1 - 9; Māk 16.1 - 8)

Ye na' mbi lyɛ' njə pò Yuda, pònzhi mbô ghup xùuzè mbâ' kò Mosè la mæ ndzisə lo.

24

¹ Pòzhwi na' mbi nə ndò'mbii lyɛ'ndzi nə Ɔgèndzi pò Yuda, ntəp kwà' ncwòndzì pu Ɔwe ghə lapindè yè i ghup na' nɛzè lo, nə Ɔge fi. ² Ghup na' nə Ɔwàa zə' e ncwiizè mæ pu zə'zè Ɔgwɔ'ò ni zhwə e. ³ Ghup ncù ntip ni ndà'Ɔgɔ ghup lə yɔ zup pfə Cyèpò Yesò mbɔ. ⁴ Ye na' ncyə ghup cɔk sà, ghup mbe nə yɔ zhup nce mbaghà pe pyə təp a mæ mbii pup mæ ndzə nə pup mæ fə a mæ mbâ' zɔ nəp lo. ⁵ Ghup là pɔwə tè' tə mbàa ntswə zup a mæ shi. Ndà'Ɔgɔ pò mbaghà mbô ndzisè ghup Ɔgɔ: «Kə mə Ɔgə pì mæ cɔk mì yè i nti lə mæ cècii pfə pò? ⁶ Zhi kə shè mbɔ, zhi là zhimbə nə vī. Pi kxəpɔ mbâ' zhi na' ghòp mæ pì ntap zhi na' njə sà Ɔgwɔ' Galilya lo. ⁷ Zhi lə ghòp Ɔgɔ: "Ye ndzisè Ɔgɔ pu fii Ɔwə Shi mæ pò yè i ghup ghè nwè ncwəpɔ' lo, kə pu ncyɔ'ɔ zhi ntsə nta'mbhu kə ye mbe nə ghè ndyɛ' te kə zhi zhimbə nə vī." ⁸ mba'alɔ, ghup cɔk kxipɔ zɔ ghòp. ⁹ Ghup na' fə fi mbi'zè zhwə yè i ntɔzə lo mbi pò ghàa ntəp ncùp ncòk mæ ghap tə mbe Ɔgɔ nce pɔwə'Ɔkxi fə' Yesò. ¹⁰ Ye na' mbi Melye yè i Məndàlà, Zhanè Ɔgɔ Melye mɛ Zhàk. Mbe nce pòzhwi yè i pu a pup na' mbupzə mbi lo, lè sɔk zhwə yì ghup yɔ lo mbi pò ghāntəp' ¹¹ Pò pòzhwi na' mbi mbii pò ghāntəp a mbâ' pò pyəpu lo. Ghup na' kə phi mbè tà' kap ghòp nə zhwə

'24.10 Pò Shi ntəp ghup nə fə' ntsə pu pə ncyè ghup Ɔgə Ɔgapndyɔ' lə

yì ghup là mæ mbi'zæ lo. ¹² Ndà'ngõ Pethò là yu' mbâ'a ñkindi ñji ē mæ fiì, mbenyè ñjo a mæ fãndzæ shi, nwè mbe ncyè e næ zhwæ yì ntôzè lo, zhi là a zhi mâzhè.

Yesò ntæp mbii pwo'ñkxi fà' pi Emayùs

¹³ Mæ còk ndyè' mbô, pwo'ñkxi fà' Yesò pò pyæ mæ ñge mæ ñwà'ò la' pu ncyè ñgõ Emayùs lo, mæ shi lo nèp pyæ nò zhi lù Yeghusalèm tæ næ ñwàa zæ' e. ¹⁴ Ghup na' mbi mâzhè mæ ncopnwè næ ndzòk zhwæ a wak yè i ntôzè lo. ¹⁵ Mba' ye na' mbi mbâ'a ghup mæ ghòrpzè tæ mæ nta'zhwè lo, kwà' Yesò ncwiizè ghup mâzhè tæ ghup pupzè ñge.

¹⁶ Ndà'ngõ ntak zhwæ mæ ncezæ næ mup mbyæ zì i.

¹⁷ Yesò ndzisè ghup ñgõ: « Ò kò pì næ zhii mâzhè mæ nta'shwè ni tæe mbâ'a?» Mba'alo, ghup ntsinyæ mæ nci' cwèpwo'.

¹⁸ Yæ mì yè i na' mbi cècii pup pu mæ ncyè e ñgõ Kæleopasi lo pæ' ñgõ: « Læ wù mbe ndàk ndu wù Yeghusalèm mæ zhi kà zhæ zhwè yè i ntôzè næ zè lyè'ndzi lo?» ¹⁹ Zhi mbe ndzisè ghup ñgõ: « Ò kò mæ ntôzè?» Ghup pa'a mbii ñgõ: « Zhwæ yè i ntôzè næ Yesò yè i Nazagho, yæ zhi na' mbi ntàk ñgàghà ngòp ghòp Shi mbi ncyè mæ næ mbhù fà' mi pu ghòp zi nda'zè zhæ ñgi mbii Shi pu ñgwò' à wak lo.

²⁰ Mba' pæ zè ntendyæ nõkghò pfwò' ndyè Shi pu pæ zè ñkap ñgwò' na' fii kæ pu yak ncàk vī nii ncwè e tsæ nta'mbhù. ²¹ Mæ næ pò lo, pò là mæ kwà'zè yò à ñgõ zhi pi ε mĩnti yè i shi tsyè Ìsghayel ntip ñgyò' lo. Ndà'ngõ, ye là ghè ndyè' te mbâ' zò nwè ntæpzæ lo. ²² Nce pòzhwi yè i papup pi lo, læ mvà'à ntswè zò cwè ghup na' fæ fiì ntsùk ncwòndzi lo. ²³ Ghup na' ñwàa zæ' e ghup læ yò pfæ Yesò mbenjìp ghòp mbi pò ñgõ pò aṅghè là'zè ni zhghup mbi pup ghòp mbi pup ñgõ: "Zhi là zhimbæ næ vī." ²⁴ Nce pò yè i pu a pup na' mbi lo læ yè i fiì, ñwàa zæ' e ñjo zwæ mæ mbâ' pòzhwi pi'zè lo. Ndà'ngõ mæ næ kwà' Yesò lo, ghup na' kæ yò e mbò.

²⁵ Yesò ghòp mbi pup ñgõ: « Vyæ, pæ kæ ghè zhænwè, ntip zyè ntinyè mbyæ pfi zhwæ yè i pæ ñgàghà ngòp ghòp Shi na' ghòp mbi pì lo! ²⁶ Mbi' ye na' mæ ndzisè ñgõ Kxisto yò ñgyòk mbâ'a tæ ncù ntip ñkù'ù mì?» ²⁷ Zhi pèezè mæ pup ntip ñwa'nyè Ndólò læ wak zhwè yè i pu ñwà'à nii lo, ntæ næ ntòk næ ñwà'nyè kò Mosè, tæ næ ñwàa nò zi ndzòk pò ñgàghà ngòp ghòp shi lo wak.

²⁸ Ghup na' næ vòze næ ñgwò' yè i ghup na' mæ ñge ni lo, Yesò mæ ghè mæ mbâ' zhi mæ ñge ε mæ zòk sèsyè lo. ²⁹ Ndà'ngõ ghup læ næ' e zhi ye ghòp mbii ñgõ: « Cæ pu pò, næ kòlò ndzi ya mæ si.» Zhi ncù ndyæ pu a pup cæ. ³⁰ Tsip zò yè i ghup na' cæ shi mbyæ ñkwe zhwèntsi' lo, zhi là taā Mæke, ndezè Shi ni, mbyò'zæ he mbi pup. ³¹ Ye ncyèzè mæ mbâ'a næ mup ncyè', ghup zì i. Zhi zè mbe mbhu mæ mbii pup. ³² mba'alo, ghup pæ ncop cècii

pup ηγῶ: « Mbi' ntip zᵛ pεpì fē mē ndipzə nə cwè zhi kə mə ghòp nwè mēzhè, mbetsə pə ηwa'nyè ndᵛᵛᵛ mə pεpì lᵛ? »

³³ Ghup zè mbə fə shi ndù a mə cwè o mbe Yeghusalèm, ncwiizè pè ghaāntèp ncùp ncòk mə ghap tə mbe ηgē nce pwo'ηkxi fà' Yesò mə ghup nci'zè. ³⁴ Ghup na' ghòp mbi pᵛ pᵛ pyə yè i ghup hᵛ' lᵛ ηgῶ: « Θ nənì! Cyèpᵛ zhìmbə nə vī, zi la'zè ni ì mbi Simᵛη. »

³⁵ Mbè ghup mbe mbi'zə zhwə yè i là ntōzè mēzhè lᵛ, ηgē mbā' ghup na' ndzi ì cwè zhi là mə mbyᵛ' taā Mēke lᵛ.

Yesò la'zè nii mbi pwo'ηkxifà' pi

³⁶ Zhwè zhup na' kè ncip shi, Yesò zè nda'zè ni ì mbi pup, ghòp mbi pup ηgῶ: « Xùuzè mə pì! » ³⁷ Pwo'ηkxifà' Yesò na' pwo tə sī', ghup mə ηkwa'zè zhup a ηgῶ ghà'a mì mə ntsi mbii pup. ³⁸ Ndà'ηgῶ zhi ghòp mbi pup ηgῶ: « Θ kᵛ mə mᵛ mvà'à vyə ntə pì mə ghè zᵛ ηkwa'zè tswè pì mbā'a? » ³⁹ Pì lᵛ'zə mbhu mε pu kxè mε, ə kwà' mᵛk! Pì ηkwàazè a tə njᵛ. Ghà'a mi kə mbi mì ghè mbè pu və ni ì mbā' pì mə njᵛ nə mᵛ lᵛ. » ⁴⁰ Zhi nə ghòp mbā'a mə nda'zè mbhu mi pu kxè mi mbi pup. ⁴¹ Mba' ghup na' mbi ε mə ntip ncya'zè ηghə lᵛ, nwè mə ncyə ghup, sopmìntì lə wək mbhi zhwə yè i ntōzə lᵛ, Yesò ghòp mbi pup ηgῶ: « Tə zhwə ηkwe mə pì shè? » ⁴² Ghup hε pyᵛ' mbènshè mbii mə pu ηkàk. ⁴³ Zhi ηkxù cə a mə mbii pup ηkwe.

⁴⁴ Mii ηgᵛp mbi pup ηgῶ: « Yᵛ zhwə mᵛ na' ghòp mə pì ntsip mᵛ na' mbi pu a pì lᵛ mbe. Ye mə ncə' ηgῶ mbē kᵛᵛᵛᵛ pu ηwà'à nə mᵛ ntip ηwà'nyè kᵛ Mosè, ntip ηwà'nyè pə ηgàghà ηgop ghòp Shi ghè ntip ηwà'nyè zhùpnshè pèpzè. » ⁴⁵ Ye ncyə mᵛ mbā'a zhi ncyə' zhwənwè zhup tə kə ghup yu' zhwə pu ηwa'à ntip ηwà'nyè Ndᵛᵛᵛ lᵛ. ⁴⁶ Zhi mbe ghòp mbi pup ηgῶ: « Ye ntōzə mbā' pu na' ηwà'à ngo Kxisto shi yᵛ ηgyᵛ', pfi, kə yə nə ghè ndyε' te kə zhi zhìmbə nə vī, ⁴⁷ kə pu lᵛ zi zi nə ghòp nwè pək ntswə pu leēzè nwè kèpwᵛk mbi ηgwᵛ' ηgwᵛ' a wak tə nə ntək fə Yeghusalèm. ⁴⁸ Θ pì mᵛ shi ndzi pi'zè nwè mbᵛ. ⁴⁹ Mə nə mᵛ lᵛ, mᵛ shi ncàa zhwə yè i Tε na' mbhē ā mə pì; mə nə pì lᵛ, kə pì cə a mə ntsèswᵛk tə nə ηwàa nᵛ ndyε'ndzi yè i Shi shi cə mə kààmənᵛp nə'ə ηgi' mə pì lᵛ. »

⁵⁰ Mba' Yesò na' ghòp mbā'a lᵛ, ndᵛ pwo'ηkxi fà' pi nᵛ ηge mə njᵛ Betàni, ηkak mbhu mi ntsᵛ, mi'i mbwèènyè nə pup. ⁵¹ Ncwè yè i zhi na' mə mi'i mbwèènyè ni pup lᵛ, xēnyè ni ì nə pup ηkwᵛ' kààmənᵛp. ⁵² Mə nə zhup tswè lᵛ, ghup na' cə tə ηkəp ntətùk mbii zhi, ndᵛ a mə ncya'zè mbe zup Yeghusalèm, ⁵³ ncu zə' e ncək mə ndzo a mə ndyè Shi mə njupnshè nə hε ghapzè mbi Shi.